

MODLITBY ZA V PÁNU ZESNULÉ.

Dle nových překladů sestavil

DR. J. HEJČL.

*Věnováno památce hrdinů, padlých ve světové
válce 1914—1918.*

V PRAZE 1926.

Nákladem Dědictví Svatojanského. — Tisk Cyrillo-Methodějské
knihtiskárny V. Kotrby.

Imprimatur

Pragae, 16. Martii 1926.

**† ANTONIUS PODLAHA,
episcopus Paphiensis,
vicarius generalis.**

Nr. 968.

Ú V O D.

Mateřská láska církve katolické provází každé své dítě od kolébky celým životem až na smrtelné lůžko, od křtu do posledního pomazání a dále, dokud není dobojován zápas poslední. Ta láska jest silnější nežli smrt — pečuje o duše nesmrtelné i za hrobem, sahá až do očištění. Církev duše v očištění trpící miluje, cítí s nimi, má soustrast upřímnou s jejich bolestí, stará se o ně, obětuje za ně sebe, zejména však nejvzácnější oběť oltární, předkládá milosrdenství Božímu poklady, jež nahromadily kající skutky jejich členů. Majíc na paměti slova Písma, že „svatá a spasitelná jest myšlenka za mrtvé se modliti, aby hříchů zproštění byli“ (2 Mach 12, 46), podporuje *modlitbami* v Pánu zesnulé své členy, aby co nejdříve bylo jim dopráno místo muk opustit a dojít věčného pohledu na tvář Boží.

Jsou to zejména *hodinky za mrtvé*.

Jsou právě tak důmyslné sestaveny ze psaného slova Božího, jako na př. hodinky mariánské. Liší se toliko tím, že

a) v *hodinkách za mrtvé* vane duch *bolestné soustrasti* a proto jsou vynechány složky radostné, jako na př. hymny (chvalozpěvy); místo „*Sláva Otci . . .*“ modlíme se: „*Odpočinutí věčné . . .*“

b) Ježto se modlíme za dušičky a *ne za duše své*, vynechány jsou vzdechy, kterými v jiných hodinkách prosíme popředně *za sebe*, jako na př.: „*Hospodine, rty mé otevři ...*“ Vypuštěna jsou „*rozhrěšení*“ a „*požehnání*“ před články Písma.

c) Stránka *poučná* ustupuje v hodinkách za zemřelé do pozadí, proto postrádáme v nich „*kapitoly*“.

d) Některé složky hodinek za v Pánu zesnulé modlíme se sice jménem svým nebo jménem církve sv., jako na př.: „*Odpočinutí věčné dej jim ...*“, při jiných složkách však noří nás církev do stavu duší v očistci, abychom se do něho vmyslili a vcítili a jejich jménem volali. *Jejich jménem*

1. líčíme, co trpí, na př. ve člancích (čteních), vzatých z úst Jobovi.

2. *Jejich jménem* voláme, aby kde kdo nad nimi se smíloval, na př.: „*Cít se mnou mějte přec, cít mějte, vy moji přátelé*“ (Job 19, 21).

3. *Jejich jménem* vyslovujeme *tichou* jejich *radost* tlicí pod útrapami, radost, že šťastně v posvěcující milosti Boží zemřely, že milují Boha a jsou od něho, Otce, milovány, že mají věčné štěstí zajištěno — že nemohou již hřešiti, Boha uraziti, posvěcující milost ztratiti.

4. *Jejich jménem* vyslovujeme *horoucí* jejich *naději* a *touhu* po Bohu, po nebi, po vzkříšení.

Modliti se hodinky za zemřelé pomáhá ne toliko duším v očistci, ale i nám živým. Budí totiž v nás 1. *ošklivost hříchu*, který spravedlnost Boží v očistci tolik trestá. Budí v nás 2. *litosť nad hříchy* našimi. Budí v nás 3. *důvěru v milosrdenství Boží*, 4. *lásku* k Bohu, 5. *touhu* po něm, 6. *trpělivost a odevzdanost* do vůle Boží, 7. *vděčnost* za to a *radost* z toho, že jsme v posvěcující milosti Boží, že jsme děti Otce nebeského atd.

MODLITBY*) ZA ZEMŘELÉHO.

Před modlitbou po tichu spoj se s modlitbami Spasitelovými:

Pane, ve spojení s oním božským úmyslem, s kterým jsi sám na zemi Bohu chválu vzdával, chci tyto hodinky ke cti tvé konati, a získati všechny odpustky, jež církev svatá nabízí; všechny chci přivlastniti duším v očistci.

(Zákon 930tý, nového zákoníku cirk. praví, že všechny odpustky, udělené od papeže, pokud není stanoveno jinak, možno jest přivlastniti duším v očistci.)

Když věřící vypustil duši, nebo když zvoní umíráček, modli se:

Přispějte, svatí Boží, vstříc, pojdtež andělé Páně přijměte duši jeho (její), uveďte ji před tvář Nejvyššího.

V. Přijmiž tě Kristus, který tě povolal; a do lůna Abrahamova andělé uveďtež tebe!

O. Přijměte duši jeho (její), uveďte ji před tvář Nejvyššího.

*) Písně za zemřelé viz v Orlově „Českém kancionálu“ na str. 536 nn (Praha 1921.)

V. Odpočinutí věčné dej mu (jí) Pane.

O. A světlo věčné ať mu (jí) svítí. Uveďte ji před tvář Nejvyššího.

Litanie za zemřelého.

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče, s nebes Bože - Smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože - Smiluj se nad námi!

Duchu Svatý, Bože - Smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jediný Bože - Smiluj se nad námi!

Svatá Maria, Matko Boží!

Svatý Michael!

Svatý Rafael!

Všichni svatí andělé i archandělé!

Všichni svatí blahoslavených duchů řádové!

Svatý Jene Křtiteli!

Svatý Josefe!

Všichni svatí patriarchové a proroci!

Svatý Petře!

Svatý Pavle!

Všichni svatí apoštolové a evangelisté!

Všichni svatí učeníci Páně!

Všechna svatá nevinátka!

Svatý Štěpáne!

Oroduj(te) za něj (ni)!

Svatý Vavřinče!
 Všickni svatí mučeníci!
 Všickni svatí biskupové a vyznavači!
 Všickni svatí mniši a poustevníci!
 Svatá Maří Magdaleno!
 Svatá Kateřino!
 Svatá Barboro!
 Všecky svaté panny a vdovy!
 Všickni svatí a světice Boží!

Orodujte za něj (ni)!

Milostiv mu (ji) buď - Zachovej ho (ji), Pane!
 Milostiv mu (ji) buď - Vyslyš nás, Pane!
 Milostiv mu (ji) buď - Vysvoboď jej (ji), Pane!

Od muk očistcových,
 Skrze svaté vtělení své,
 Skrze svaté narození své,
 Skrze křest a svatý půst svůj,
 Skrze kříž svůj a utrpení své,
 Skrze smrt svou a pohřeb svůj,
 Skrze svaté vzkříšení své,
 Skrze zázračné nanebevstoupení své,
 Skrze příchod Utěšitele Ducha svatého,

Vysvoboď jej (ji) Pane!

My bídní hříšníci . . .

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys duši tohoto (této) zemřelého (zemřelé),
 zachrániti ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys jí všechny ještě zbylé tresty za hříchy
milostivě prominouti ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys ji z muk očistcových vysvoboditi ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys ji ke šťastnému patření své božské tváře připustiti ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Ježíši, Synu Boží,

Tě prosíme, uslyš nás!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, -
dej mu (jí) pokoj věčný!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, -
dej mu (jí) pokoj věčný!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, -
dej mu (jí) pokoj věčný!

Kriste, uslyš nás!

Kriste vyslyš nás!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš . . . Zdravas Maria . . .

V. Odpočinutí věčné dej mu (jí), ó Pane.

O. A světlo věčné ať mu (jí) svítí.

V. Ať odpočívá v pokoji.

O. Amen.

V. Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. A volání mé k tobě přijď.

Modleme se.

Doporučujeme tobě, ó Pane, duši služebníka tvého (služebnice tvé) N., aby zemřevši světu, tobě žila a co pro křehkost v lidském obcování provinila, račiž ty prominutím nejlitostivější dobroty své setřítí. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

V. Odpočinutí věčné dej mu (jí), ó Pane.

O. A světlo věčné ať mu (jí) svítí.

V. Ať odpočívá pokoji.

O. Amen.

Následující hodinky záhodno modliti se v domě u mrtvolý každý den, zejména když se o polednách před pohřbem vyzváni; možno modliti se je v den pohřbu v domě smutku i v kostele; radno modliti se je třetího, sedmého, třicátého výročního dne úmrtí nebo pohřbu, na den Dušiček, Všech svatých a kdykoliv jindy.

NEŠPORY (Hodinka večerní).

Otče náš . . . Zdrávás Maria . . . (po tichu. Vynechává se, dlužno-li modliti se hodinky hned po příchodu s mrtvolou do kostela (po „Přispějtež, svatí Boží“) nebo po jiných hodinkách.)

Anttifona 1.: Před Hospodinem smím chodit — na zemi mezi živými.

Žalm 114.

Miluji Hospodina, neb vyslyšel*)
hlasité mé bědování.

Protože naklonil ke mně své ucho,
celý život budu ho vzývat.¹

Obklíčily mne úzkosti smrti,²
pekelné hrůzy se přivalily,
strasti a muky zastihly mne.

Tu jsem vzýval jméno Páně:

„Ó, Pane, vysvobď mou duši!“³

Milostivý jest Pán a spravedlivý,⁴
a náš Bůh se slitovává.

Hospodin opatruje bezradné,⁵

když jsem byl zbědován, pomohl mi.

Obrať se, duše má, ke svému pokoji,⁶

*) Modlí-li se hodinky sbor, začíná každá strana střídavě slovem, jehož první písmeno je tučně tištěno. Na konci každého řádku jest *oddech*.

¹ Žalmista „miluje“ Boha vděčně za to, že mu zachránil život pozemský. — Duše v očištění milují vděčně Boha za to, že jim zachránil život duchovní (posvěcující milost Boží), že vyslyšel jejich prosby na zemi, že jim kyne nyní život věčný; budou „ho vzývat“, jemu děkovat.

² Žalmista líčí nebezpečí smrti, ze kterého byl vytržen. Duším v očištění bylo také vybojovati hrozný zápas smrtelný, ve kterém šlo o bytí a nebytí věčné jejich blaženosti.

³ Jaké vlastnosti Boží vyplývají z toho?

⁴ Spravedlnost Boží jeví se také v tom, že plní, co slibuje (slibuje, že se ujme utlčovaných, obrátí-li se k Bohu.)

⁵ Jak zbědován, jak bezradný bývá člověk umírající, jak ubohé a bezradné jsou i duše v o.!

⁶ Ostatek žalmu opakuje díky za Boží záchranu.

neboť Hospodin dobře ti učinil.
„Ano, Pane, zbavils mne smrti,
oči moje slz a nohy mé pádu.“
Před Hospodinem smím chodit
na zemi mezi živými.⁷
Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Ant. 1. — Před Hospodinem smím chodit — na
zemi mezi živými.

Ant. 2. — Běda mně, Hospodine, — pobyt můj
v cizině že se dlouží.

Žalm 119.⁸

K Hospodinu v soužení svém volávám,
a on vyslýchá mne.
Hospodine, zbav mne bezbožných rtů,
jazyka úskočného.

⁷ Duše očistcové se těší, že budou mezi světci věčně „živými“ v nebi bohubě žiti (= „choditi před Hospodinem.“) — Křesťan, pokud je na zemi mezi živými, může bohubým životem hromaditi si zásluhy pro nebe, čehož duše v o. činiti nemohou.

Jako Bůh vyprostil duše v. o. z nebezpečí pozemské pouti, tak je vysvobodí také z muk očistcových.

⁸ Žalm 119. líčí utrpení, které tu na zemi působí člověku zlý jazyk. To utrpení přirovnává církev k bolestem v očištění, kde muky působí jako „šipy silného“ a „uhlí zžírající“. Dušičky bodá „jazyk“ svědomí, které jim vy-

**Jaký trest a pokuta tě stihne
za jazyk úskočný?**

**Šípy silného (střelce) zaostřené
s uhlím zžírajícím.**

**Běda mně, pobyt můj v cizině že se dlouží!
Dlím mezi Kedařany.**

**Dlouho cizinkou je již duše moje
u nepřátel míru.**

**Kdežto já mírumilovně k nim mluvím,
napadají mne pro nic.**

**Odpočinuti věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.**

**Ant. 3. — Běda mně, Hospodine, — pobyt můj
v cizině že se dlouží!**

**Ant. 4. — Hospodin střeží tě — všeho zlého,
střeží tvůj život Hospodin.**

Žalm 120.⁹

**Pozdvihuji oči své k horám,
odkud přijde mi pomoc.**

čítá, že si zasloužily na zemi, co nyní trpí, svými hříchy, svou vlašností. Kdyby byly horlivější ve službě bývaly, již mohly býti ve své pravé vlasti, kdežto nyní jest jim tak dlouho přebývat v „cizině“, kde se jim nedostává pravého „pokoje“, odpočinuti.

⁹ Žalm 120. — Trpící Israelita hleděl „k horám“ jerusalemským, kde sídlil Bůh, pomocník a strážce jeho.

Pomoc moje od Hospodina,
Tvůrce nebes i země.
Nedá, by noha tvá kolisala,
neboť nespí tvůj strážce.
Ejhle, nespí, aniž dřímá,
strážce Israelův,
Hospodin střeží tě, Hospodin chrání tě,
je ti po pravici.¹⁰
Za dne slunce tě nebude pálit,
aniž měsíc¹¹ v noci.
Hospodin střeží tě všeho zlého,
střeží tvůj život Hospodin.
Hospodin střeží tvůj vstup i východ,
nyní i na věčné časy.
 Odpočinutí věčné
 dejž jim, ó Pane,
 a světlo věčné
 ať jim svítí.

Ant. 2. — Hospodin střeží tě všeho zlého, střeží
tvůj život Hospodin.

Ant. 3. — Budeš-li, Pane, hříchy mít na zřeteli, —
Hospodine, kdož obстоjí?

Trpitelky v očištění s důvěrou hledí k sídlu Božímu v nebesích, hledí však také k povýšeným oltářům na zemi, odkud jim line útěcha, úleva, světlo a pokoj.

¹⁰ Hospodin jest jim „po pravici“, jakožto ochránce chráněnci.

¹¹ Ježto „měsíc vládl noci“ (Gn 1, 16. 18), připisovala snadno obecná mluva škodlivé účinky noční (nachlazení, záněty a pod.) jejímu „vládcí“.

Z hlubin volám k tobě, Hospodine,
Pane, vyslyš hlas můj.
Budiž ucho tvoje nakloněno
k úpěnlivé mé modlitbě.
Budeš-li, Pane, hříchů mít na zřeteli,
Hospodine, kdož obstojí?
U tebe je však slitování, Pane,
a pro tvůj slib v tebe doufám,
Důvěřuje duše má slovu jeho,
doufá duše má v Pána.
Od časného jitra až do noci
doufejš Israel v Pána.
Neboť jest u Hospodina milosrdenství,
a hojná u něho spása.
A on vysvobodí Israele
ze všech jeho hříchů.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

¹² Žalm 129. byl napsán v době zajetí babylonského; také duše v očistci jsou takorba v zajetí, které se podobá hlubinám útrap.

Duše vyznávají, že co trpí, trpí spravedlivě, ale dovolávají se také Božího milosrdenství a věrnosti, která slibovala potřebným pomoc („pro tvůj slib v tebe doufám“). Duše v o. doufají, že budou osvobozeny ze všech svých „hříchů“, t. j. časných trestů, které za ně

Ant. 4. — Budeš-li, Pane, hříchy mít na zřeteli,
Hospodine, kdož obstojí?

Ant. 5. — Díly svých rukou, — Hospodine, ne-
pohrdneš.

Žalm 137.¹³

Děkuji tobě, Pane, celým svým srdcem,
neboť jsi vyslyšel slova úst mých;
před anděly budu ti zpívat,
klanět se čelem k tvému svatostánku,
slaviti tvé svaté jméno
pro tvou slitovnost a věrnost,
neboť jsi zvelebil nade vše jméno své.
V den, kdy jsem tě vzýval, vyslyšels mne,
rozmnožils v mé duši sílu.¹⁴
Budou ti děkovat, Pane, králové světa,
když všacka slova úst tvých uslyší;
a budou opěvovat cesty Páně,¹⁵
že jest veliká sláva jeho.

trpí. — Bůh slibuje, že zkrátí strasti dušiček, budeme-li jim pomáhati. Ten slib, to své slovo Bůh jistojistě splní, jen na nás jest, abychom konali, seč jsme.

¹³ Žalm 137. děkuje Bohu za jeho milostivost a věrnost. Trpitelky očistcové děkují jim Bohu za veliké dílo svého vykoupení, které jest jim zajištěno a které Bůh na nich dokoná, až jim otevře brány nebes. Kéž již brzy se stane tak! —

¹⁴ Bůh rozmnožil v dušičkách „sílu“ naděje v život věčný. Oč větší jest nyní nežli bývala na zemi!

¹⁵ Duše opěvují a věčně budou opěvovat „cesty“, po kterých je vodil Pán, aby došly posledního svého cíle.

Neboť ač vysoko Pán jest, na nízké patří,¹⁶
a zpupné z daleka již poznává.

Když půjdu soužením, zachováš mi život,¹⁷
na hněv mých nepřátel vztáhneš svou ruku,
pravice tvá mne zachrání, Pán za mne odplatí.
Pane, tvé milosrdenství potrvá na věky,
díly svých rukou nepohrdneš!¹⁸

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Ant. 5. — Díly svých rukou, Hospodine, nepohrdneš.

V. — Uslyšel jsem hlas s nebe, an praví ke mně:

O. — Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají.

Ant. — Všecko, — co mi dává Otec, přijde ke mně, a toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhnu ven.¹⁹

¹⁶ V očištění patrně jasněji nežli na zemi cena „nízkosti“, pokorné trpělivosti a trestuhodnost pýchy „zpupnosti“.

¹⁷ Duše jdou nyní „soužením“, ale jsou jisty, že bude zachován jejich život věčně šťastný.

¹⁸ Duše jsou dílem rukou Božích, ježto Bůh je (stvořil a) vykoupil, a posvěcoval. To dílo vykupitelské Bůh dokončí, až je připustí do svého sídla, až bude jim dopráno opustit místo, kde nyní činí dosti Boží spravedlnosti.

¹⁹ Toto jest výrok Páně (Jan 6, 37). Kdo přijde ke Kristu s věrou, která je dar Boží, toho Pán ne tolíko že

Velebí²⁰

duše má Hospodina,
a duch můj zaplesal
v Bohu, Spasiteli mém,
že vzhlédl na ponížení služebnice své,
neboť aj, od této chvíle blahoslaviti mě budou
všecka pokolení.

Neboť veliké věci učinil mi ten, jenž jest mocný;
a svaté jest jméno jeho
a milosrdenství jeho trvá od pokolení do pokolení
těm, kteří se ho bojí.

On učinil mocné věci ramenem svým:
Rozptýlil pyšné smýšlením srdce jejich,
sesadil mocné s trůnu
a povýšil nízké.

Lačné naplnil dobrými věcmi,
a bohaté propustil prázdné.

Ujal se Israele, služebníka svého,
aby byl pamětliv svého milosrdenství,
jakož byl mluvil k otcům našim,
s hledem k Abrahamovi a potomstvu jeho na věky.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné,
ať jim svítí.

nevyvrhne ven, neodmítne, ale živiti jej bude chlebem
života věčného, kterým jest sám.

²⁰ Duše v očistci jsou tak jisty, že dříve nebo později
dojdou věčného odpočinutí, že mohou již předem za ně
Bohu děkovati zpěvem Matky Páně: „Velebí . . .

Ant. — Všecko, — co mi dává Otec, přijde ke mně, a toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhnu ven.²¹

Otče náš (po tichu dále.)

V. — A neuvoď nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

Žalm 145.²²

(Neříká se v den smrti, pohřbu ani když se konají hodinky za zemřelé obřadem slavnějším.)

Chval, má duše, Hospodina!

Chválit budu Pána po svůj život,

pět svému Bohu, dokud budu.

Nespoléhejte na vladaře,

na lidi, u nichž není spásy.

Vyjde-li dech jejich, vrací se v prach svůj;

²¹ Trpitelky očištcové dostaly od Otce kdysi dar živé víry, ten si zachovaly na zemi do posledního vzdechu, s tím se dostavily na soud. Pán jich nevyvrhl ven, přijal je na milost a přijme je do svých stánků, až se dokonale omyjí.

²² Žalm 145. — Duše očištcové „chválí Hospodina“, ale dychtí po chvíli, kdy bude jim lze chváliti jej věčně, až budou dokonale očištěny. Očistit je může toliko Bůh, ne člověk, třebaže může k té očiště přispěti. Dosud (v očištcích) hladoví po Bohu, cítí se býti ve vězení, v cizině, v temnu, odloučeny od miláčků, bratří, sester, rodičů, manželů. Přijde však doba, kdy budou z pout očištcových vysvobozeny a kdy budou na nebeském Sionu věčně kralovati s Hospodinem.

v den ten hatí se všechny úmysly jejich.
Šťasten, komu Bůh Jakobův pomáhá,
jenž má naději v Pánu, svém Bohu,
který učinil nebe i zemi,
moře a všecko, co jest na nich,
který věrnost na věky zachovává,
zjednává právo utištěným,
a jenž dává pokrm lačným.
Hospodin vysvobozuje vězně,
Hospodin dává světlo slepým,
Hospodin snižené pozdvihuje,
Hospodin miluje spravedlivé.
Hospodin opatruje cizince,
vdovu a sirotka podporuje,
ale cesty hříšníků maří.
Hospodin kraluje na věky,
Bůh tvůj, Sione, od rodu do rodu.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

- V. — Od bran pekelných.
O. — Vysvobod, Hospodine, duše jejich.
V. — Odpočiňtež v pokoji.
O. — Amen.
V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.
O. — A volání mé k tobě přijď.
V. — Pán s vámi.
O. — I s duchem tvým.

(Z následujících modliteb vybere se ta, která jest okolností přiměřená.)

Modleme se.

(V den pohřbu.) — Očisti, prosíme, ó Pane, duši služebníka svého (služebnice své) N., aby zemřevši světu, tobě žila, a co pro křehkost v lidském obcování provinila, račiž ty prominutím nejlitostivější dobroty své setřítí. Skrže Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, který s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všecky věky věkův.

O. — Amen.

(Jiná modlitba v den pohřbu.) — Bože, jehož vlastností jest smilovávati se vždycky a odpouštěti, pokorně tě prosíme za duši služebníka tvého (služebnice tvé) N., které jsi dnes rozkázal, aby s tohoto světa odešla: nevydávej jí v ruce nepřitele, aniž na ni dokonce zapomínej, ale račiž dáti, aby ji svatí andělé tvoji přijali a do vlasti rajske uvedli, aby, ježto v tebe doufala a věřila, muk pekelných nezakusila, ale radostí věčných dosáhla. Skrže Pána našeho . . .

O. — Amen.

(Třetí, sedmý, třicátý den po pohřbu.) — Prosíme tě, ó Pane, abys duši služebníka svého (služebnice své) N., jehož pohřbu den třetí (sedmý, třicátý) si připomínáme, společenství se svatými a vyvolenými svými udělití ráčil a rosou neskonaleho svého milosrdenství ji občerstvil. Skrže Pána našeho . . .

(1. V den výroční smrti nebo pohřbu.) — Bože, Pane smilování, dej duši služebníka svého (služebnice své) N., (nebo: duším služebníkům a služebnic svým), jehož (jejíž, jejichžto) zesnutí výroční památku konáme, sídlo občerstvení, blaženost pokoje a jasnost světla věčného. Skrže Pána našeho . . .

(2. Za zemřelého papeže.) — Bože, jenž jsi ráčil nevýslovnou svou prozřetelností k nejvyšším kněžím služebníka svého N. připočísti: dej, prosíme, aby ten, který byl náměstkem jednorozeného Syna tvého na zemi, zařazen byl do věčného společenství svatých tvých velekněží. Skrže téhož Pána našeho . . .

(3. Za zemřelého biskupa nebo kněze.) — Všemohoucí Bože, jenž jsi mezi apoštolskými kněžími služebníka svého N. biskupskou (kněžskou) důstojností ozdobiti ráčil, dej, prosíme tebe, aby i k věčnému společenství jejich byl přivtělen. Skrže Pána našeho . . .

(4. Jiná modlitba za zemřelého kněze.) — Dej, prosíme, Pane, aby duše služebníka tvého N. kněze, kterého jsi, dokud byl na tomto světě, svatými úřady ozdobil, ve slavném sídle nebeském věčně se radovala. Skrže Pána našeho . . .

(5. Za jednoho zemřelého.) — Nakloň, Pane, ucho své k modlitbám našim, jimiž milosrdenství tvé pokorně vzýváme, abys duši služebníka svého N.,

kteřé jsi kázal odebrati se s tohoto světa, v kraji pokoje a světla umístil a ji k svatým svým přidružití ráčil. Skrze Pána našeho . . .

(6. Za jednu zemřelou). — Prosíme, Pane, podle své dobrotivosti smiluj se nad duší své služebnice N. a té, která je zproštěna svazků smrtelnosti, vřaf podíl věčné spásy. Skrze Pána našeho . . .

(7. Za zemřelé bratry (údy nějakého spolku), přátele a dobrodince. — Bože, dárce odpuštění a milovníče lidské spásy, dobrotivost tvou prosíme: dej, aby bratři (údové naší rodiny), přátelé a dobrodinci naši, kteří ze života vezdejšího vyšli, na přimluvu blahoslavené, neposkvrněné Panny Marie i všech svatých tvých blaženosti věčné účastnými se stali. Skrze Pána našeho . . .

(8. Za rodiče.) — Bože, jenž jsi nám přikázal otce i mátku ctíti, smiluj se milostivě nad dušemi otce mého i matky mé (nad duší otce mého nebo nad duší matky mé) a odpusť jim (jí) hříchy a učiň, abych je spatřil v radosti světla věčného. Skrze Pána našeho . . .

(9. Za duše v očistci.) — Bože, všech věřících Stvořiteli a Vykupiteli, račiž duším služebníkův a služebnic svých odpuštění všech hříchů dáti, aby prominutí, jehož vždycky sobě žádali, skrze nábožné prosby naše obdrželi. Jenž jsi živ a kraluješ . . .

O. — Amen.

(V hodinkách za dušičky modli se tyto tři modlitby):
1. Bože, jenž jsi mezi apoštolskými kněžími služebníky své biskupskou nebo kněžskou důstojností ozdobiti ráčil, dej, prosíme tebe, aby i k věčnému společenství jejich byli přivtěleni. — 2. Bože, dárce odpuštění a milovníče lidské spásy . . . atd. jako výše. — 3. Bože všech věřících Stvořiteli . . . atd. — Jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého Bůh po všecky věky věkův.

O. — Amen.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane.

O. — A světlo věčné ať jim svítí.

V. — Ať odpočívají v pokoji.

O. — Amen.

JITŘNÍ.

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Věřím v Boha . . . (po tichu). (Modlí-li se jitřní hned po „Přispějte, svatí Boží . . .“ nebo po jiných hodinkách, vynechává se Otče náš, Zdrávas a Věřím . . .)

(Výzva (invitatorium) ke chvále Boží):

Králi, jemuž všecko žije,²³
pojdte, klanějme se.

²³ Bůh jest Pán nejvyšší života i smrti, pro Boha všecko žije. Také duše v o. chtějí Bohu dokonale žítí; v očistci žijí mu nedokonale jen.

Králi, jemuž všecko žije,
pojdte, klanějme se.

Pojďte, chvalme s radostí Pána,²⁴
s jásotem slavme Boha, svou spásu;
předstupme před tvář jeho s díky,
písně plesu pějme jemu.

Králi, jemuž všecko žije,
pojdte, klanějme se.

Neboť Bůh veliký jest Hospodin,
a král nade všecky bohy.
Jsouť v jeho ruce všecky hlubiny země,
temena hor jsou majetek jeho.

Pojďte, klanějme se.

Jehoť jest moře, neb on je učinil;
i souš je dílo jeho rukou.
Pojďte, klanějme se, padněme,
klekněme před Pánem, svým tvůrcem.

²⁴ Žalmem 94tým možno vysloviti horoucí touhu nevěst Kristových, uvězněných v očištění po chvíli, kdy jim bude řečeno sladké „Pojďte“ s jásotem a radostí věčnou chválit Pána... Jak ochotně poslechnou, až to slovo uslyší! Kéž by také na zemi byly s podobnou ochotou poslouchaly každé slovo Páně! Nečinily tak, hněvaly Boha i přiměly ho, že vyřkl nad nimi soud: „Nedojdou odpočinku mého“, dokud dokonale nesmyjí se sebe své skvrny!

Jeť on Pán, náš Bůh, a my jsme
lid, jež on vodí a ovce, jež pase.

Králi, jemuž všecko žije,
pojdte, klanějme se.

Kéž byste poslechli dnes hlasu jeho:
„Nezatvrzujte svých srdcí
jak v Hádce, jak v Pokušení na poušti,
kde vaši otcové pokoušeli mne,
zkoušeli mne, ač vídali skutky mé.“

Pojďte, klanějme se.

Čtyřicet roků mrzel jsem se
na to pokolení a řekl jsem:
„Lid je to myslí stále bloudící!“
Oni však nechtěli znáti mé cesty,
takže jsem přísáhl ve svém hněvu:
„Nedojdou odpočinku mého!“

Králi, jemuž všecko žije,
pojdte, klanějme se.

Odpočinuti věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Pojďte, klanějme se.

Králi, jemuž všecko žije,
pojdte, klanějme se.

PRVNÍ NOKTURN.

(Pro neděli, pondělek a čtvrtek.)

Ant. 1. — Urovnej, — Hospodine, Bože můj, před
sebou mou cestu.

Žalm 5.

Slovům svým popřej sluchu, Pane,²⁵
povšimni si, kterak vzdychám,

pozoruj, že hlasitě křičím,
panovníče můj a Bože můj!

Modlím se k tobě z rána, Pane,
vyslyš tedy, volání mé;

z rána se ti představuji
a tvou pomoc očekávám.

Vždyť nejsi Bůh ty, jenž nepravost miluje,
nesmí dlít u tebe zlomyslný.

Neobstojí bezbožníci
před očima tvýma.

Nenávidíš všech nešlechetných,
vyhlazuješ všecky lháře,

²⁵ Žalmem 5. prosil žalmista Boha, by vyslyšel prosbu, kterou se modlí při ranní oběti; také dušičky upírají své zraky na ranní oběť církve katolické, očekávající, že jim přinese úlevu v útrapách, které je pronásledují jako nepřátelé, jako spojenci ducha lži.

muže krve a podvodníka
Hospodin má v ošklivosti.
Mně však, ježto je velká tvá milost,
dovoleno jít do tvého domu;²⁶
smím se klanět u tvé svatyně
v uctivé bázni před tebou.
Pane, veď mne ve své správnosti
pro ty, kteří mi úklady strojí,
urovnej před sebou mou cestu.
Neb není v jejich ústech pravdy,
jejich srdce ničemné jest.
Zející hrob jest jejich hrdlo,²⁷
ačkoli dovedou se lísat.
Za svou vinu ať pykají, Bože,
ať je porazí jejich plány,
pro množství hříchů jejich je vyvrz,
neboť tobě se vzepřeli, Pane!
A nechť se radují, kdož v tebe doufají,
všichni nechať plesají věčně;
buď s nimi, ať se honosí tebou
všichni, kdož milují tvé jméno!
Neboť ty žehnáš spravedlivci,
štítem své blahovůle, Pane,

²⁶ Čisté svědomí dušiček dovoluje jim doufati, že vejdou do domu Božího, aby se věčně klaněly velebnosti Boží. Kéž Bůh jim urovná cestu do té svatyně!

²⁷ Všecky útrapy pozemské, zejména ty, které působí zlý jazyk, nejsou tak palčivé jako muky očistcové.

Tím větší bude radost těch, kteří přestoupí práh rajský, až si odbudou očistec.

takořka nás obklopuješ.
Odpočinutí věčné . . .

Ant. 1. — Urovnej, Hospodine, Bože můj, před sebou mou cestu.

Ant. 2. — Obrať se, — Pane, a vytrhni život můj; neboť kdo ve smrti je tebe pamětliv?

Žalm 6.²⁸

Pane, ve svém hněvu mne netrestej,
ve svém rozhorlení mne nekárej!
Smiluj se, Pane, neboť jsem schřadlý;
uzdrav mne, Pane, neb chvějí se kosti mé.
Také má duše je zděšena velmi,
ale ty, Hospodine, dokavad . . . ?
Obrať se Pane, a vytrhni život můj,²⁹
zachraň mne, pro své milosrdenství!
Neboť kdo ve smrti je tebe pamětliv,
v podsvětí, kdo tobě chválu vzdává?
Unaven jsem svými nářky,³⁰
zaplavuji co noc své lože,
svými slzami smáčím svou postel.
Zkalilo se hořem mé oko,

²⁸ Žalm 6. líčí nejprve bídu prosebníkovu (zde dušiček), zaviněnou hříchem.

²⁹ Jménem duší v o. prosíme, aby se dostalo plného života jim, ježto v nebi bude jim lze dokonaleji Boha chváliti nežli v očistci.

³⁰ Žalm (ve smyslu přizpůsobeném) líčí opět bídu dušiček.

sestárlo v kruhu všech škůdců svých.
Odstupte ode mne všichni zločinci,³¹
vyslyšelf Pán mé hlasité lkání.
Vyslyšel Hospodin mou prosbu,
Hospodin přijímá mou modlitbu.
Dlužno se hanbit a hrozně se děsit
veškerým mým nepřátelům,
obrátit se s hanbou rázem.
Odpočinutí věčné . . .

Ant. 2. — Obrať se Pane, a vytrhni život můj;
neboť kdo ve smrti je tebe pamětliv?

Ant. 3. — Aby jak lvi mne neroztrhali, — když
není, kdo by mne vytrhl, zachránil.

Žalm 7.³²

Pane, můj Bože, k tobě se utíkám,
zbav mne všech, kteří mne stíhají, zachraň mne,
aby jak lvi mne neroztrhali,
když není, kdo by mne vytrhl, zachránil.
Pane, můj Bože, to-li jsem učinil,³³
je-li nepravost na mých rukách,
oplatil-li jsem svým škůdcům,
nechť padnu, jak jsem zasloužil si,

³¹ V pevné důvěře, že dušičky dojdou splnění svých
prání, jásají již, jako by skutečně bylo se tak stalo.

³² Žalmem 7mým prosí církev za pomoc trpícím duším.

³³ Vždyť jsou to duše prosté hříchu těžkého, zasluhují
tedy Boží ochrany, péče.

bezmocně rukou nepřátel svých,
ať mne nepřítel stihá a lapí,
nechť i zdeptá na zemi život můj,
a nechť zašlape do prachu čest mou!
Povstaň, Hospodine, ve svém hněvu,
vzkyp a zdvihni se proti mým nepřítelům!
Procitni, abys mi pomohl, Pane, můj Bože,
ty, jenž jsi ustanovil, by soud byl konán;
shromáždění kmenů nechť obklopí tě,
a ty nad nimi ve výši se posaď.
Hospodin soud koná nad národy.
Zastaň se mne, Pane, dle mého práva,
podle mé nevinnosti staniž mi se!
Kéž již skončí zloba bezbožníků,
a dej síly spravedlivci, Bože,
ty, jenž vyšetřuješ srdce i ledví.
Spravedlivá má záštita u Pána jest,
který pomáhá lidem přímého srdce.
Bůh je spravedlivý soudce, mocný,
zdali se nemůže rozhněvat každodenně?
Jistě že zase již meč svůj brousí,
lučiště své napjal a míří,
přichystal si nástroje smrti,
svoje šípy opatřil ohněm.
Ejhle, bezbožník počal špatnost,³⁴
bol nosí pod srdcem a rodí zklamání.
Prohlubeň vykopal a prohloubil,

³⁴ Mučitel očistcový počal špatnost, t. j. pojal a má úmysl duše trýzniti; ten úmysl, působiti dušičkám bol, nosí pod srdcem, těší se, kterak je bude týrati, avšak

padl však do jámy, kterou sám učinil.
Bol jeho vrací se na jeho hlavu,
padá mu na téměř jeho špatnost.
Chválit budu Hospodina
podle jeho spravedlnosti,
a budu opěvovat jméno
Hospodina, Nejvyššího.
Odpočinutí věčné . . .

Ant. 3. — Aby jak lvi mne neroztrhali, když není,
kdo by mne vytrhl, zachránil.

V. — Od bran pekelných.
O. Vysvoboď, Pane, duše jejich.

Otče náš (vše po tichu) . . .

Čtení 1. (Job 7, 16—21).³⁵

Ušetři mne, nebo nic nejsou dny mé.³⁶
Co je člověk, že si ho tak vážíš,
a že pozornost takovou mu věnuješ?³⁷
Navštěvuješ ho již na úsvitě,

Bůh se jich ujme a plány mučitelovy se zhatí, a duše
budou věčně opěvovati Nejvyššího.

³⁵ Církev klade slova Jobova na jazyk dušičkám, aby
jimi vyličily své bolesti.

³⁶ Mého života je na krátko, kéž se dostane mi aspoň
na tu zbývající chvilku úlevy!

³⁷ Je to trpká ironie. Kdyby Bůh Joba tolik si nevšímal,
nebylo by mu tolik trpěti.

každou chvíli pak jej vyšetřuješ.³⁸

Dlouho-li budeš odpírat mi úlevu,

a mne nenecháš, co bych svou slinu polkl?³⁹

Zhřešiv snad, co jsem ti učinil, strážce lidí?⁴⁰

Proč jsi postavil mne sobě za terč,⁴¹

že jsem se stal na obtíž sám sobě?

Proč mi hřích můj nechceš prominouti,⁴²

a proč neodnímáš nepravost mou?

Hle, již již si do prachu země lehnu,

a ráno, budeš-li hledat mne, nebude mne.⁴³

O.⁴⁴ Víím, že můj Vykupitel živ jest, a že v poslední den ze země vstanu —

A v svém těle uzřím Boha, Spasitele svého. —

V. Patřiti budu na něho já, týž, a ne jiný, mé oči uvidí ho —

A v svém těle uzřím Boha, Spasitele svého.

³⁸ vyšetřuješ, zkoušíš bolestmi a čistíš, třibíš jako kov.

³⁹ „polknouti slinu“ znamená v ústech Arabových dosud: „chvílečku, okamžik.“

⁴⁰ Bůh, spravedlivý soudce střeží duše v očištcí jako v žaláři; žádné nelze proti vůli Boží uniknouti. Kam by před Bohem prchla?

⁴¹ Dušičky jsou terčem, který si vzaly šipy hněvu Božího na mušku.

⁴² „hřích“ = trest za hřích; „nepravost“ = trest za nepravost.

⁴³ Job cítí chladný dech smrti; dušičky cítí hroznou blízkost spravedlnosti Boží, která trestá smrtelný hřích smrtí věčnou, jsou „u bran pekelných“.

⁴⁴ Tuto odpověď srv. s koncem čtení 8.

Čtení 2. (Job 10, 1—7).

Hrozí se má duše života mého;
proto dám průchod nářku nad sebou samým,
mluviti budu v hořkosti své duše.

Řeknu Bohu: „Neodsuzuj mne;⁴⁵
dej, ať poznám, proč mne tolik stíháš.⁴⁶
Zdá se ti být dobré tísniti mne,
hubiti mne, dilo svých rukou,⁴⁷
záměrům bezbožníků pomáhati?
Zdali máš ty oči tělesné,⁴⁸
nebo jak vidí člověk, ty též vidíš?
Zda jsou jako dny člověkovy dny tvé,⁴⁹

⁴⁵ Job sice praví, že nechce pořádati se s Bohem, ale spíše prositi ho. Bolest jeho však je taková, že toto předsevzetí částečně zvrací, jak patrně z dalších výroků Jobových. Trpitel vyslovuje myšlenky, které jej ovládají; činí tak, aby se vyplakal a tím si ulehčil, nechce však říci, že s veškerým tím návaem myšlenek a citů souhlasí. Básník, spisovatel knihy Job mistrně ty myšlenky a city tlumočí.

⁴⁶ Duše v o. není si ničeho závažného vědoma a přece trpí bezmála jako zločinec, ovšem ne věčně a ne bez naděje.

⁴⁷ Jakou zálibu v tom nebo jaký prospěch mohl by míti Bůh z toho, že by ničil, kazil svého tvora, mistrné své dílo.

⁴⁸ Člověk, hledící „tělesným okem“ hledí často jednostranně, posuzuje nespravedlivě. Bůh však hledí okem jiným, vše pronikajícím, ledví i srdce vyšetřujícím, nemůže souditi nespravedlivě. A přece tolik dušičky trestá! Jak veliké zlo je tedy hřích, když za něj tolik třeba pykati!

⁴⁹ Člověk (krátké zkušenosti) pochopitelně zkoušívá mravní povahu, ryzost a věrnost přítelovu, ježto do jeho nitra nevidí, a ježto nemá jej v hrsti. Bůh však (věčný) nepotřebuje Joba podobným způsobem zkoušeti, ježto vidí

a tvá léta jako věky lidské,
nepravosti mé že vyhledáváš,
a mé pochybení vyšetřuješ,
ač víš hříšného nic že jsem neučinil,
a nikdo nemůže z ruky tvé vyprostit mne.

O. Jenž jsi vzkřísil Lazara v hrobě již zapácha-
jícího. —

Ty, Pane, uděl jim odpočinutí a místo odpuštění.

V. Který přijdeš, abys soudil živé a mrtvé i svět
ohněm. —

Ty, Pane, uděl jim odpočinutí a místo odpuštění.

Čtení 3. (Job 10, 8—12).

Ruce tvé pečlivě mne vytvořily,
a ty obratem celého mne ničíš!
Pomni, prosím, žes takořka z hlíny mne utvořil,⁵⁰
a zase činiš, abych v prach se vrátil!
Zdalis nevyžil mne jako mléko,⁵¹

do nejtajnějších záhybů jeho srdce; má jej také ustavičně
ve své moci, ze které nemožno Jobovi vymaniti se, ne-
třeba tedy, aby jej Bůh stále držel a svíral útrapami.

⁵⁰ Z nízké hlíny Bůh učinil bytost tak dokonalou, svůj
obraz, pána přírody — a nyní chce, aby to mistrné a pracné
dílo jeho zase rozpadlo se v bídný prach?

⁵¹ Líčena tu péče Boží o člověka od prvních jeho po-
čátků. Ta láska Boží k člověku tolikrát dokázaná ne-
dopustí, aby muky jeho dílo znetvořily nebo zničily, když-
tě Boha hrubě neurazilo. Pečoval-li Bůh kdysi tolik o život
člověkův na zemi, zajisté bude nyní pečovati o to, aby
jeho miláckové došli života věčného.

a zda jako sýr jsi nezhustil mne?
Kůží, jakož i masem přioděls mne,
kostmi pak a šlachami jsi mne zcelil,
život a milosrdenství udělils mi,
péče tvoje střežla mne, bych dýchal.

O. — Hospodine, až přijdeš soudit zemi, kam se skryji před tvou hněvivou tváří? —

Zhřešilř jsem velmi za živobyті svého.

V. — Svých vin se děsím a hanbou rdím se před tebou; až přijdeš soudit, nerač mne zatratit. —

Zhřešilř jsem velmi za živobyті svého.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí. —

Zhřešilř jsem velmi za živobyті svého.

(Modlíme-li se toliko jeden nokturn, modlíme se po něm chvály na str. 62 nn.)

DRUHÝ NOKTURN.

(V úterý a v pátek).

Ant. 1. — Kde pastvy hojnost, — tam lehat smím.

Žalm 22.⁵²

Pán je můj pastýř, netrpím nedostatku;
kde pastvy hojnost, tam lehat smím.

⁵² Žalm 22. praví, že Pán byl duším v o. pastýřem a hostitelem, dokud žily na světě, jest jím nyní a bude jím zejména ve slávě věčné. —

K vodě, kde možno si odpočinout, mne vodi;
duši mou občerstvuje.⁵³

Provádí mne po stezkách spolehlivých,⁵⁴
k vůli svému jménu.

I když mi projít jest údolím stínu smrti,
nebojím se zlého.

Neboť ty jsi se mnou; kyj tvůj a hůl tvá —
ty jsou potěchou mou.

Vystrojuješ hostinu před mou tváří,⁵⁵
navzdor mým protivníkům.

Pomazáváš olejem mou hlavu,
plná má číše jak vzácná jest!

Milostivost tvá jen bude mne provázet
po všecy dny mého života;
vždyť budu přebývat v Hospodinově domě
časy veledlouhé.

Odpočinutí věčné . . .

⁵³ Dušičky mohou věřící občerstviti pastvou těla Páně, které za ně obětují (mši sv., sv. přijímáním), krví Páně, modlitbou, postem, almužnou, odpustky. Jak hojná to pastva, jak vzácná to pramenitá voda!

⁵⁴ Dušičkám dostává se také hojně dozoru pastýře Božího, který nedopustí již, aby je znepokojoval ďábel (vlk); nemají pokušení, nejsou již v nebezpečí, že ztratí se svému Pastýři a že proto zahynou. Již nezabloudí!

⁵⁵ Bůh již nyní hostí dušičky; nepřátelé spásy vidouce, že duši, o které tolik usilovaly, nyní již nemohou získati, skřípají zuby. Pravou, dokonalou hostinu Bůh dušičkám teprve chystá — ve svém domě věčné radosti. — Jak vzácný úděl („číše“) kyne jim!

Ant. 1. — Kde pastvy hojnost, tam lehat smím.

Ant. 2. — Čím jsem se v mládí provinil, — nevzpomínej, Hospodine.

Žalm 24.⁵⁶

K tobě pozdvihuji mysl svoji,
Hospodine, Bože můj!

V tebe doufám, nedej, bych zahanben byl;
ať se mi neposmívají škůdcové moji!

Vždyť žádný, kdo v tebe doufá, nedojde hanby,
zahanben bude, kdo pošetile hřeší.

Cesty své, Hospodine, ukazuj mi,
po svých stezkách chodit vyučuj mne.

Voď mne ve své pravdě a poučuj mne,
neboť ty jsi Bůh, jenž pomáhá mi.

V tebe doufám po celý den.

Vzpomeň, Pane, na svá slitování,
a na své milosti, že jsou od věčnosti.

Čím jsem se v mládí provinil, nevzpomínej.
Dle svého milosrdenství ty buď mne pamětliv,
pro svou dobrotivost, Hospodine.

Laskavý a upřímný Hospodin jest,
protož ukazuje zbloudilým cestu.

Vodí chudasy ve spravedlnosti,
vyučuje ubohé svým cestám.

Veškery cesty Páně jsou milost a věrnost
těm, kteří smlouvy s ním a jeho příkazů dbají.

⁵⁶ Žalm 24. — jest prosba za prominutí hříchu, t. j. jeho následků, trestů a za vysvobození.

K vůli svému jménu, Hospodine,
odpusť mou vinu, neboť veliká jest.
Který člověk bojí se Hospodina,
toho poučí, kterou cestu má volit.
On sám hovoří si ustavičně v štěstí,
a jeho potomstvo dědičně vládne zemi.
Přítelem jest Pán těm, kdož se ho bojí,⁵⁷
oznamuje jim svá zaslíbení.
Oči mé na Pána stále upřeny jsou,
neboť on vyprostí z léčky nohy moje.
Shlédni na mne a nade mnou se smiluj,
neboť opuštěn a zubožen jsem.
Velmi mnoho má úzkostí mé srdce,
z mojich utrpení vyprostí mne.
Popatr na mou bídu a na mou nesnáz,
a vše, čím jsem provinil se, mi promiň.
Pohleď, jak mnoho jest mých protivníků,
a jak nespravedlivě nevraží na mne.
Opatruj můj život a vysvoboď mne,
ať nejsem zahanben, neb jsem v tebe doufal.
Dobří a spravedliví přilnuli ke mně,
protože jsem důvěru měl v tebe.
Vysvoboď, Bože, Israele
ze všech jeho tisní.
Odpočinutí věčné . . .

Ant. 2. — Čím jsem se v mládí provinil, nevzpomínej, Hospodine.

⁵⁷ Duše v o. bály a bojí se Boha, proto Bůh jest jejich přítelem. (14).

Ant. 3. — Věřím a vidím — dobrotu Hospodinovu
v zemi živých.

Žalm 26.⁵⁸

Hospodin jest světlo mé a spása má,
koho bych měl se báti?

Hospodin jest ochránce mého života,
koho bych se lekal?

Když se přibližují ke mně škůdci,
aby hryzli mé tělo,

kteří mne sužují, nepřátelé moji,
sami slábnou a padají.

Byť i tábor vojska proti mně povstal,
neleká se mé srdce.

Kdyby se zdvihla proti mně i válka,
já přece jen doufám.

Jednu věc jen žádám na Hospodinu,
o tu usiluji:

abych směl přebývat v domě Hospodinově,
všecky dny života svého,

abych směl okoušet Hospodinovu rozkoš,
dumati v jeho chrámě.

Neboť ukrývá mne ve svém stánku,
v dobách utrpení;

⁵⁸ Žalm 26. — Duše v o. lze přirovnati k vítězi v bitvě raněnému. Zvítězily nad tělem, světem, ďáblem, mohou zpívati vítěznou píseň (první polovice Ž. 26.), ale jsou raněny; rány je pálí, doufají však pevně, že je Bůh vyléčí, bolestí zbaví, že jim dopřeje plného, dokonalého vítězství (druhá polovice Ž. 26.).

opatruje mne v úkrytu svého stánku,
na skálu mne zdvihá.
Proto pozdvihuje se má hlava,
nad mé nepřátele;
obcházím a podávám v jeho stánku
oběť diků,
zpívám a hraji Hospodinu.
Vyslyš, Pane, hlasité volání mé,
slituj se nade mnou, slyš mne!
K tobě mluví mé srdce, hledá tě tvář má,
po tváři tvé, Pane, toužím.
Neodvracuj ode mne své tváře,
neodchyluj se ve hněvu od svého sluhy,
buď mým pomocníkem!
Nezavrhuj mne a neopouštěj,
Bože, můj spasiteli.
Neboť otec i matka mne opustili,
ale Pán se mne ujímá.
Ukazuj mi, Hospodine, svou cestu,
a rač voditi mne po rovné stezce
pro mé nepřátele.
Nevydávej mne zvůli mých protivníků,
neboť povstali proti mně svědkové lživí,
soptí násilím proti mně.
Věřím a vidím dobrotu Hospodinovu
v zemi živých!
Doufej v Hospodina!
Mužně jednej,
nechť se zmuží tvé srdce,
a doufej v Hospodina!

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane . . .

Ant. 3. — Věřím a vidím dobrotu Hospodinovu
v zemi živých.

V. — Posadí je Hospodin vedle knížat.⁵⁹

O. — Vedle knížat lidu svého.

Otče náš . . . (po tichu).

Čtení IV. (Job 13, 22—28).

Ty mi odpovídej.⁶⁰

Mnoho-li mám nepravostí a hříchů,
zločiny mé a viny moje mi ukaž!

Proč mi obličej svůj zahaluješ,
a mne pokládáš za svého nepřítele?

Na listu větrem zmítaném moc svou chceš ukázat,
a suché stéblo pronásledovati,
že mi diktuješ tak hořké tresty,

⁵⁹ Svatí v nebi jsou knížata, vládnoucí s Bohem v nebeské říši; také duším v o., až budou smyty s nich všechny skvrny, bude dopráno seděti s těmito „knížaty“ lidu Božího.

⁶⁰ Tresty v očistci jsou tak přísné, že by člověk ani neřekl, že jsou spravedlivé, že by snadno se mohl domnívati, že dušičky více trpí nežli zasloužily, že větší jsou jejich tresty nežli hříchy. Víra nás však učí, že Bůh jest nejvýše spravedlivý, že nemůže trestati více duše nežli jak zasluhují, ale hřích že jest hrozné zlo, zlo největší, ježto uráží Boha, nekonečně vznešeného.

chtěje mne zkazit pro hříchy mého mládí,
že jsi do klády dal moje nohy,
na všechny stezky mé že pozor dáváš,⁶¹
a že kotníky mi utahuješ;
mně, jenž jako shnilina stravován jsem,
a jako roucho, jež moli sežirají.

O. — Vzpomeň, Bože, že jako vánek jest můj život, — aniž oko člověka mne spatří.⁶²

V. — Z hlubin volám k tobě, Hospodine; Pane, vyslyš hlas můj.

O. — Aniž oko člověka mne spatří.

Čtení V. (Job 14, 1—6).

Člověk, který ze ženy se rodí,
krátce žije a sycen je mnohými bédami.
Vzchází jako rostlina a vadne;
prchá jako stín a nemá stání.
Na toho ráčíš mít otevřené oko,⁶³
a toho na soud se sebou poháněti?⁶⁴

⁶¹ „pozor dáváš“, aby uvězněný nemohl se ani hnouti.
⁶² Až Job zemře, oko lidské ho nespasí (Job 7, 8). Duše v o. chtějící pohnouti milosrdenství Boží, dovolávají se své lidské slabosti, křehkosti. — To jest i obsah dalšího čtení V. a VI.

⁶³ — ostražitě pozorovati každý čin, aby byl přísně potrestán, shledán-li na něm stín. —

⁶⁴ — volati k odpovědnosti — diktovati nepřiznivý rozsudek.

Může-li kdo učiniti čistým⁶⁵
toho, jenž počal se ze zrna nečistého?⁶⁶
Nikdo kromě tebe jediného.
Je-li již nemnoho dnů člověkových,
jestliže měsíce jeho jsi odpočítal,
a vymezil mu hranice, jichž nelze překročit:
odstup maličko od něho, aby si odpočal
jak dělník, když přijde vítaná mu hodina.⁶⁷

O. — Běda mně, Hospodine, zhřešil jsem velmi
za živobytí svého. Co učiním já bídny? Kam se
uteku leda k tobě, Bože můj? — Smiluj se nade
mnou, až přijdeš v poslední den.

V. — Duše má zkormoucena jest velmi; ty však,
ó Pane, přispěj jí ku pomoci.

O. — Smiluj se nade mnou, až přijdeš v po-
slední den.

⁶⁵ Všeobecná křehkost a náklonnost ke hříchu člověku
vrozená zasluhuje, by Stvořitel měl s ním milosrden-
ství. —

⁶⁶ — símě, jádro, zárodek.

⁶⁷ Kdyžtž život lidský tak je krátký, když nemá člověk
daleko do smrti, slušno, aby chvílku života měl pokoj,
jako dělník večer po práci, nebo v den odpočinku (u Židů
v sobotu). — Dušičky prahnou po „odpočinku věčném“,
kterého si zasloužily tuhou prací a bojem na zemi. Od-
počiňtež v pokoji po boji.

Čtení VI. (Job 14, 13—16).

Kéž bys na onom světě uschoval mne,⁶⁸
skryl mne tam, dokud nepomine hněv tvůj,
lhůtu mi stanovil, kdy si vzpomeneš na mne!
Oživne zas člověk, který zemřel?
Všecky dny své roboty bych čekal
na chvíli, kdy přijde na mne změna,
zavolal bys mne a já bych ti odpověděl,
dílu rukou svých bys pravici podal;
ty pak moje kroky počítal bys,
a mým přestoupením odpouštěl bys.

O. — Nevzpomínej hříchů mých, Hospodine, až
přijdeš, abys soudil svět ohněm.

V. — Urovnej, Hospodine, Bože můj, před sebou
mou cestu.

O. — Až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

V. — Odpočinuti věčné dejž jim, ó Pane, a světlo
věčné ať jim svítí.

O. — Až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

⁶⁸ Job vyslovuje přání, jež ho napadá, nyní zemřít, v podsvětí počkat, až pomine Boží hněv a pak vrátit se zase na zemi a tu podruhé žít život šťastnější nežli byl prvý. Ale je to věc nemožná, ježto ze smrti do života

NOKTURN TŘETÍ.

(Pro středu a sobotu.)

Ant. 1. — Rač mne, Pane vysvobodit, — hled,
Pane, abys mi přispěl.

Žalm 39.⁶⁹

Pevně jsem doufal v Hospodina,
i ráčil shlédnouti na mne
a vyslyšel mé prosby.

návratu není. Kdyby měl Job naději, že se vrátí podruhé na svět, klidně by snášel nynější útrapy a těšil by se na chvíli, kdy ho Pán z podsvětí k tomu druhému životu povolá, kdy nastane ta sladká „změna“. V tom druhém životě řídil by Bůh milostivě každý Jobův krok, a milosrdně by odpouštěl jeho chyby. — Také duše v očistci by si přály, aby mohly znova žítí život na zemi. Oč byl by ten život čistší, oč by byl ctnostnější, oč byl by záslušnější. Ale to přání nemůže se splnit. Nezbývá než klidně čekat, až přejde Boží hněv a přijde na ně „změna“.

⁶⁹ Žalm 39. jest píseň díky a prosby ctitele Hospodinova, který zase trpí. — Pochod myšlenek — díky Bohu za to, že vytrhl žalmistu z velikého nebezpečí. Blaze člověku, který důvěruje v Boha, činícího nesčetný počet zázraků. Jak poděkovati Bohu? Oběťmi? Nikoliv, ale poslušností. Žalmista dobrotivost Boží veřejně vděčně hlásal. Potřebuje však nových milostí, aby mu byly odpuštěny hříchy. Kéž odejdou nepřátelé jeho s nepořízenou! Kéž se radují spravedlivci i žalmista z pomoci Boží! — V hodinách za zemřelé mluví slovy těmi dušičky k Bohu, podobně jako žalmy předešlými.

**Vyvedl mne z jámy zhouby,⁷⁰
ze dna bahnitého.**

**Postavil na skálu mé nohy,
síly dodal mým krokům.**

**Vložil mi do úst novou píseň,⁷¹
chvalozpěv našemu Bohu.**

**Mnozí to vidí, i nabývají
úcty a důvěry v Pána.**

**Šťasten člověk, který doufá
ve jméno Hospodinovo,
který nic nemá se zpupnými,
s odpadlými lháři.**

Mnoho učinil jsi divů ty,⁷²

Hospodine, můj Bože;

**nikomu nelze tobě se rovnat
ve tvých usneseních.**

Chtěl jsem je hlásat, o nich mluvit;

⁷⁰ Duše přirovnává svou bývalou tíseň v slzavém údolí ke stavu člověka, který spadl nebo byl uvězněn do vyschlé cisterny, na jejímžto dně však je dosud množství bahna. Čím více snaží se nešťastník vybráti, tím hlouběji se boří. Proti tomu měkkému dnu stojí pevná půda skály. Duše v o. nepodléhá už pokušení, vábení světa a těla a ďábla, ale stojí pevně na skále, jsouce již utvrzeny v milosti Boží, které pozbytí nemohou.

⁷¹ Hospodin zavázal si dušičky tím, že je zbavil nebezpečí hříchu a věčné záhuby k novým díkům. Zbožní věřice, že tato bezpečnost duší v o. jest ovoce jejich zbožnosti a důvěry, jdou za nimi touže cestou.

⁷² Duše, které bylo dopráno delší dobu žiti na světě, uznává vděčně, kolik divů milosrdenství Božího se stalo na ní.

nelze je vypočítat.

Žertev a obětí nepřiješ si,⁷³
uši však učinils mi.

Celopal neb oběť za hřích nechceš;
sic bych byl řekl: Hle, tu jsem.⁷⁴

V závitku knihy jest mi to předsáno.⁷⁵

Vůli tvou, Bože můj, činit jest milo mi,
zákon tvůj mám ve svém srdci.

Hlásal jsem tvou spravedlnost,⁷⁶
ve velkém shromáždění.

Ano, svých rtů jsem nezavíral,
Hospodine, ty víš!

Netajil jsem tvé spravedlnosti
ve svém srdci;

o tvé věrnosti a pomoci
vypravoval jsem.

Milost tvou a věrnost jsem neskrýval
četnému shromáždění.

⁷³ Duše v o. nemohou děkovati Bohu oběťmi, jak mohly činiti dokud byly v těle, může však obětovati svou vůli Bohu tím, že poslušně přijímá usnesení Boží, jež jí ukládá tresty a tím, že je oddaně snáší; „uši“ jsou nástroj, kterým přijímá člověk rozkazy.

⁷⁴ „Hle, tu jsem, abych žádané oběti (kdyby si jich Bůh přál) podal.

⁷⁵ Duším v o. jest předsáno, aby trpěly, a duše čini tak ochotně a s láskou, vidouce v tom vůli Boží. —

⁷⁶ Duše v o. trpíce spravedlivě za své hříchy hlásají velikému shromáždění, církvi bojující, spravedlnost Boží, hlásají také jeho věrnost, která plní, čím hrozí, hlásají však též jeho milostivost, která jim zajistila spásu věčnou.

Ty tedy, Pane, nevzdálíš ode mne
 slitování svoje;
 milost tvá a věrnost stříci
 bude mne ustavičně.
 Neboť obkličují mne zla,
 kterých není počtu,
 stihly mne pokuty za mé hříchy,
 že oči nemohu pozdvihnout.
 Více jich nežli mám na hlavě vlasů;
 proto pozbývám mysli.⁷⁷
 Rač mne, Pane, vysvobodit,
 hled, Pane, abys mi přispěl!
 Ať se zardí a zahanbí všichni,
 kdož dychtí po mé duši.
 Kéž zpět odejdou zahanbeni
 ti, jež mé neštěstí těší.
 Kéž ihned odejdou s hanbou a studem,
 kdož mně se posmívají.
 Ať jása a plesá z tebe každý,
 kdokoli hledá tebe;
 vždyť ať říká: „Pán buď slaven“,
 komu je milá tvá spása.
 Třebas byl já ubožák, chudšas,
 Pán přec pečuje o mne;
 tys má ochrana a pomoc,
 Bože můj, neprodlévej!
 Odpočinutí věčné
 dejž jim, ó Pane...

⁷⁷ Trpitel na zemi může pozbývat mysli, duše v o. nikoliv.

Antif. 1. — Rač mne, Pane, vysvobodit; hled, Pane, abys mi přispěl.

Ant. 2. — Uzdrav mne, — Hospodine, neb jsem zhřešil proti tobě.

Žalm 40.⁷⁸

Šfaster, kdo všímá si nuzáka a chudása;
v čas neštěstí Pán jej vysvobodí.

Pán ho bude chránit, život mu zachová,
na zemi jej bude oblažovat,
nevydá ho zvůli jeho nepřátel.

Pán mu pomůže, až bude na lůžku v chorobě;⁷⁹
celé lože mu přesteleš v nemoci jeho.

Říkávám: Hospodine, smiluj se nade mnou,
uzdrav mne, neb jsem lžesil proti tobě.

Moji nepřátelé zle o mně mluví:

„Kdy přece zemře a zanikne jméno jeho?“

Přijde-li kdo návštěvou, mluví lstivě,
srdce jeho si nasbírání zlovolných věcí,
když vyjde na ulici, mluví je.

⁷⁸ Žalm 40. — Obsah: Ježto býval žalmista milosrdný, doufá že bude nyní Bůh milosrdným k němu a zbaví ho nemilosrdných nepřátel. — Dušičky mohou se dovolávat milosrdenství Božího tím více, čím byly samy na zemi milosrdné ku bližnímu.

⁷⁹ Milosrdenství Božího potřebuje duše v o. a potřebovala ho v životě zejména na smrtelném lůžku, kde bojovala poslední boj rozhodný. — Ostatně i bolestný stav duší v o. lze přirovnati k lidem, kteří se na lůžku v bolestech svíjejí. —

**Ihned o mně šeptají všichni škůdci;
proti mně zlé věci vymýšlejí.**

Z bezbožnosti mne obviňují řkouce:

„Zdaliž opět povstane kdo leží?“

**Ano i přítel můj, jemuž jsem důvěřoval,⁸⁰
jenž jídal chléb můj, zdvíhá na mne patu.⁸¹**

**Ty však, Pane, smiluj se nade mnou, uzdrav mne,
abych mohl jim se odplatiti.**

**Z toho poznám, že máš zálibu ve mně,
nebude-li můj nepřítel nade mnou jásat.⁸²**

**Mne pak pro mou nevinnost zachováváš,
pevně před svou tvář mne staviš na věky.⁸³**

**Pochválen buď Hospodin, Bůh Israelův,
od věků až na věky! Staň se! Staň se!**

**Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane . . .**

**Ant. 2. — Uzdrav mne, Hospodine, neb jsem
zhřešil proti tobě.**

⁸⁰ V hodině smrti vše, i vlastní tělo, nerozlučný druh duše, spikne se proti umírajícímu, stěžuje mu zápas jeho. Dábel, kdyby mohl, rád by ještě duše v očištcí pokoušel, ale nemůže. Může jim toliko záviděti, může se vztekat, že mu unikly, může se posmívati jim, ale to nemá žádného účinku.

⁸¹ — aby mne odkopl.

⁸² škodolibě.

⁸³ Duše v o. doufá, že Bůh dá jí život věčný, spravedlivému slíbený. Tu naději vyslovuje s velikou jistotou, ježto již se uskutečňuje. — Srv. pohřeb dítek.

Ant. 3. — Žizní — duše má po Bohu živém;
kdy přijdu, abych se ukázal před Boží
tváří?

Žalm 41.⁸⁴

Jako prahne jelen po bystřinách,
tak dychtí duše moje po tobě, Bože.
Žizní duše má po Bohu silném, živém.
Kdy přijdu, abych se ukázal před Boží tváří?
Slzy mé jsou mi pokrmem ve dne v noci,
neboť mi den co den říkají: „Kde jest Bůh tvůj?“
Na to vzpomínám a to si ze srdce vylévám,⁸⁵
kterak jsem putovával na místo stánku
podivu hodného, Božího domu, s jásotem,
s chvalozpěvy za slavnostních zvuků.
Proč jsi zarmoucena, duše moje,
a proč znepokojuješ mne?

⁸⁴ Zalm 41. vyslovuje vroucí touhu po svatyni. Dušičky prahnou nevýslovně po svatyni nebeské. Dušičky, dokud byly v těle, rády putovaly do kostelů, s jakou radostí putovaly by teď do nebe!

⁸⁵ Duše žalmistova je plna sladkých vzpomínek na chvíle, kdy chválal ke svatyni a tam rozplýval se náboženskou radostí a slastí. To vše v duchu prožívá, to si opakuje, o tom sám k sobě rozmlouvá, a tak sám sobě srdce své otvírá (= „vylévá“). Ovšem, že s těmi vzpomínkami sladkými spojena je žalost, že nemůže skutečně bohoslužby se účastniti; také toho žalu plno je srdce jeho a také ten pelyněk „vylévá si.“ Podobně dušičky.

Doufej v Boha, neb ještě mu děkovat budu,⁸⁶
že je mou spásou a mým Bohem.

Duše má ve mně se rmoutí, i vzpomínám tebe,
daleko Jordanu, Hermonu, Malé hory.⁸⁷

Vlna tvá s hukotem padajíc na vlnu volá,⁸⁸
všecky tvé vlny a proudy valí se přese mne.

Ve dne rozdává Bůh svou milost i v noci;
proto si modlitbu zpívám k živému Bohu.

Říkám mu: „Ty jsi můj ochránce, proč jsi mne
zapomněl?“⁸⁹

Proč smutně chodit mám, když mne nepřítel skličuje?

Kosti mi drtí, když tupí mne nepřátelé
denně mi říkajíce: „Kde je Bůh tvůj?“

Proč jsi zarmoucena duše moje,
a proč znepokojuješ mne?

Doufej v Boha, neb ještě mu děkovat budu,
že je mou spásou a mým Bohem.

⁸⁶ Žalmista těší sebe samého, dodává si důvěry v Boha. Jistě, že Bůh zase pomůže, a pak bude zpívat sladkou píseň díky. Podobně dušičky.

⁸⁷ Žalmista je daleko od své vlasti, kde je Jordan, Hermon, Malá Hora. Také dušičky pocífuji bolestně, že jsou ještě daleko své pravé vlasti.

⁸⁸ Vlny a proudy jsou obraz svízelů zajetí, ve kterých se pěvec bezmála topí. Velikost jejich jest vyslovena hukotem. Jako vlna za vlnou se valí, jako vlna vlnu stíhá, jedna takořka druhou přivolává, tak valí se ustavičně na žalmistu bída. Podobně dušičky.

⁸⁹ Ve strastech, ve kterých básník tone, zdá se, jakoby Bůh byl ho opustil. Také dušičky cítí velikou opuštěnost. Palčivá touha po Bohu, která se nechce splnit je

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane . . .

Ant. 3. — Žízni duše má po Bohu živém; kdy
přijdu, abych se ukázal před Boží tváří?

V. — Nedávej dravcům duše ctitelů svých.

O. — Na život ubožáků svých nezapomínej.

Otče náš . . . (po tichu).

Čtení VII. (Job 17, 1—3. 11—15).

Dech a vánek moje dny jsou;
a nic mi nezbývá kromě hrobu.

Ano, ačkoli jsem se neprohřešil,
hořkosti jen vidí oko moje.

Zaruč se, prosím Pane, za mne u tebe;⁹⁰
kdo jiný mohl by dát mi na to ruku?“

Dny mé prchají a já se trápím,
rozprášeny jsou naděje mého srdce.

Noc v den obrátit mi chtějí,⁹¹

mučí. Pekelníci se souží, že ztratili Boha na věky, duše
v očištění se trápí, že pozbyly Boha na dobu, po kterou
jest jim úpěti v o.

⁹⁰ Kdo se zaručuje za druhého, kdo něco dává za něho
do zástavy, ujímá se ho. Přípověď, že se ho ujme, bývá
stvrzena nejlépe danou rukou, která se rovná přísaze.

⁹¹ Naděje, že by si dušičky samy mohly pomoci, že by
mohly „noc“ svých běd obrátiti ve „světlo“ věčné, jsou
marné. Mají však naději v milosrdenství Boží — a naše.

a mám čekat zas po temnu světlo.⁹²
Budu-li čekat, podsvětí bude mým domem,
a v temnu ustelu si lůžko svoje.
Hnilobě „Můj otec jsi ty“ řeknu,
„Matka má a sestra moje“ — červům.
Kde je tedy nyní naděje má,
a mé štěstí — kdo je může vidět?⁹³

O. — Protože denně do hříchu padám a pokání
nečiním, hrůza smrti obchází mne.

Neboť z pekla žádného není vykoupení; smiluj
se nade mnou, Bože, a spasiž mne.

V. — Bože, jménem svým mi pomoz, mocí svou
dej mi dojít práva.

O. — Neboť z pekla žádného není vykoupení;
smiluj se nade mnou, Bože, a spasiž mne.

Čtení VIII. (Job 19, 20—27).

Na kůži scvrklého masa visí mi kosti,
a s duší na jazyku unikám smrti.
Cit se mnou mějte přec, cit mějte, vy moji přátelé,
neboť ruka Páně dotkla se mne.

⁹² Dušičky „v temnu“ očistce jako na lůžku bezmocné
leží, zatím co tělo jejich ve hrobě tlící žerou červy. Jak
žalostný to stav!

⁹³ Dušička hledíc na bídný stav své duše i těla, těší se,
že bude vše jinak, až vstane v oslaveném těle z hrobu.

Proč mne jako Bůh pronásledujete
a mého masa dost nemůžete se nakousat?
Ó by napsána má slova byla,
kéž by vyryta byla na tabulku,
železným rydlem na desku olověnou,
nebo dlátem do skály vydlabána!
Vím totiž, že můj Vykupitel živ jest,
a že v poslední den ze země vstanu;
zase budu oblečen svou kůží,
a v svém těle uzřím Boha svého.
Patřiti budu na něho já, týž,
a ne jiný, mé oči uvidí ho,
naděje tato je v nitru mém uložena.

O. — Hospodine, nerač mne souditi podle skutku
mého; neboť nic hodného před tebou jsem nevy-
konal; proto vzývám velebnost tvou,
abys ty, ó Bože, zahladil nepravost mou.

V. — Úplně omyj mne, Hospodine, od mé ne-
pravosti, a od hříchu mého očisti mne.

O. — Abys ty, ó Bože, zahladil nepravost mou.

Čtení IX. (Job 10, 18—22).

Proč jsi z matčina lůna vyvedl mne?
Kéž jsem zhynul, by oko mne nespátrilo!
Bylo by, jako kdybych nikdy nebyl —
z matčina lůna přenesen byv do hrobu.

Zdali několik dní mých brzy neskoná?
Dovol mi tedy, bych maličko vylkal se z bolesti,
prve než půjdu, odkud návratu není,
do krajů temna, zakrytých mrákotou smrti,
do krajů bídy a temnot, kde je stín smrti,
kde žádný řád, ale stálá hrůza sídlí.⁹⁴

O. — Vysvobod' mne, ó Pane, od věčné smrti
v onen hrozný den, — kdy nebesa i země se po-
hnou, — až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

V. — Třesu se a bojím se onoho dne, kdy na-
dejde vyšetřování a příští hněv tvůj.

O. — Kdy nebesa i země se pohnou.

V. — Onen den, den hněvu, soužení a bídy,
bude to den hrozný a hořký velmi.

O. — Až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo
věčné ať jim svítí.

O. — Vysvobod' mne, ó Pane, od věčné smrti
v onen hrozný den, — kdy nebesa i země se po-
hnou, až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

⁹⁴ Job nemluví tu o místě věčného zatracení, ježto jsa si vědom své neviny, nepomýšlel na toto místo, ale vůbec na podsvětí (= „pekla“). Tam není světla, ve kterém by bylo lze činiti dobré, záslužné skutky. Tam není řádů, stavů, důstojností jako na zemi.

Říkal-li se toliko třetí nokturn, dlužno se modlití místo předešlých odpovědí a veršů toto:

O. — Vysvobod' mne, Pane, od cest, vedoucích k posmrtným mukám, Ty, jenž jsi kovové brány předpekli rozdrtil, duše v něm navštívil, a osvětil, aby tě viděly — ty, které byly v temnotách trestány.

V. — Volaly řkouce: Přišel jsi, náš Vykupiteli.

O. — Ty, které byly v temnotách trestány.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné af jim svítí.

O. — Ty, které byly v temnotách trestány.

V den všech věrných zemřelých („Dušiček“) dlužno za 1. čtení vzítí Job 7, 16—21 jako výše na str. 32; za 2. čtení Job 14, 1—6 jako na str. 42; za 3. čtení Job 19, 20—27 jako na str. 54; ve druhém a třetím nokturnu čísti takto:

(Čtení IV.)

Z knihy svatého biskupa Augustina: „Jak jest pečovati o mrtvé?“

Péče o mrtvolu, způsob pochování, pohřební slavný průvod jsou spíše útěchou živých než podporou mrtvých. Proto však nesmíme pohrdat a opovrhovat těly zemřelých, zejména spravedlivých a věřících, kterých jakožto nástrojů a nádob ke všem dobrým skutkům svatě užila duše. Je-li totiž šat po otci, prsten nebo něco podobného potomkům

tím dražší, čím větší jest láska k rodičům: nikterak nesluší se pohrdati samými těly, která nosíme jsouce s nimi ovšem mnohem těsněji a úžeji spojeni nežli s jakýmkoli šatem. Tato nepatří totiž k ozdobě nebo k pomoci, které užíváme z venku, nýbrž k samé přirozenosti člověkově. Proto bylo o těla dávných spravedlivců s povinnou uctivostí pečováno, slaveny pohřební průvody a dbáno pochování; a sami, když ještě žili přikázali synům, jak by pochovali neb i přenesli těla jejich.

(Čtení V.)

Když přemilí věřící prokazují zemřelým pamatující a prosebnou lásku, není pochyby, že (ta láska) prospívá těm, kteří ještě žijíce v těle zasloužili si toho, aby jim takové (služby) po tomto životě prospěly. Avšak, i kdyby nějaká potřeba nepřipouštěla žádné možnosti, aby těla byla pochována nebo na posvátných místech pochována, nesmí býti opomenuty modlitby za duše zemřelých; ty za všechny v křesťanském a katolickém společenství zemřelé, umínila si Církev konati i se zamlčením jejich jmen, všeobecnou vzpomínkou, aby těm, kteří nemají k tomu rodičů nebo dětí anebo jakýchkoli příbuzných nebo přátel, byly (ty služby) prokazovány od jedné dobrotivé společné matky. Kdyby nebylo těchto modliteb, které se dějí se správnou věrou a zbožností za zemřelé, mám za to, že by nic neprospělo duším jejich jakékoli uložení bezduchých těl na místech posvátných.

(Čtení VI.)

Když se věci takto mají, nedomnívejme se, že zemřelí, o které pečujeme, něčeho dojdou, nebudeme-li za ně slavnostně orodovati obětmi oltáře nebo modliteb nebo almužen, byť i neprospěly všem, za které jsou konány, nýbrž toliko těm, kteří za svého života zjednali si možnost, aby jim prospěly. Ježto však nemůžeme rozeznati, kteří to jsou, dlužno činiti je za všechny znovuzrozené, aby nikdo nebyl opomenut z těch, kteří by mohli a měli dojíti řečených dobrodiní. Bude totiž lépe, zbudou-li těm, kterým neškodí ani neprospívají než aby scházely těm, kterým prospívají. S větší péčí pak činí každý tyto skutky za své příbuzné, aby jeho příbuzní činili podobně za něho. Ale cokoli kdo vynaloží na pohřeb těla, — to není prostředek spásy, nýbrž služba lidskosti, podle citu, který u nikoho nikdy nemá těla svého v nenávisti. Proto dlužno jest, aby každý jak může, pečoval o tělo bližního, ježto z něho odejde ten, který pečoval. A činí-li tak ti, kteří nevěří ve vzkříšení těla, čím více mají tak činiti, kteří v ně věří, aby tělu mrtvému, které však vstane a ve věčnosti zůstane, služba taková prokázána byla spolu jaksi svěděním téže víry!

(Čtení VII.)

Z prvního listu svatého apoštola Pavla ke Korintským,
Hlásá-li se však o Kristu, že vstal z mrtvých,

kterak praví někteří mezi vámi, že není vzkříšení z mrtvých? Jest-li není vzkříšení z mrtvých, ani Kristus nevstal z mrtvých. Nevstal-li však Kristus z mrtvých, marné jest hlásání naše, marná i víra naše, my pak se shledáváme i křivými svědky Božími, poněvadž jsme osvědčili proti Bohu, že vzkřísil Krista, jehož nevzkřísil, ač-li totiž mrtví nevstávají. Neboť nevstávají-li vůbec mrtví z mrtvých, ani Kristus nevstal; jestli však Kristus nevstal z mrtvých, planá jest víra naše, neboť jste dosud v hříších svých. Zahynuli tedy také i ti, kteří zesnuli v Kristu. Jestliže toliko v tomto životě máme v Kristu naději, jsme bídňější nežli všichni lidé. Avšak Kristus vstal z mrtvých, prvotina to těch, kteří zesnuli. Poněvadž totiž skrze člověka (přišla) smrt, (přichází) též skrze člověka vzkříšení z mrtvých. Neboť jako v Adamovi všichni umírají, tak i v Kristu všichni budou oživeni.

(Čtení VIII.)

Ale řekne někdo: Kterak vstanou mrtví? S jakým tělem přijdou? Nemoudrý, co ty rozséváš, nebývá oživeno, leč prve zemře. A co seješ, to není ono tělo, které povstane, nýbrž holé zrno, pšeničné neb nějaké jiné. Bůh však mu dává tělo, jakož byl chtěl, a to každému semeni tělo vlastní. Není každé tělo stejným tělem, nýbrž jiné (jest tělo) lidské, jiné čtvernožců, jiné ptačí, jiné rybí. A (jsou) těla nebeská a těla pozemská; avšak jiný jest lesk

(těl) nebeských a jiný (těl) pozemských. Jiný je lesk slunce, jiný lesk měsíce, a jiný (lesk) je hvězd; ano hvězda od hvězdy liší se leskem. Tak (bude) i vzkříšení z mrtvých. Rozsévá se v porušitelnosti, vstane v neporušitelnosti, rozsévá se v necti, vstane v slávě; rozsévá se v slabosti, vstane v síle; rozsévá se tělo živočišné, vstane tělo duchovní.

(Čtení IX.)

Hle, tajemství vám pravím: všichni nezemřeme, ale všichni budeme proměněni pojednou, v okamžiku, při troubě poslední; neboť trouba zazní a mrtví vstanou neporušitelní; a my budeme proměněni. Musí zajisté porušitelné toto (tělo) obléci neporušitelnost a smrtelné toto (tělo) obléci nesmrtelnost. Když pak (toto porušitelné tělo obleče neporušitelnost a toto) smrtelné obleče nesmrtelnost, tehda se naplní to slovo, kteréž jest psáno: „Pohlcena jest smrt ve vítězství. Kde jest, ó smrti, vítězství tvé? Kde jest, ó smrti, ostent^v tvůj?“ Ostnem pak smrti jest hřích, a mocí hřichu jest zákon. Ale díky Bohu, který nám dává vítězství skrze Pána našeho Ježíše Krista. Proto, bratři moji milí, buďte pevní, nepohnutelní, vždycky přehorliví v díle Páně vědouce, že práce vaše není nadarmo v Pánu.*)

*) Pozn. Žalmy tři nokturnů, odpovědi a vše ostatní modli se na den „Dušiček“ jako výše.

CHVÁLY.

Ant. — Zaplesají Hospodinu — kosti ponižené.

Žalm 50.⁹⁵

Smiluj se nade mnou, Bože, dle svého velkého milosrdenství,
a dle množství svých slitování zahlad⁹⁶ nepravost mou.

Úplně omyj⁹⁷ mne od mé nepravosti,

⁹⁵ Žalm 50 (čtvrtý kající) jest prosba za odpuštění hříchů. Důvody: 1. velikost Božího milosrdenství; 2. Kající uznává svou vinu. 3. Bůh, odpustí-li mu, ukáže na něm svou věrnost a milosrdenství; 4. křehkost lidská; 5. Bůh přece vidí v srdci raději spravedlnost nežli hříšnost; 6. žalmista bude voditi na cestu pokání hříšníky, vrátí-li mu Bůh radost bývalou, hříchem ztracenou, vrátí-li mu čistotu srdce, sílu duše, svatost, ochranu Boží, ochotu činiti dobro; 7. žalmista, bude-li mu odpuštěno, bude slaviti Boha. Básník je sice ochoten přinést Bohu smírné oběti, ježto však Bůh v tomto případě si jich nepřeje, podává místo nich — co nejvzácnějšího podati může — zkroušené srdce. Žalm tento jest překrásný projev pokorného vědomí hříšnosti, upřímné vnitřní lítosti, důvěry v milosrdenství Boží, snahy Bohu lépe sloužiti.

⁹⁶ = vymaž jako se vymazuje písmo. Žalmista má asi na mysli dlužní úpis. Setře-li věritel písmo, přestává dluh. — Také dušičky svým utrpením splácejí dluh Boží přísne spravedlnosti.

⁹⁷ = oper, jako perou pošpiněný šat; namočí ve vodě, mnou, tlukou kamenem nebo dřevem a pod. Dušičky mají

a od hříchu mého očisti mne.⁹⁸
Nebo svou nepravost já poznávám,
a hřích můj přede mnou je vždycky.⁹⁹
Proti sobě samému jsem prohřešil se,
a co zlé je před tebou, učinil jsem,
abys byl shledán spravedliv ve svých řečech,¹⁰⁰
a bys zvítězil, když souzen býváš.
Nebo, hle, v nepravostech jsem se počal,
a v hříších počala mne matka moje.¹⁰¹
Nebo, hle, upřímnost je ti milá,
neznámou a skrytou svou moudrost oznámils mi.¹⁰²

sice šat svatební posvěcující milosti, ale nemohou se v něm dosud dostaviti na svatební hostinu beránkovu, ježto lpí na něm skvrny časných trestů.

⁹⁸ Kajícník je stížen hříchem jakoby malomocenstvím i prosí, by z toho neduhu byl očistěn.

⁹⁹ Hřích i dušičkám stále na mysli tane.

¹⁰⁰ Bůh dopouští sice hřích, ale pak jej trestá a tak zjevuje svou spravedlnost. Činí-li hříšník pokání, Bůh mu odpouští a tak ukazuje své milosrdenství. Protože hřích trestati hrozil a kajícímu odpouštěti slíbil, ukazuje také svou věrnost. Lidé ne jednou křivě posuzují Boha upírajíce mu brzy spravedlnost, brzy věrnost, brzy milostivost. Duše uznává, že zasluhuje trestu, aby tak hlásala Boží spravedlnost, prosí však také, by jí bylo odpuštěno, aby tak ukázala se na ní Boží milostivost a věrnost.

¹⁰¹ Bolestný porod a vášnivost pohlavního pudu, následky to prvotného hříchu jsou dokladem, jak hříšný, ke hříchu nakloněný je člověk.

¹⁰² Žalmista děkuje Bohu, že mu dal hřích upřímně poznati; to poznání, jakož i bázeň Boží, kterou cítí, je pravá „moudrost“. Prosba z toho sama sebou se řinoucí: Když jsi mi dal hřích poznati, odpusť mi jej také.

**Pokrop mne ysopem, abych očištěn byl,¹⁰³
omyj mne, abych byl nad sněh zbílen.**

**Sluchu mému radost a veselí dej;
potom zaplesají kosti ponížené.**

**Odvrať obličej svůj od mých hříchů,
a vymaž všechny mé nepravosti.**

**Srdce čisté stvoř ve mně, Bože,
a ducha pravého obnov v útrobach mých.**

**Nezamítej mne od své tváře,
a svého svatého ducha mi neodnímej.**

**Navrať mi radost z ochrany své,¹⁰⁴
a duchem statečným posilni mne.**

**Učit budu hříšníky tvojim cestám,
že se bezbožní vrátí k tobě.¹⁰⁵**

**Zbav mne krevní viny, Bože, můj spasný Bože,
a můj jazyk bude s veselím slaviti tvou spra-
vedlnost.¹⁰⁶**

Pane, rty mé rač otevřítí,

a má ústa zvěstovat budou tvoji chválu.

**Nebo kdybys byl chtěl oběť, byl bych dal ji ovšem,
ty však v zápalných obětech si nelibuješ.**

Obětí Bohu milou duch je zkormoucený,

¹⁰³ Ysopu užívali, když býval malomocný očišťován.

¹⁰⁴ Spravedlivec jest miláček Boží a Bůh mu slibuje v Písmě na četných místech, že ho bude ostríhati, jemu pomáhati. Ten slib trvá i po smrti.

¹⁰⁵ Až dojdou dušičky blaženosti nebeské, budou u trůnu Božího vyprošovati hříšníkům dar sebepoznání a kajícího.

¹⁰⁶ Až překročí dušičky práh nebeský, otevrou se jim ústa, aby věčně pěly slávu Boží.

a srdcem zkroušeným a pokorným, Bože, nepo-
hrdáš.¹⁰⁷

Dobrotivě nalož, Hospodine, pro svou milost se
Sionem,¹⁰⁸

aby byly zdi jerusalemské zas vystavěny.

Pak budeš přijímati řádně žertvy, oběti a celopaly,
tehďáš klásti budou býčky na tvůj oltář.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Ant. — Zaplesají Hospodinu kosti ponížené.

Ant. — K tobě, Hospodine, — jenž vyslýcháš mo-
dlitbu, přichází každý člověk.

Žalm 64.¹⁰⁹

Tobě přísluší chvalozpěv, Bože na Sionu,
a tobě dlužno plniti slib v Jerusalemě.

¹⁰⁷ Dušičky nemohou samy přinést Bohu žádné sebe do-
konalejší oběti, kterou by si mohly něco zasloužiti — ne-
mají než pokornou, kající mysl.

¹⁰⁸ Judští vyhnanci, žijící v Babylonii prosí těmito dvěma
posledními verši Boha, by Jerusalema, r. 587 rozbořený,
byl znova vybudován. Až se tak stane, budou tam po-
dávány oběti, které obětní řád předpisuje (= „oběti řádné“).
Dušičky touží po nebeském Jerusalemě, po svatyni věčné
slávy, kde budou ustavičně přednášeti oběti rtů svých —
věčně znějící chvalozpěvy.

¹⁰⁹ Žalm 64. — Zdá se, že Palestina byla stížena suchem
a neúrodou; i konali Israelité kající pobožnosti, zavázali
se sliby, smiluje-li se nad nimi Hospodin a dá-li potřebné

K tobě, jenž vyslycháš modlitbu, přichází každý
člověk.

Naše bezbožné činy jsou sice nad naše síly,¹¹⁰
ty však s našimi nepravostmi máš slitování.

Blažen, koho si vyvolíš a k sobě vedeš,
aby směl přebývat v nádvořích tvých,
abychom směli se sytit rozkošmi domu tvého,
svatého chrámu tvého, podivně vznešeného.

Vyslyšels nás, Bože Spasiteli náš,
naděje všech vzdálených končin země i moře,
jenž staviš hory svou silou opásán jsa mocí,
jenž tišíš hlubiny moře, hučivé jeho vlny,¹¹¹
děsíš národy, lidé končin bojí se divů tvých.
Země východu i západu radostí plníš.

Navštívilš zemi, napojil, štědře ji obohatil.¹¹²

vláhy. Bůh se smíloval, seslal hojný déšť a s ním úrodu. Israelité děkují a plní, co byli slíbili. — Dušičky trpí vyprahlostí, suchopárem... Touží po vláze. Tou vláhou — krví Páně můžeme jim v hojně míře je obcerstvivati. Jak děkují dušičky, cítící tuto úlevu Bohu za to, že ustanovil tolik prostředků jim na útěchu, jak děkují nám, že těch prostředků ve prospěch jich pilně užíváme, že svádíme s oltáře proudy krve Kristovy do očiště! Jak děkují dušičky již nyní Bohu za všechny prostředky spásy, kterých mohly užívat za svého pozemského života, aby došli svého posledního cíle, jemuž jsou nyní již tak blízko!

¹¹⁰ Lid jest zatížen tolika a takovými hříchy, že nemohl by snést jejich následků, že nemohl by za ně činiti dosti dle přínse spravedlnosti.

¹¹¹ Boží moc, která utiší mořské vlnobití, utiší také přivaly ohně očištěcího.

¹¹² — proudy deště.

Řeka Boží plná je vody, chystáš jim pokrm.
Tak totiž o zemi pečuješ; svlažuješ její brázdy,
množíš rostlinky její, ve vláze radostně pučí.
Věncíš rok korunou požehnané své dobrotivosti,
role tvé plny jsou úrody, nivy na stepi kypí,
pahorky přepasují se plesem, strojí se berani,¹¹³
údolí obilí plná, vše jásá a zpívá chválu.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Ant. — K tobě, Hospodine, jenž vyslycháš modlitbu, přichází každý člověk.

Ant. — Tvoje pravice — mne drží, Hospodine.

Žalm 62.¹¹⁴

Bože, můj Bože, hned z jitra tě hledám,
žizní po tobě má duše,
nyje po tobě mé tělo,
jak pustá, neschůdná, vyprahlá půda.
Proto jsem chodíval do tvé svatyně,

¹¹³Berani se strojí v kožich své vlny nebo v tučný obal po hojné pastvě.

¹¹⁴Žalm 62. vyslovuje touhu duše po Bohu a pomoci jeho. Podobá se Ž. 41. — Duše i tělo žalmistovo prahne po Bohu, po jeho sidle, po jeho přítomnosti, jako vyprahlá země dychtí po dešti (Ž. 64). —

abych spatřil¹¹⁵ tvou moc a slávu.
 Lepší jest milost tvá než život;
 rty mé budou tebe chválit.
 Proto tě chválit chci celý život
 a ve tvém jménu¹¹⁶ zdvihat své ruce.¹¹⁷
 Nejsladší lahody plná je duše má¹¹⁸
 a rty plesu slaví tě ústa má,
 když na tě vzpomínám na svém lůžku,
 když v noci bdím a na tebe myslím.
 Neboť tys byl mým pomocníkem,¹¹⁹
 a já v stínu tvých křídel plesám.
 Na tobě má duše lpí,
 tvoje pravice mne drží.
 Kteří však neprávem život mi vzít chtějí,
 propadnou se do podzemí,
 budou vydáni na pospas meči,
 kořistí šakalů se stanou.
 Král pak bude se radovat z Boha;
 kteří při něm přísahají,¹²⁰
 všichni budou honosit se,

¹¹⁵ „spatřil“ t. j. zakusil vniternou radostí, kterou působí spojení a obcování s Bohem nejvýše milostivým, jakož i pomocí a ochranou v trampotách životních.

¹¹⁶ = ke cti tvé.

¹¹⁷ = modlití se.

¹¹⁸ Jakou rozkoš působí požitek tuku tělu, takovou lahodu, ba větší cítí duše žalmistova z Boha, když modlitbou s ním a v něm se kochá.

¹¹⁹ Pomocníkem žalmistovým Bůh byl, jest a jistě také bude.

¹²⁰ Při králi přísahají ti, kteří mu zůstali věrni.

že budou ucpána ústa lhářům.

Odpočinutí věčné . . .

Ant. — Tvoje pravice mne drží, Hospodine.

Ant. — Od bran pekelných — vyprosť duši mou,
Hospodine.

Píseň Ezechiášova (Is. 38, 10—20).¹²¹

Řekl jsem: Prostřed života svého mám jíti? ¹²²
U bran věčnosti postrádat¹²³ ostatku let svých?

¹²¹Ezechjáš prosí a děkuje. (Ejhle, ve zdraví . . .) Bohu za zdraví.

¹²²Ezechjášovi, smrtelně nemocnému byly tehdy 44 roky; neměl tedy dojít vyššího věku, jakého i hříšníci docházejí? Je to vzdech člověka, který horoucně si přeje žiti.

¹²³postrádati a s bolem pohřešovati, že nebylo mu dopřáno žiti déle. Předčasná smrt byla Ezechjášovi trpká zejména proto, že bývala pokládána za trest lidí bezbožných, kdežto Ezechjáš vynasnažoval se žiti bohabojně. Písmo líčí věc takto (4 Král 20, 1nn): V těch dnech roznemohl se Ezechjáš až k smrti; i přišel k němu prorok Isaiáš, syn Amosův a řekl mu: „Toto praví Hospodin Bůh: Poříd' o svém domě, nebo zemřeš a nebudeš živ.“ On však obrátil tvář svou ke stěně a modlil se k Hospodinu řka: „Prosím, Hospodine, rozpomeň se přece, že jsem chodil před tebou věrně a se srdcem celým a co je libé před tebou, že jsem činil.“ A plakal Ezechjáš pláčem velikým. — Z mládí Ezechjášova nástupce (tamže 21, 1) možno se domnívati, že Ezechjáš měl tehdy toliko jednoho mužského potomka, dvouletého chlapce; proto si přál tolik, by byl uzdraven a měl četnější potomstvo.

Řekl jsem: Nemám zřít¹²⁴ Pána Boha v zemi živých?
Nemám vídat již člověka v sídle ticha?¹²⁵

Věk můj mi svinují, stěhují jako stan kočovný.¹²⁶
Život jak tkadlec mám navíjet,¹²⁷ — řežou¹²⁸ mi
osnovu.

Dnes, v noci konec mi učiní; doufat smím do rána.
Jako lev tak drtí všecky mé kosti.¹²⁹

Dnes, v noci konec mi učiní.

Jak mládě vlaštovčí cvrlikám, vrkám jak holub.¹³⁰

¹²⁴Ezechjáš, až umře, nebude okoušeti sladkosti, kterou pocítoval ve chrámě, kde byl Bůh přítomen a kde dával se „zřítí“, t. j. přítomnost svou milostmi štědře udílenými dokazoval.

¹²⁵Smrtí pozbývá člověk radosti, vyplývající z obcování s lidmi, s manželkou, dětmi, rodiči, přáteli.

¹²⁶Kočovník snadno a rychle „vytrhá“ koly ze země, „odkryje“ stan svůj a stěhuje se se svinutým stanem jinam. — „věk můj“ — život, ke kterému jsem se narodil.

¹²⁷Člověk jest jako tkadlec: Na stavu (na vratidle, válci) má navinutou osnovu života; do té vetkává útek, a hotový výrobek navíjí na kolo (jiný válec.) Tak má tkátí, až celou osnovu dotká, až vratidlo odtočí, až dojde na konec osnovy, která jest zapuštěna bičíkem do dráze vratidla. Člověk, jenž dosáhne pravidelného věku, dodělá osnovu svého života do konce, nenechá žádných trásní, útkem neprotkaných, z osnovy vybývajících. Tak měl tkát i Ezechjáš. Předčasná smrt však mu od vratidla odstřihuje osnovu nedokončenou, takže mu zbude u jeho kusu mnoho trásní, t. j. roků neprožitých a plánů nedokončených. —

¹²⁸„řežou“, odřezávají mi, odstřihuji od vratidla osnovu nedotkanou.

¹²⁹„drtí“ a do rána „zdrtí mne“ nemoc, smrt, Bůh.

¹³⁰Cvrlikám, pištím, běduji, lkám.

Zrak mi mdlí¹³¹ zdviháním, Pane, jsem znásilněn
zastaň se.¹³²

Co říci? A co mi odpoví, když to sám učinil?¹³³
Všecka svá léta mu vzpomenu v hořkosti duše
své.

Proto-li Pane, má člověk žít, k tomu-li život můj?¹³⁴
Chceš-li trestati mne, zase mne obživ.

Ejhle, ve zdraví změni se hořkost má přehořká!¹³⁵

¹³¹ Ezechjáš tolikrát a tak dlouho již zdvihal plačtivě
oči k nebesům o pomoc, že se již kalí, únavou mdlí.

¹³² zastaň se mne proti smrti, která již již na mne sahá.
Smrt ho „znásilňuje“.

¹³³ Proč bych měl Boha prositi, aby mě z nemoci vy-
trhl? Vždyť on sám nemocí mě stihl! Co lepšího může
činiti, nežli s hořkostí připomínati Bohu utrpení dosa-
vadního života, který byl přece zasvěcen skutkům zbož-
nosti, za které Bůh sliboval dlouhý a blažený život na
zemi? Kterak se splní ty sliby Boží, umře-li nyní před-
časnou smrtí, slibovaného štěstí neokusiv?

¹³⁴ Může tkvítí smysl a účel života v tom, že se rodí
člověk, aby zbožně žil jsa mnoho trpěl a na konec umřel
předčasnou smrtí, stanovenou hříšníkům za trest? —
Ezechjáš přijímá z rukou Božích nemoc za trest, ale prosí,
aby nebyl trestán smrtí, která činí konec pozemskému ži-
votu prve nežli může dojít člověk na zemi odměny za
své dobré činy. —

¹³⁵ Zde počíná druhá část písně Ezechjášovy — díky
za slíbené uzdravení. Písmo vypravuje (4 Král 20, 4nn.)
takto: Prve nežli vyšel Isaiáš do půl dvora,
oslovil jej Hospodin a řekl: „Vrať se arcí
Ezechiášovi, vůdci lidu mého: Toto praví
Hospodin, Bůh Davida, otce tvého; Slyšel
jsem modlitbu tvou a viděl jsem slzy tvé.
Hle tedy, uzdravím tě, třetího dne budeš

Tys tedy vytrhl duši mou z propasti zhouby,¹³⁶
zahodils za svá záda všechny mé hříchy.¹³⁷
Neb tě podsvětí neslaví, aniž smrt chválí tě;¹³⁸
kdož padají v hrob, na tvou milost nečekají.
Živý, živý, ten tě ctí, jakož i já dnes;
otec synům tvou věrnost vypravuje.¹³⁹
Pán mi dá zdraví, i budeme písně své zpívat

moci jíti nahoru ke chrámu Hospodinovu.
A přidám ke dnům tvým patnáct let; z ruky
krále assyrského také vysvobodím tebe
i toto město pro sebe a pro Davida, slu-
žebníka svého.“ Král s pevnou důvěrou ve slovo
Boží opakuje si s myslí vzrušenou a vděčnou, co mu
Isajáš oznámil.

¹³⁶ „vytrhl“ minulý čas vyslovuje tu budoucí událost jako
hotovou, jistou.

¹³⁷ „za sebe zahoditi“ = zapomnění, nedbati ně-
čeho.

¹³⁸ Ezechjáš má za to, že mu Bůh popřál další léta proto,
aby v nich Boha slavil způsobem, jakým zemřelí tak či-
niti již nemohou, ježto nemajíce těla, nemají ani mluvidel,
kterými by zpívali zbožné písně, nemají prstů, kterými by
je provázeli hrou na strunové nástroje, nemají nohou, aby
konali náboženské reje, nemají stád, aby z nich podávali
žertvy Bohu v obět. Nemohou také dobrým příkladem nebo
svým vlivem — jako dosud byl činil Ezechjáš — působiti
blahodárně na jiné, aby podobným způsobem Boha chválili.
Nemohou také čekati na projevy Boží přízně jako činí po-
zemšťané, kteří za ně vděčně Bohu děkují (= „na tvou mi-
lost nečekají.“)

¹³⁹ „věrnost“, která plní, co slibuje pro tento život,
jako jest četné potomstvo a pod. Otec, vypravující synům
o této věrnosti slaví Boha a děti své k oslavě Boží vybízí,
což v podsvětí nebude mu možno již činiti. —

všecky dny života svého v domě Páně.¹⁴⁰

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane . . .

Ant. — Od bran pekelných vyprosť duši mou,
Hospodine.

Ant. — Vše, co dýchá, — chval Hospodina.

Žalm 150.¹⁴¹

Chvalte Pána v jeho svatyni,
chvalte ho na jeho mocné obloze.
Chvalte ho pro jeho veledíla,

¹⁴⁰ Církev klade takořka vzdechy trpícího krále do úst duši v očištcí a slovy Ezechjášových diků připomíná věřícím, že dlužno dobře činiti, dokud čas jest, ježto smrti přestává doba zásluh a počíná se čas odměny za to, co si člověk na zemi dobrými nebo zlými skutky, dobrým nebo zlým příkladem a vlivem na jiné byl zasloužil.

¹⁴¹ Ž. 150. si přeje, aby všechny bytosti ve svatyni pozemské i nebeské (= „obloze“) chválily Hospodina. Ve svatyni pozemské jsou to popředně kněží a levité, jejichž hudební nástroje jsou tu vypočteny. Ve svatyni nebeské jsou to andělé, hvězdy atd. Církev vyslovuje tímto žalmem přání, aby duše v očištcí co nejdříve byly připuštěny do svatyně nebeské, a tam s celou církví vítěznou i bojující jednohlasně velebnost Boží oslavovaly. Pokud se to nestane, chválí duše Pána v o. Také očištec jest svatyně Boží, kde se jeví zvláštním způsobem jeho svatost, která nic nečistého do nebes nevpuští. Také oheň v o. jest Boží veledílo, hlásající jak vznešený, velebný jest a jaké zlo jest urážka této vznešenosti, hřích.

chvalte ho pro jeho velikou vznešenost.
Vychvalujte ho zvukem rohu,
vychvalujte ho harfou i citarou,
vychvalujte ho bubnem i tancem.
chvalte ho strunami i píšťalou,
vychvalujte ho cinkotem zvonců,
vychvalujte ho chřestem cimbálů!
Vše, co dýchá, chval Hospodina.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane . . .

Ant. — Vše, co dýchá, chval Hospodina.

V. — Uslyšel jsem hlas s nebe, an praví ke mně:

O. — Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají.

Ant. — Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude; a každý, kdo žije a ve mne věří, neumře na věky.

Píseň Zachariášova (Luk. 1, 68—79).¹⁴²

Požehnán buď Hospodin, Bůh israelský,
že navštívil a vykoupení zjednal lidu svému,
a že vyzdvihl nám roh spásy
v domě Davida, svého služebníka,
jakož byl mluvil ústy svých svatých

¹⁴² Viz, co bylo řečeno o písni „Velebí duše má“ výše.

proroků odvěkých,
spásu to od nepřátel našich
a z ruky všech, kteří nás nenávidí,
aby učinil milosrdenství s našimi otci,
a byl pamětliv svaté úmluvy své,
přísahy to, kterou byl přísahal Abrahamovi, našemu
otci,

že nám dá,
abychom vysvobození jsouce z rukou nepřátel svých
beze strachu sloužili jemu
ve svatosti a spravedlnosti před ním
po všechny dny své.

A ty pak, dítko, prorokem Nejvyššího slouti budeš,
neboť předejdeš před Pánem připravovat cesty jeho,
abys dal lidu jeho známost
o spáse odpuštěním hříchů jejich
pro srdečné milosrdenství Boha našeho,
ve kterém nás navštívil vycházející z výsosti,
aby posvětil těm, kteří sedí ve tmách a stínu smrti,
aby řídil kroky naše na cestu pokoje.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane . . .

Ant. — Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve
mne, byť i umřel, živ bude; a každý, kdo
žije a ve mne věří, neumře na věky.

Otče náš (dále potichu až po)

V. — A neuvoď nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

Žalm 129.¹⁴³

(Viz výše na str. 14. — Tento žalm však se neříká v den smrti nebo pohřbu, ani když se slaví hodinky za zemřelé způsobem slavnostnějším.)

V. — Od bran pekelných.

(Ostatek vše jako výše na konci nešpor na str. 19 n.).

ŽALMY STUPŇOVÉ.

Žalm 119. (Výklad viz výše na str. 11 n.).

K Hospodinu v soužení svém volávám,
a on vyslýchá mne.

Hospodine, zbav mne bezbožných rtů,
jazyka úskočného.

Jaký trest a pokuta tě stihne
za jazyk úskočný?

Šípy silného střelce zaostřené
s uhlím zžírajícím.

Běda mně, pobyt můj v cizině že se dlouží!
Dlím mezi Kedařany.

Dlouho cizinkou je již duše moje
u nepřátel míru.

Kdežto já mírumilovně k nim mluvím,
napadají mne pro nic.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

¹⁴³ Žalm 129. viz výše.

Žalm 120. (Poznámky viz výše na str. 12 n.).

**Pozdvihuji oči své k horám,
odkud přijde mi pomoc.**

**Pomoc moje od Hospodina,
Tvůrce nebes i země.**

**Nedá, by noha tvá kolísala,
neboť nespí tvůj strážce.**

**Ejhle, nespí aniž dřímá
strážce Israelův.**

**Hospodin střeží tě, Hospodin chrání tě,
je ti po pravici.**

**Za dne slunce tě nebude pálit,
aniž měsíc v noci.**

**Hospodin střeží tě všeho zlého,
střeží tvůj život Hospodin.**

**Hospodin střeží tvůj vstup i východ,
nyní i na věčné časy.**

**Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.**

Žalm 121.¹⁴⁴

**Plesal jsem proto, že mi bylo řečeno:
„Do domu Hospodinova jdeme.“**

¹⁴⁴V Ž. 121 básník vzpomíná svého veselí, když putoval na svátky do Jerusalema. Jak veliká byla radost jeho, když svého cíle došel, když stanul již v Jerusalemě samém! Líčí přednosti Jerusalema, jeho výstavnost, opevnění, stře-

A již zastavily se nohy naše
v síních tvých, Jerusaleme!
Jerusaleme, vystavěný v město
dokonale souvislě!
Do něho totiž stoupají pokolení,
kmeny Hospodinovy,
aby dle příkazu daného Israelovi
slavily jméno Hospodinovo.
Tam totiž postaveny jsou vladařské stolce,
stolce to domu Davidova.
Vyprošujte Jerusalemu štěstí:
„Blaho těm, kteří tě milují!
Budiž pokoj ve tvém opevnění,
blahobyť ve tvých palácích!“
K vůli bratřím svým a soukmenovcům
říkat budu: „Pokoj tobě!“
Pro dům Hospodina, našeho Boha
žádat budu štěstí tvého.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

disko života náboženského i politické správy. Blahopřeje Jerusalemu z lásky své k národu a k Bohu. — Oč krásnější jest Jerusalem nebeský se svým obyvatelstvem, svatými a světicemi Božími! Jak touží duše v očištění po chvílce, kdy jim bude dopráno překročení jeho práh! Pod útrapami duší tlu skrytá radost, že jsou na cestě k tomuto městu a že dříve nebo později jistojistě dojdou jeho bran. Nižádná moc jim nemůže již v tom zabrániti!

Žalm 122.¹⁴⁵

K tobě pozdvihuji své oči,
který přebýváš na nebi.
Hle, jako oči sluhů hledí
na ruce svých pánů,
jako oči služebné upřeny
na ruce své paní:
tak zrak náš k Pánu, našemu Bohu,
až by se smiloval nad námi.
Smiluj se nad námi, Pane, smiluj,
jsmeť přesyceni potupou.
Ano, přesycen je duch náš,
na posměch jsme boháčům
a opovržením zpupných.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Žalm 123.¹⁴⁶

Kdyby Hospodina s námi nebylo,
— — říkej teď Israeli —

¹⁴⁵ V Ž. 122 prosí pěvec Boha nejvýše milosrdného, aby zbaven byl potupy, která ho nevýslovně tíží a bolí. Také duše v o. upírají své oči na ruku nejvýše Milosrdného, až pokyne, a zbaví je všeho, co je tolik rmoutí.

¹⁴⁶ Ž. 123 je zpěv diků za to, že Bůh nedopustil, aby jeho lid, jeho děti zahynuly v zajetí babylonském, které hrozilo zničití všecek život jejich jako zátopa, jako prudké proudy. — Duše v o. děkují Bohu za to, že je vyvedl ze zajetí tohoto

kdyby Hospodina s námi nebylo,
když lid zdvíhal se proti nám,
byli by za živa nás pohltili,
kdy vzplál hněv jejich na nás.
Byla by nás voda ta zatopila,
proud byl by se valil přes náš život;
byly by se valily přes náš život
vody nepřekonatelné.
Požehnán Hospodin, který nevydal nás
za kořist zubům jejich!
Duše naše jako ptáče vyvázla
z osidla ptáčnickova.
Ano, osidlo je zpřetrháno,
a my jsme na svobodě!
Pomoc naše je ve jménu Hospodina,
jenž učinil nebe i zemi.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Otče náš . . .

V. — A neuvod' nás v pokušení.

pozemského života, kde jim bylo snášeti tolik útrap a pokušení ke hříchu. Také doléhá na ně utrpení jako veliká povodeň, ale Bůh je chrání, ty vody jich nemohou zatopiti. Dříve nebo později budou se nořiti do proudů rozkoší nebeských, které nikdy nevezmou za své. Pomoc duší v o. ve jménu Páně jest.

O. — Ale zbav nás od zlého.
 V. — Od bran pekelných.
 O. — Vysvobod, ó Pane, duše jejich.
 V. — Ať odpočívají v pokoji.
 O. — Amen.
 V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.
 O. — A volání mé k tobě přijď.
 V. — Pán s vámi.
 O. — I s duchem tvým.

Modleme se. Vysvobod, prosíme, ó Pane, duše služebníkův a služebnic svých ze všech vazeb hříchův, aby ve slávě z mrtvých vstání mezi svatými a vyvolenými tvými se radovali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

SEDMERO ŽALMŮ KAJÍCÍCH.

Antifona: Nevzpomínej.

Žalm 6.: Pane, ve svém hněvu mne netrestej...
 jako výše na str. 28 n.

Žalm 31.¹⁴⁷

**Blaze, jimž odpuštěny jsou nepravosti,
 a jimž prominuty jsou hříchy.**

¹⁴⁷ Ž. 31 líčí štěstí člověka, jemuž odpuštěny byly hříchy. V jaké bídě byl hříšník prve nežli toho odpuštění došel! Rozhodl se, že se vyzná, vyznal se a Bůh mu odpustil.

Blaze, komu Pán viny nepřičítá,
a v jehož duchu není klamu.
Že jsem se tajil, chřadly mi kosti,
neboť celý den jsem úpěl.
Tížilať mě ve dne v noci tvá ruka,
svíjel jsem se ve své bídě
jako trny pobodaný.

Vyznal jsem se ti ze svého provinění,
nepravost svou jsem ti nezakrýval.
Řekl jsem: Vyznám se Hospodinovi
ze své nespravedlnosti.

Tys mi odpustil bezbožnost hříchu mého.
Proto modlí se k tobě každý zbožný
za dob potřeby; ani v potopě
množství vod ho nezasáhne.

Tys má záštita před soužením,
jež mě se všech stran obklopuje,
radosti má, vysvoboď mě
od těch, kteří mne obkličují!

„Budu ti svítit na cestu, po níž máš kráčet,¹⁴⁸
upřeny budou na tebe oči mé.“

Nebuďte jako kůň neb jako mezek,
kteří rozumu postrádají,

Má velikou radost z toho smíru s Bohem. Ať se nevzpírá
člověk milosti Boží, chce-li dojít radosti spravedlivců. —
Duše v o. pokorně vyznávají svou bývalou hříšnost, uzná-
vají, že spravedlivě trpí, a těší se, že i zbytky hříchů budou
jim prominuty, aby mohly „těšiti se z Pána, plesati
mezi spravedlivci dokonale již očištěnými.

¹⁴⁸ Tuto větu pronáší Bůh odpovídaje na předchozí prosbu.

**Jimž musíš uzdou a ohlavím čelisti sevřít,
sice nepřiběhnou k tobě.**

**Mnoho metel hříšníka stíhá,
kdo však v Hospodina doufá,
toho milostí zahrnuje.**

**Těšte se z Pána, plesejte, spravedlivci,
jásejte všichni umpřímného srdce!**

**Odpočinutí věčné,
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.**

Žalm 37.

**Pane, ve svém hněvu mne netrestej,
ve svém rozhorlení mne nekárej!**

**Zarylť se do mne tvé střely,
těžce doléhá na mne tvá ruka.**

**Zdravého nic nemám na těle pro hněv tvůj,
nemám pokoje v kostech svých pro hřích svůj.
Neboť tresty mé jdou mi nad hlavu,
jak břímě těžké mě nad síly tíží.**

**Páchnou a hnisají mi rány
zaviněné nerozumem.**

**Zbédován jsem a na dobro shrben,
ve smutku celý den chodím.**

**Jsemť uvnitř všecek zohavený,
nic není zdravého v mém těle.**

**Skličěn jsem a náramně snižen,
bolestí srdce svého řvu.**

Pane, je známa ti všecka má tužba,
a mé vzdechy nejsou tě tajny.
Srdce mi buší, síla mne opouští,
světlo mých očí — i to mi uniká.
Druzi a přátelé proti mně jsou,
a moji příbuzní straní se mne.
Léčky mi kladou vrahové moji,
škůdcové moji smlouvají zkázu,
celý den lsti zamýšlejí.
Ale já jak hluchý neslyším,
úst svých jak němý neotvírám.
Jsem jako člověk, který neslyší,
a který v ústech svých odmluvy nemá.
Neboť v tebe, Pane, doufám;
ty mne vyslyšíš, Pane, můj Bože!
Říkám: Ať jen se nade mnou netěší,
kteří, jak klopýtnu, vypínají se.
Neboť obávám se, že sklesnu,
ježto svou bolest stále cítím.
Ano, hříšnost svou hlasitě vyznávám,
obavy mám pro svou vinu.
Kteří mi zlovolně nepřejí, mocni jsou;
mnoho těch, již na mne neprávem nevraží.
Kteří mi dobré zlým odplácejí,
křivdí mi za to, že za dobrem chodím.

Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane . . .
a světlo věčné
ať jim svítí.

Žalm 50: Smiluj se nade mnou . . . jako na str. 60n.

Žalm 101.¹⁴⁹

Pane, vyslyš modlitbu mou,
a mé volání k tobě přijď.
Neodvracuj ode mne tváře své,
v kterýkoli den jsem soužen.
Nakloň ke mně svoje ucho,
kdykoli vzývám tě, rychle mě vyslyš!
Neb dny mé v kouř se rozplývají,
kosti mé vysychají jak roští,
jsem spálen jak tráva a srdce mé prahne,
neboť jsem zapomněl jísti chléb svůj.
Ježto hlasitě jest mi úpět,
visí mi kosti na mé kůži.
Jako pelikán na poušti jsem,

¹⁴⁹ — Spisovatel Ž 101 popisuje žalostný stav národa israelského v zajetí babylonském, který je spravedlivý trest za jeho hříchy. Prosí, aby Bůh smiloval se nad Sionem; žádá toho věrnost Boha, který sliboval, že národ vzkřísí, vyhnanci horečně jerusalemské zdi milují, Hospodin ukáže pohanům svou velikost a potomní pokolení israelská zaváže ke vděčnosti. Žalmista úpí dále a prosí, aby Bůh věčně věrný prodloužil život národa israelského; může to, ježto je všemohoucí a věčný stvořitel a vládce nebes i země. — Také duše v zajetí očišcovém velmi trpí a prahnou touhou po Sionu nebeském. Až Bůh tuto touhu splní, budou ke vděčnosti zavázány ony duše blažené, ke vděčnosti budeme zavázáni také my zde na zemi za to, že Bůh vyslyšel modlitby naše za ně konané a dal nám v nich vydatné pomocníky naší spásy. —

podobám se výru v ssutinách.
Spánek mjí mě a naříkám
jak ptáče na střeše osamělé.
Celý den tupí mě nepřátelé,
zuří na mne a proklínají mnou.
Jeť mi popel jak chleba jísti,
se slzami míchám svůj nápoj,
pro tvůj hněv a nevoli tvou,
neboť vyzdvihnuv shodil jsi mě.
Moje dny jak stín se sklánějí,
a já vadnu jako tráva.
Ty však, Pane, na věky zůstáváš,
a tvá památka od rodu do rodu.
Ty se zdvihneš a smíříš na Sion;
vždyť je čas nad ním se slitovat, je čas.
Máť každý sluha tvůj rád jeho kameny,
soustrast má s jeho ssutinami.
I budou bát se tě pohané, Pane,
a všichni králové země tvé slávy,
Hospodin když vystaví Sion,
když se objeví ve své slávě,
když shlédne na modlitbu chudšů,
a jejich prosbou nepohrdne.
Budiž to zapsáno pro rody budoucí,
ať lid, jež stvoří, velebí Pána,
protože shlédl se své výše,
Pán že popatřil s nebe na zemi,
aby vyslechl vzdechy zajatých,
k smrti odsouzené by rozvázal,
aby hlásali na Sionu Pána

a jeho slávu v Jerusalemě,
až se tam sejdou národové,
i králové, aby sloužili Pánu.
Vyčerpál na cestě mou sílu,
zkrátil moje dny i řekl jsem:
„Neodvolávej mne prostřed mých dnů,
ty, jehož léta rod od rodu trvají.
Nejprv založils Pane, zemi,
a dílem rukou tvých jsou nebesa.
Ona pominou, ty však potrváš;
a všecka zvetšejí jako roucho.
Střídáš je jako šat, i střídají se;
ty však jsi týž a tvá léta jsou bez konce.
Děti tvých sluhů budou mít bydlo,
a jejich potomstvo žít bude na věky.
Odpočinutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.

Žalm 129: Z hlubin . . . jako na str. 14 n.

Žalm 142.¹⁵⁰

**Hospodine, vyslyš modlitbu mou,
popřej sluchu mé úpěnlivé prosbě,**

¹⁵⁰ Žalmista líčí v této písni kající svůj žalostný stav. Vzpomínka na minulé dobrodiní Boží ho pudí, aby s důvěrou prosil za pomoc také tentokráte. Prosí, by mu Pán ukázal cestu, kterou by unikl svým škůdcům, by mu zachoval život, nepřátele pak pohubil. — Jak vhodně možno tento žalm (142) položit na jazyk duším v o.!

pro svou věrnost a spravedlnost mě vyslyš!
A v soud nevcházej se svým služebníkem,
není bez viny před tebou žádný, kdo žije.
Pronásleduj nepřítel mou duši,
sráží do prachu až moje žití,
staví mě do temnot jako dávno již mrtvé.
Úzkostí je sevřen ve mně duch můj,
v útrokách mých trne moje srdce.
Vzpomínám si na minulé doby,
uvažuji o veškerých svých skutcích,
o dílech tvých rukou rozjímám.
Roztahuji ruce svoje k tobě,
duše má po tobě žízní jak vyprahlá země.
Rychle mi popřej sluchu, Hospodine,
neboť žití moje dokonává.
Neodvracuj ode mne své tváře,
nebo budu jak ti, kteří do hrobu klesli.
Dej, ať zakusím záhy tvého milosrdenství,
neboť v tebe důvěřuji.
Ukaž mi cestu, po které mám kráčet,
neboť k tobě pozdvihuji svou duši.
Vysvoboď mě od mých škůdců, Pane,
neboť u tebe hledám útočiště.
Nauč mne činiti tvoji vůli,
neboť Bůh můj jsi ty.
Dobrý duch tvůj nechť mě vodí
po srovnané půdě.
Pro své jméno, Pane, život mi zachovej,
ve své spravedlnosti vyveď mě z tísně,
a ve svém milosrdenství vypleň mé škůdce;

vyhledá všechny, kdo tísní mě, neb jsem tvůj sluha.

**Odpouchnutí věčné
dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné
ať jim svítí.**

Antifona: Nevzpomínej, Pane, na proviny naše
nebo rodičů našich; aniž msti naše
hříchy.

POHŘEB DOSPĚLÝCH.

(Církevní obřady pohřebné jsou ne toliko výraz uctivosti a lásky k zemřelému, ale také spasitelná pomoc, kterou církev podává duši jeho, jsou spasitelné vzdělání a útěcha živým. (Skočdopole). Ostatně viz, co bylo řečeno výše na str. 3n. o tom, jak dlužno modliti se hodinky za mrtvé. V domě zemřelého a cestou do chrámu zpívá kněz žalmy jménem zemřelého, který prosí milosrdenství Boží za slitování. Na týž úmysl se modlí a svůj hlas s prosbami zemřelého spojuje církev obřady, konanými ve chrámě, předobrazu nebes. Na hřbitově církev odevzdává tělo zemi a vyslovuje naději, že kdysi vstane slavně z mrtvých; v pevné důvěře, že se tak stane, církev předem děkuje, jakoby naděje její byla již splněna.

V domě smutku.

Kněz kropí mrtvolu a při tom dle obyčeje některých diecézí říká: Rosou nebeskou občerstviž duši tvou Bůh Otec i Syn i Duch svatý. Amen. Okuřuje mrtvolu dle téhož obyčeje říká: Vůní nebeskou na-

plniž duši tvou Bůh Otec i Syn i Duch svatý. Amen.
Poté počíná antifonu:

Budeš-li hříchy mít (Pane, na zřeteli). Celý žalm 129.
Z hlubin volám k tobě, Hospodine . . . viz výše na
str. 14. Po žalmu celá antifona: Budeš-li hříchy mít,
Pane, na zřeteli, Hospodine, kdož obстоjí? Pane,
smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi!
Pane, smiluj se nad námi! Otče náš . . .

V. — A neuvod' nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

V. — Od bran pekelných.

O. — Vysvobod', Pane, duši jeho (jeji).

V. — Ať odpočívá v pokoji.

O. — Amen.

V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k tobě přijď.

V. — Pán s vámi.

O. — I s duchem tvým.

Modleme se.

Vysvobod', prosíme, ó Pane, duši služebníka svého
(služebnice své) N. ze všech vazeb hříchu, aby ve
slávě z mrtvých vstání mezi svatými a vyvolenými
tvými se radoval(a). Skrze Krista, Pána našeho.

O. — Amen.

(Srv. modlitbu po žalmech stupňových na str. 81.)

(Píseň).

Kněz počíná antifonu: Zaplesají Hospodinu. — Poté celý žalm 50: Smiluj se nade mnou Bože, dle svého velikého milosrdenství jako výše na str. 62. Je-li cesta delší, zpívají se žalmy stupňové (výše na str. 76.) nebo jiné žalmy z hodin za zemřelé. Viz na str. 10 nn.). Před kostelem celá antifona: Zaplesají Hospodinu kosti ponížené.

V kostele:

Přispějte, svatí Boží, vstříc, pojdtež andělé Páně, přijměte duši jeho (její), uveďte ji před tvář Nejvyššího.

V. — Přijmiž tě Kristus, který tebe povolal; a do lůna Abrahamova andělé uveďtež tebe!

O. — Přijměte duši jeho (její), uveďte ji před tvář Nejvyššího.

V. — Odpočinutí věčné dej mu (jí), Pane.

O. — A světlo věčné ať mu (jí) svítí. Uveďte ji před tvář Nejvyššího.

Poté modlí se jitřní o třech nokturnech a chvály z hodin za mrtvé jako výše na str. 23 nn. Po zopakované antifoně: Já jsem vzkříšení . . .

Otče náš . . . atd. vše jako v domě výše na str. 90.

Zádušní mše sv. při pohřbu:

Modlitba stupňová: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Antifona: Přistoupím k oltáři Božímu, před Boha,
který mne od mládí radostí naplňoval.

V. — Pomoc naše jest ve jménu Hospodina.

O. — Jenž učinil nebe i zemi.

Kněz: Vyznávám se Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii, vždy panně, svatému Michalu archandělovi, svatému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem svatým, a vám bratři, že jsem zhřešil velmi myšlením, řečí a skutkem; svou vinou, svou vinou, svou převelikou vinou. Pročež prosím blahoslavenou Marii, vždy pannu, svatého Michala archanděla, svatého Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla i všechny svaté, a vás, bratři, abyste se modlili za mne k Hospodinu, Bohu našemu.

O. — Smiluj se nad tebou všemohoucí Bůh, odpustiž tobě hříchy tvé a přivediž tě k životu věčnému.

Kněz: Amen.

Lid: (ministrant opakuje) Vyznávám se . . . místo a „vám, bratři“ a „vás, bratři“ říká „a tobě, otče . . .“ „a tebe, otče . . .“

Kněz: Smiluj se nad námi atd. s příslušnými změnami jako byl říkal lid výše.

Ministrant odpoví: Amen.

Kněz: Odpuštění, rozhřešení a prominutí hříchů našich uděliž nám všemohoucí a milosrdný Hospodin.

O. — Amen.

Kněz: Bože, rač nám zase život dáti.

O. — Aby tvůj lid se radovat mohl z tebe.

Kněz: Ukaž nám, Hospodine, milost svoji.

O. — A své blaho rač nám poskytnouti.

Kněz: Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k tobě přijď.

Kněz: Pán s vámi.

O. — I s duchem tvým.

Kněz: (vystupuje k oltáři): Modleme se. Odejmi od nás, Hospodine, prosíme, nepravosti naše, abychom do svatyně svatých s čistou myslí vejítí zasloužili. Skrze Krista, Pána našeho. Amen. — Prosíme tebe, Hospodine, pro zásluhy tvých svatých, jichž ostatky tuto jsou (kněz libá oltářní hrobku) i všech svatých, abys mi odpustiti ráčil všechny mé hříchy. Amen.

(Introit, t. j. vstup na straně epištolní): Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí. (Ž. 64). Tobě přísluší chvalozpěv, Bože na Sionu, a tobě dlužno plnění slib v Jerusalemě. K tobě, jenž vyslycháš modlitbu, přichází každý člověk. Odpočinutí věčné . . . atd.

Prostřed oltáře kněz střídavě s lidem: Pane, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi!

Kněz: Pan s vámi.

O. — I s duchem tvým.

Kněz: Modleme se. Bože, jehož vlastností jest . . . atd. jako výše na str. 20.

Čtení z prvního listu sv. Pavla Thessalonickým.
(4, 13—18).¹⁵¹

Nechceme, bratři, abyste byli v nevědomosti o těch, kteří zesnuli, byste netruchlili (nad nimi) jako ostatní,¹⁵² kteří nemají naděje. Neboť věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, tak Bůh i ty, kteří zesnuli skrze Ježíše, přivede (zároveň) s ním. Toto zajisté pravíme vám na základě slova Páně: my, kteří žijeme, kteří zůstáváme ke příchodu Ježíšovu, nepředstihneme těch, kteří zesnuli, neboť

¹⁵¹— Až přijde Kristus na poslední soud, nebudou mít ti, kteří tehdy budou ještě žít, nějakých předností před těmi, kteří dávno již umřeli, ježto tito budou vzkříšeni hned při Kristově příchodu. Všichni tito i oni společně vyjdou Kristu vstříc a budou s ním ve věčné blaženosti spojeni.

Pán sám sestoupí s nebe s rozkazem, s hlasem archandělovým a s troubou Boží, a zemřelí v Kristu vstanou nejprve, potom my, kteří žijeme, kteří zůstáváme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích Kristu vstříc do vzduchu; a tak vždycky budeme s Pánem. Proto potěsujte se vespolek těmito slovy.

(Graduale): Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí. (Ž. 111.). V paměti věčné bude spravedlivý. Zprávy zlé se nemusí obávat.

(Traktus): Sprostiž, ó Pane, duše všech věrných zemřelých všech vazeb hříchů.

O. — A tvou milostí nechať uniknou trestnému soudu.

V. — A blažeností světla věčného ať požívají.

(Sekvence):

1. Hněvu den kdys ohně silou¹⁵³
zmaří zemi rozmařilou:
svědkem David se Sibyllou.
2. Všechno hrůzou bude vzhůru,
až Bůh Soudce v nebes kůru
k soudu půjde, v čele chmuru.
3. Trouba v děsném zahřmí tónu
nad hřbitovy milionů:
Vstaňte k soudu! Pojdte k trónu!

4. Smrt i vesmír stane v proudu,
až tvor bude střísat hroudu,
aby postavil se k soudu.
5. Rozloží se psaná kniha,
a v ní všechna provin tíha,
pro které Bůh lidstvo stíhá.
6. Soudce přísný když tu stane,
vše, co skryto, v záři vzplane,
bez pomsty nic nezůstane.
7. Co já bídný řeknu Jemu?
Koho k zastání si vezmu,
úsko-li i nevinnému?
8. Králi veleby a třasu,
zdarma Svým Ty skýtáš spásu,
dej mi spatřit nebes krásu!
9. Jezu můj, rač vzpomenouti,
že jsem příčinou Tvé pouti,
nedej v den mi zahynouti.
10. Hledal jsi mne do úpadu,
trpěls pro mne kříž a zradu —
a teď bys mě nechal hadu!
11. Soudce pomsty spravedlivé,
odpusť hřích mé prosbě tklivé,
než den hrůzy přijde divé.

12. Obžalován úpím v trudu,
tvář má vinná rdí se v studu --
Pane, rei a spasen budu!
13. Odpustil jsi svaté Máři,
lotra přijals vlídnou tváří, —
tak i mně Tvá naděj září.
14. Nemohu to žádat klidně,
leč Ty, dobrý, dej mi vlídně,
abych v ohni nemřel bídě.
15. Mezi ovečky mě postav,
od kozelců zlých mě rozstav,
po pravici své mě ostav.
16. Až zavrhneš hříšných davy,
zatratě je v oheň dravý,
mne veď k vyvolencům slávy.
17. Na kolena nice padám,
v srdci jako popel zvadám:
V ruce tvé svůj osud skládám.
18. Ó dni pláče, slz a strachu,
až se člověk zdvihne z prachu
a na soudu Božím stane:
19. Milostiv mu budiž, Pane!
Milý Pane Ježíši,
dej mu pokoj nejvyšší. Amen.

(Kněz prostřed oltáře): Očisti srdce a rty mé, všemohoucí Bože, jenž jsi rty Isaiáše proroka žhavým

¹⁵² „ostatní“ jsou pohané. (Viz str. 94.)

očistil uhlem: tak mne dobrotivým slitováním svým
rač očistit, abych hodně zvěstovati mohl tvé svaté
evangelium. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

(Evangelium):

K. — Pán s vámi.

O. — I s duchem tvým.

Evangelium podle svatého Jana (11, 21—27).

Za onoho času Marta řekla Ježíšovi: Pane, kdybys
byl tu byl, bratr můj nebyl by umřel. Však i nyní
vím, že začkoli požádáš Boha, dá tobě Bůh. Dí jí
Ježíš: Vstane zase bratr tvůj. Dí jemu Marta: Vím,
že vstane při vzkříšení v den poslední. Řekl jí Ježíš:
Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť
i umřel, živ bude, a každý, kdo žije a ve mne
věří, neumře na věky. Věříš-li tomu? Řekla jemu:
Ovšem, Pane, já jsem uvěřila, že ty jsi Kristus,
Syn Boha živého, kterýž jsi přišel na tento svět.

O. — Chvála Tobě, Kriste.

K. — (prostřed oltáře): Pán s vámi.

O. — I s duchem tvým.

K. — Modleme se.

(Obětování): Pane Ježíši Kriste, Králi slávy, vy-
svobod' duše všech věrných zemřelých od muk pe-

¹⁵³ „Všichni kritikové shodují se v tom, že tento hymnus
jest vrcholem všeho, co duch lidský v tomto oboru poesie
kdy vytvořil; jest zajisté dílo toto obsahem i formou
v pravdě umělecké.“ (Dr. Josef Kupka.) — Podáváme tu
překlad Karla Dostála-Lutinova z r. 1906. (Srv. „Archa“
roč. II. [1913 14] str. 254 nn.). (Viz str. 95.)

kelných a od hluboké propasti; vysvobod' je z jícnu lva, aby jich peklo nepohltilo, aby v temno neupadly, ale ať vůdce svatý Michal uvede je do svatého světla, které jsi kdysi Abrahamovi slíbil i potomstvu jeho.

V. — Oběti a modlitby chvály přinášíme Tobě, ó Pane; přijmi je za duše, jejichž památku dnes konáme; dejž jim, ó Pane, ze smrti vejíti do života, který jsi kdysi Abrahamovi slíbil i potomstvu jeho.

(Kněz obětující chléb): Přijmi, Otče svatý, všemohoucí, věčný Bože, tuto neposkvrněnou oběť, kterou já, nehodný sluha Tvůj, obětuji Tobě, Bohu svému, živému a pravému, za nesčetné hříchy, urážky a nedbalosti své, a za všechny vůkol stojící, jakož i za všechny věrné křesťany, živé i mrtvé, aby mně i jim prospěla ke spáse a k životu věčnému. Amen.

(Kněz misící vodu s vínem): Bože, jenž jsi důstojnost lidské přirozenosti podivně stvořil a podivněji obnovil: dejž, abychom skrze tajemství této vody a vína byli společníky božství toho, jenž člověčenství našeho ráčil se státi účastným, Ježíš Kristus, Syn Tvůj, Pán náš, jenž s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všechny věky věkův. Amen.

(Kněz obětující kalich): Obětuujeme Tobě, Pane, kalich spásy a vzýváme dobrotivost Tvou, aby před obličej božské velebnosti Tvé s líbeznou vůní se vznesl za spásu naši i celého světa. Amen.

V duchu poníženosti a s myslí zkroušenou přijati
budme od Tebe, Pane, a oběť naše děj se dnes
před obličejem tvým tak, aby líbila se Tobě, Pane
Bože.

Přijď, Posvětiteli, všemohoucí, věčný Bože, a po-
žehnej tuto oběť svatému jménu Tvému připra-
venou.

(Při zpívané mši sv. kněz žehnaje kadidlo): Na při-
mluvu svatého Michala, archanděla, stojícího na
pravici oltáře kadidlového a všech vyvolených svých
račiž Pán kadidlo toto požehnati a v líbeznou vůni
přijmouti. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

(Kněz okuřuje hostii a kalich): Kadidlo toto od
Tebe požehnané vznášej se k tobě, Pane, a se-
stupuj na nás Tvé milosrdenství.

(Kněz okuřuje oltář:)

Modlitba má se nes jak oběť kadidla před tebou,
pozdvížení mých rukou jak večerní oběť!
Postav, Hospodine, stráž k mým ústům,
a bránu hradní před moje rty.
Nedej, by srdce mé chýlilo se k zlému,
abych dopouštěl se bezbožných skutků.

(Kněz odevzdáváje kaditelnici): Rozněř v nás Pán
oheň své lásky a plamen věčného milování. Amen.

Nevinen jsa mohu si ruce mýti,
a tvůj oltář obcházet, Hospodine,
abych slyšel hlasitou chválu tebe,

a všecky zázraky tvé vypravoval.
Hospodine, miluji skvostný dům tvůj,
místo, na kterém velebnost tvá sídlí.
Nezahlazuj mne s bezbožnými, Bože,
neber mi život s lidmi, lačnými krve,
na jejichžto rukách lpí hanebnosti,
a jejichž pravice úplatků je plná,
kdežto já ve své nevinności kráčím.
Vysvoboď mne, budiž milostiv mně!
Noha má stojí na ploše urovnané,
ve sborech budu tě chválit, Hospodine!

(Prostřed oltáře): Přijmi, svatá Trojice, tuto oběť, kterou Ti podáváme na památku umučení, z mrtvých vstání a na nebe vstoupení Ježíše Krista, Pána našeho, jakož i ke cti blahoslavené Marie, vždy Panny, blahoslaveného Jana Křtitele, svatých apoštolů Petra a Pavla, a těchto, i všech svatých, aby jim prospěla ke cti, nám pak ke spáse; a v nebesích aby za nás orodovati ráčili ti, jichžto památku konáme na zemi. Skrže téhož Krista, Pána našeho. Amen.

(Kněz obraceje se k lidu): Modlete se, bratři, aby má i vaše oběť příjemnou byla Bohu Otci všemohoucímu.

O. — Přijmiž Pán oběť z rukou tvých ke cti a slávě jména svého, ku prospěchu našemu i celé své svaté církve.

K. — Amen.

(Sekreta): Buď milostiv, prosíme Tebe, ó Pane, duši služebníka svého N., za kterou tuto obět chvály Tobě přinášíme, velebnost Tvou snažně prosíce, aby skrze tuto službu milostivého smíru dojítí zasloužila odpočinutí věčného. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, který s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého — po všecy věky věkův. Amen.

K. — Pán s vámi.

O. — I s duchem Tvým.

K. — Vzhůru srdce!

O. — Máme ku Pánu.

K. — Díky činme Pánu, Bohu svému.

O. — Hodno a spravedlivo jest.

K. — V pravdě hodno a spravedlivo jest, slušno a spasitelno, bychom Tobě vždy a všude díky činili, Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, skrze Krista, Pána našeho. Ve kterém nám naděje v blažené vzkříšení zasvitla: aby ty, jež rmoutí stav jisté smrti, potěšila přípověď příští nesmrtelnosti. Tvým totiž věřícím, ó Pane, život se mění, není jim brán: a když se rozpadá dům zdejšího pozemského pobytu, nabývají věčného příbytku v nebesích. A proto s anděly a archanděly, s trůny a panstvy, i s veškerým vojskem nebeských zástupů píseň slávy Tvé prozpěvujeme bez ustání volajíce:

Svatý, Svátý, Svátý Hospodin, Bůh zástupů. Plná jsou nebesa i země slávy Tvé. Hosanna na výsostech. Požehnán buď, jenž přichází, ve jménu Páně: Hosanna na výsostech.

(Tichá mše (Kanon): Tebe tedy, nejlaskavější Otče, skrze Ježíše Krista, Syna Tvého, Pána našeho, zkroušeně prosíme a žádáme, abys milostivě přijal a požehnal tyto úděly, tyto dary, tyto svaté oběti neposkvrněné, jež Tobě obětujeme zejména za církev Tvou svatou katolickou, kterou v míru zachovati, hájiti, sjednotiti a řídití račiž po celém oboru zemském spolu se služebníkem tvým, papežem naším N., biskupem naším N., a se všemi pravověrnými křesťany a katolické a apoštolské víry pěstiteli. — Rozpomeň se, Pane, na služebníky a služebnice své N. a N. a na všechny přítomné, jejichž vira i pobožnost Tobě známa jest, za které Tobě přinášíme, nebo kteří Tobě přinášejí tuto obět chvály za sebe i za všechny svoje příbuzné, za vykoupení duší svých, za naději spásy a blaha svého, předkládající tužby své Tobě, věčnému, živému a pravému Bohu, trvající v obcování svatých a ctíce památku jejich, zejména slavné, ustavičné Panny Marie, Rodičky Boha a Pána našeho Ježíše Krista; avšak i blahoslavených apoštolů a mučedníků Tvých Petra a Pavla, Ondřeje, Jakuba, Jana, Tomáše, Jakuba, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Šimona a Tadeáše, Lina, Kleta, Klementa, Xysta, Kornelia, Cypriána, Vavřince, Chrysogona, Jana a Pavla, Kosmy a Damiána i všech svatých Tvých, pro jejichž zásluhy a přimluvy udělití račiž,

bychom při všech věcech ochranou a pomocí Tvou utvrzeni byli. Skrže téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Tuto tedy obět nás sluhů, ale i veškeré rodiny Své, prosíme, Pane, abys milostivě přijal, dny pak naše v pokoji Svém pořádal, od věčného zatracení nás vytrhnout a ke stádcí vyvolenců svých nás připočísti ráčil. Skrže Krista Pána našeho. Amen.

Kteroužto obět Ty sám, ó Bože, prosíme, rač ve všem učiniti požehnanou, přijatou, platnou, rozumnou a příjemnou, aby stala se nám tělem a krví nejmilejšího Syna tvého, Pána našeho Ježíše Krista.

(Před a při pozdvihování vzpomínej na Pána Ježíše, který sloužil při poslední večeři první mši svatou, jak nám vypravuje na př. sv. Matouš (26, 26—28): Když pak večeřeli, Ježíš vzal chléb a požehnav rozlámal jej a dav učeníkům svým řekl: Vezměte a jezte: toto jest tělo mé. A vzav kalich, poděkoval a dal jim řka: Pijte z toho všickni, neboť toto jest krev má Nového zákona, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů. — (Klaněj se tělu a krvi Páně v nejhlubší pokoře a kajivosti. Poté zapřísáhej Otce nebeského skrže přítomnou krev Kristovu, aby zemřelému byl milostiv. Rci): Modleme se. Otče milosrdenství a Bože vši dobroty, smiluj se nad duší tohoto (tého) nyní zemřelého (zemřelé) služebníka (služebnice) svého (své) N! Nezamítej jí od své tváře a na její hříchy nevzpomínej, ale pohleď na předrahou krev jednorozeného Syna svého, Pána Ježíše Krista, kterou za ni prolíti ráčil. Skrže tuto nejsvětější krev vo-

láme k Tobě za odpuštění všech časných trestů, které snad na onom světě vytrpěti má. Prokaž jí své nezkončené milosrdenství, ó nebeský Otče, a přijmi ji k sobě do věčné blaženosti, kdež by Tebe bez přestání chválila a velebila. Amen.

(Po pozdvihování modli se dále s knězem): Proto také, Pane, my služebníci Tvoji, ale i lid Tvůj svatý, konajíce památku přesvatého umučení téhož Krista, Syna tvého, Pána našeho, jakož i z mrtvých vstání a slavného na nebe vstoupení jeho: přinášíme přejasně velebnosti Tvé z darů a údělů Tvých obět čistou, obět svatou, obět neposkvrněnou, chléb svatý života věčného a kalich spásy ustavičné.

Rač na ně milostivou a jasnou tvář shlédnouti a je sobě oblíbiti, jako Jsi ráčil si oblíbiti dary sluhy svého Abela spravedlivého a obět arcioťce našeho Abrahama, i tu, kterou Ti podal velekněz tvůj Melchisedech, žertvu svatou, neposkvrněnou obět. — Pokorně prosíme Tebe, všemohoucí Bože, dej tuto obět donést rukama anděla svého na vznešený oltář svůj, před obličej božské Velebnosti své, abychom, kteříkoliv účastenství oltáře tohoto majíce, svatosvaté tělo a krev Syna tvého přijímati budeme, velikým požehnáním nebeským a milostí naplněni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

(Vzpomínka na zemřelé): Rozpomeň se také, Pane, na služebníky a služebnice Svě N. a N., kteří nás předešli se znamením víry a spí spánek pokoje. Račiž, prosíme, Pane, jim i všem v Kristu odpočívajícím

popřáti místa občerstvení, světla i pokoje. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen. — I nám, hříšníkům, služebníkům svým, ve množství slitování tvého se důvěřujícím, račiž udělití podíl nějaký a společenství s tvými svatými apoštoly a mučedníky: s Janem, Štěpánem, Matějem, Barnabášem, Ignácem, Alexandrem, Marcellinem, Petrem, Felicitou, Perpetuou, Hátou, Lucií, Anežkou, Cecilií, Anastasií, a se všemi svatými tvými, v jejichž společnost ne dle zásluh našich, ale dle slitování svého nás, prosíme, uvéstí račiž. Skrze Krista, Pána našeho. Skrze něhož všecko toto dobré, Pane, vždy tvoříš, posvěcuješ, oživuješ, žehnáš a nám uděluješ.

Skrze něho, a s ním i v něm jest Tobě, Bohu Otci všemohoucímu v jednotě Ducha svatého všeliká čest a sláva po všechny věky věkův.

O. — Amen.

K. — Modleme se. Spasitelnými příkazy napomenuti a božským naučením vzděláni jsouce osmělujeme se volati: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. A neuvoď nás v pokušení. Ale zbav nás od zlého.

O. — Amen.

Zbav nás, prosíme, Pane, všeho zlého, minulého, přítomného i budoucího a na přímlovu blahoslavené a slavné vždy Panny, Bohorodičky Marie, a svých

blahoslavených apoštolů, Petra a Pavla, Ondřeje i všech svatých, uděl milostivě pokoje za dnů našich, abychom přispěním milosrdenství tvého hříchu vždy byli prosti a přede vším soužením bezpečni. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, jenž s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všecky věky věkův.

O. — Amen.

Pokoj Páně buď vždycky s vámi.

O. — I s duchem tvým.

(Kněz spouští částku sv. hostie do kalicha): Toto smíšení a posvěcení těla a krve Pána našeho Ježíše Krista budiž nám přijímajícím k životu věčnému. Amen.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uděl jim pokoje.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uděl jim pokoje.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uděl jim pokoje věčného.

Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi z vůle Otce za součinnosti Ducha svatého smrtí svou oživil svět: vysvoboď mě skrze toto svatosvaté tělo a krev svou ode všech nepravostí mých i ode všeho zlého; učiň, abych vždycky příkázáním Tvým byl oddán a nedopouštěj od Tebe kdy odloučenu

býti. Jenž s týmž Bohem Otcem a s Duchem svatým živ Jsi a kraluješ Bůh na věky věkův. Amen.

Požívání těla tvého, Pane Ježíši Kriste, které já nehodný přijímati se osměluji, ať není mi k odsouzení a zavržení, ale pro milostivost tvou budiž mi na ochranu duše i těla a vyléčení jich. Jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého, Bůh po všecy věky věkův. Amen.

Chléb nebeský přijmu a jméno Páně vzývati budu. Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechem mou, ale toliko rci slovem, a uzdravena bude duše má. — Pane, nejsem hoden... Pane, nejsem hoden... Tělo Pána našeho Ježíše Krista zachovej duši mou k životu věčnému. Amen.

Čím se odplatím Hospodinu
za všechno, co prokázal mi?
Kalich díků za spásu zdvihnu,
a jméno Páně budu vzývat.
Chválit a vzývat budu Hospodina,
a tak nepřátel svých budu zbaven.

Krev Pána našeho Ježíše Krista zachovej duši mou k životu věčnému. Amen. Co jsme ústy požili, ó Pane, čistou duší podržme a z daru časného staniž se nám lék věčný.

Tělo tvé, Pane, které jsem přijal a krev, kterou jsem pil, přilni k útrobám mým a dej, by ve mně nezůstala poskvrna nepravostí, ježto mě čisté a svaté

občerstvily svátosti. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

(Communio na straně epištolní): Světlo věčné ať jim svítí, ó Pane, — se svatými Tvými na věky; neboť Jsi dobrotivý.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí — se svatými Tvými na věky; neboť jsi dobrotivý.

K. — Pán s vámi.

O. — I s duchem Tvým.

K. — Modleme se. Dej, prosíme Tebe, všemohoucí Bože, aby duše služebníka Tvého N., která dnes s tohoto světa odešla, obětí touto očištěná a od hříchů sprostěná, odpuštění a odpočinutí věčného dosáhla. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, který s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po vsecky věky věkův. Amen.

K. — Pán s vámi.

O. — I s duchem Tvým.

K. — Odpočiňtež v pokoji.

O. — Amen.

Nechť se líbí Tobě, svatá Trojice, služba poddanosti mé, a dej, aby ta oběť, kterou jsem já nehodný před očima velebnosti Tvé vykonával, příjemná byla tobě, mně pak i všem, za které jsem ji

obětoval, pro milosrdenství tvé ke smíření prospěla.
Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

(Poslední evangelium):

K. — Pán s vámi.

O. — I s duchem Tvým.

K. — Počátek svatého evangelia podle svatého Jana (1, 1—14).

Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci povstaly skrze ně, a bez něho nepovstalo nic (z toho), co povstalo. V něm byl život, a ten Život byl světlem lidí, a Světlo ve tmě svítí, a tma ho nepojala. Vystoupil pak jeden člověk, byv poslán od Boha, jméno jeho bylo Jan; ten přišel na svědectví, aby vydal svědectví o Světle, by všichni uvěřili skrze něho. On nebyl Světlem, nýbrž přišel, aby svědectví vydal o Světle. Bylo však Světlo pravé, kteréž osvětluje každého člověka přicházejícího na tento svět. Na světě byl, a svět povstal skrze něj, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali! Kolikokoli však jej přijali, dal jim moc státí se dítkami Božími, těm (totiž), kteří věří ve jméno jeho, kteří se zrodili nikoli z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha. A Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi, a viděli jsme slávu jeho, slávu jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

O. — Bohu díky.

(Po mši sv. u rakve kněz): Nevcházej v soud se služebníkem svým, ó Pane, neboť nikdo nemůže být ospravedlněn před Tebou, neodpustíš-li Ty mu všechny hříchy jeho. Nechť mu tedy, prosíme Tebe, není těžkým soudní výrok tvůj, ježto jej Tobě doporučí křesťanská víra a upřímná modlitba naše; a protože za živobytí svého znamením nejsvětější Trojice ozdoben byl, nechť pomocí milosti Tvé od trestu soudního vysvobozen býti zaslouží. Který živ jsi a kraluješ po všechny věky věkův.

O. — Amen.

Vysvoboď mne, ó Pane, od věčné smrti v onen hrozný den — kdy nebesa i země se pohnou — až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

V. — Třesu se a bojím se onoho dne, kdy nađeje vyšetřování a příští hněv Tvůj.

O. — Kdy nebesa i země se pohnou.

V. — Onen den, den hněvu, soužení a bídy, bude to den hrozný a hořký velmi.

O. — Až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí.

O. — Vysvoboď mne, ó Pane, od věčné smrti v onen hrozný den, kdy nebesa i země se pohnou, až přijdeš, abys soudil svět ohněm.

Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi! Otče náš . . .

V. — A neuvod' nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

V. — Od bran pekelných.

O. — Vysvobod', Hospodine, duši jeho (její).

V. — Odpočívejž v pokoji.

O. — Amen.

V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k Tobě přijď.

Modleme se. Bože, jehož vlastností jest
atd. jako výše na str. 20.

(Dle místního obyčeje): Zdravas Královno, matko
milosrdenství

V. — Ve všeliké naší úzkosti a strasti.

O. — Pomoziž nám blahoslavená Panna Maria.

Modleme se. Ó Pane Ježíši Kriste, prosíme Tebe,
aby nyní i vždycky, i v hodinu smrti naší u mi-
losrdenství Tvého za nás orodovala přeblahoslavená
Maria Panna, matka Tvá, jejíž přesvatá duše v ho-
dinu požehnaného utrpení Tvého a přehořké smrti
tvé mečem bolesti proniknuta byla. Jenž jsi živ
a kraluješ na věky věkův. Amen.

(Cestou ke hrobu): Andělé doproďtež tebe do ráje,
mučedníci uvítejtež tebe při tvém příchodu a uveďtež
tebe do svatého města Jerusalema. Kůry andělské
přijmětež tebe, abys s Lazarem, kdysi chudobným
požíval(a) pokoje věčného.

(Třeba-li posvětit každý hrob zvláště): Modleme se. Bože, z jehož milosrdenství duše věřících pokoje nalézají, rač tento hrob požehnati, a ustanov mu svého svatého anděla za strážce; a duše těch, jejichž těla tu pohřbíváme, ode všech pout hříchů osvoboď, aby v Tobě vždycky se svatými Tvými bez konce se radovaly. Skrze Krista, Pána našeho.

O. — Amen.

(Kněz počíná antifonu): Já jsem. — (Zpěv Zachariášův:) Požehnán buď Hospodin, Bůh israelský atd. jako na str. 74n.

Ant. Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude; a každý, kdo žije a ve mne věří, neumře na věky.

Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš . . . A neuvod' nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

V. — Od bran pekelných.

O. — Vysvoboď, Hospodine, duši jeho (její).

V. — Odpočívejž v pokoji.

O. — Amen.

V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k tobě přijď.

K. — Pán s vámi.

O. — I s duchem tvým.

Modleme se. Prokaž, prosíme, ó Pane, tomuto zemřelému svému služebníkovi (zemřelé své služebnici) milosrdenství, aby, ježto za života vezdejšího vůli Tvou konati se snažil(a), za skutky své žádných trestů trpěti nemusil(a) a jako zde jej(ji) pravá víra se zástupy věřících spojovala, tak i tam slitovnost Tvá ke kůrům andělským jej(ji) připojila. Skrze Krista, Pána našeho.

O. — Amen.

V. — Odpočinutí věčné dejž mu (ji), ó Pane.

O. — A světlo věčné ať mu (jí) svítí.

V. — Odpočívejž v pokoji.

O. — Amen.

V. — Duše jeho (její) a duše všech věrných zemřelých skrze milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji.

O. — Amen.

(Dle místního obyčeje): Zdravas Královno . . . Ve všeliké strasti . . . atd. jako na str. 112.

V. — Pomoc Boží budiž vždycky s námi.

O. — Amen.

NA DEN VÝROČNÍ ÚMRTÍ NEBO POHŘBU.

Hodinky jako výše na str. 9nn. · Mše sv. jako výše na str. 91nn. s těmito změnami:

(Kollekta): Modleme se: Hospodine, Bože slito-

vání, rač duším služebníkům a služebnic svých, jejichž úmrtí výroční památku konáme, sídlo občerstvení, blaženost pokoje a jasnost světla milostivě udělit! Skrze Pána našeho . . .

Čtení z knihy Machabejských (2 Mach 12, 43—46).

V těch dnech Juda, muž velestatečný, učiniv sbírku poslal dvanácte tisíc drachem stříbra do Jerusalema, aby podána byla oběť za hříchy mrtvých, dobře a zbožně smýšleje o vzkříšení, — kdyby totiž nebyl měl naděje, že padlí vstanou, bylo by se domnívati, že je zbytečno a neužitečno modliti se za mrtvé, — a maje na zřeteli, že ti, kteří zbožně zemřeli, mají výbornou odměnu složenou. Proto svatá a spasitelná jest myšlenka za mrtvé se modliti, aby hříchů zproštění byli.

Evangelium podle svatého Jana (6, 37—40).

Za onoho času řekl Pán Ježíš k zástupům židovským: Všecko, co mi dává Otec, přijde ke mně, a toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhnu ven, neboť jsem sestoupil s nebe, nikoliv abych činil vůli svou, nýbrž vůli toho, jenž mě poslal. Toto pak jest vůle toho, jenž mě poslal (Otce), abych neztratil nic z toho, co mi dal, nýbrž abych to vzkřísil v den poslední. Neboť to jest vůle Otce mého, který mne poslal, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já ho vzkřísím v den poslední.

(Sekreta): Vyslyš, ó Pane, prosby naše, které vysíláme k Tobě za duše služebníkům a služebnic

Tvých, jejichž výroční památku dnes konáme, za které Tobě podáváme oběť chvály, abys je do společnosti svých svatých přijmouti ráčil. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

(Modlitba po sv. přijímání): Modleme se. Dej, prosíme Tebe, ó Pane, aby duše služebníkův a služebnic Tvých, jejichž úmrtí výročí si připomínáme, touto obětí očištěny jsouce, odpuštění a odpočinutí věčného dosáhly. Skrze Pána našeho . . .

NA KAŽDÝ DEN V ROCE.

Hodinky za zemřelé jako výše na str. 9nn. Mše sv. zádušní jako výše na str. 91nn. s těmito změnami:

(Kollekty): 1. (Za duchovní): Modleme se. Bože, jenž jsi mezi apoštolskými kněžími služebníky své biskupskou nebo kněžskou důstojností ozdobiti ráčil; dej, prosíme Tebe, aby i k věčnému společenství jejich přivtělení byli. Skrze Pána našeho . . . Srv. str. 21.

2. (Za bratry, sestry, přátele a dobrodince): Modleme se. Bože, dárce odpuštění . . . atd. jako na str. 22. č. 7.

3. (Za všechny zemřelé). Modleme se. Bože, všech věřících stvořiteli . . . atd. jako výše na str. 22. č. 9.

Čtení ze Zjevení svatého Jana (14, 13).

V těch dnech uslyšel jsem hlas s nebe, an praví (ke mně): Napiš: Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají, od té chvíle. Ano, praví Duch, ať odpočinou od svých námah, neboť skutky jejich jdou s nimi.

Evangelium podle svatého Jana (6, 51—55).

Za onoho času řekl Ježíš zástupům židovským: Já jsem chléb živý, jenž s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky. A chléb, který já dám, tělo mé jest, (které dám) za život světa. Tu hádali se židé vespolek řkouce: Kterak může tento dáti nám tělo své k jídlu? Proto řekl jim Ježíš: Amen, amen, pravím vám: Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný, a já ho vzkřísím v den poslední.

(Sekrety) 1. (Za duchovní): Přijmi, prosíme, ó Pane, za duše služebníků svých, biskupů a kněží obět, kterou podáváme, abys ty, kterým Jsi v životě tomto biskupské nebo kněžské hodnosti udělil, v království nebeském ke společnosti svatých přidružení ráčil. Skrze Pána našeho . . .

2. (Za bratry a sestry atd. jako výše): Bože, jehož milosrdenství nemá mezí, přijmi milostivě pokorné prosby naše, a rač duším našich bratří, příbuzných a dobrodinců, které jsi přivedl k vyznávání jména Svého, skrze tato tajemství naší spásy udělití odpuštění všech hříchů.

3. (Za všechny zemřelé): Shlédni milostivě, prosíme, ó Pane na obět, kterou Tobě za duše služebníků a služebnic Tvých přinášíme: abys, kterým jsi zásluhu víry křesťanské popřál, i odměny jim udělil. Skrze Pána našeho . . .

(Modlitby po sv. přijímání): — 1. (Za duchovní):
Modleme se. Dej, prosíme, ó Pane, aby dobrota
a milosrdenství Tvé, za které snažně žádáme, pro-
spěly duším služebníků Tvých biskupů nebo kněží,
aby pro tvé smilování došly ke společenství věč-
nému s Tím, v něhož doufali a věřili. Skrze Pána
našeho . . .

2. (Za bratry atd.): Modleme se. Uděl nám, pro-
síme, všemohoucí a milosrdný Bože, aby duše našich
bratří, příbuzných a dobrodinců, za které jsme tuto
oběť chvály velebnosti Tvé přinesli, působením této
svátosti ode všech hříchů osvobozeny byly a ze
smilování Tvého blaženost světla věčného přijaly.

3. (Za všechny zemřelé): Nechť modlitba prosících,
žádáme Tě, ó Pane, duším služebníkův a služebnic
Tvých prospěje; abys je i všech hříchů sprostil a vy-
koupení Svého účastnými učinil. Jenž jsi živ a kra-
luješ

PŘI MŠI SV. ZA KNĚZE.

Jako 2. listopadu (níže str. 120.) s těmito změnami:

(Kollekta): Modleme se. Dej, prosíme, ó Pane . . .
atd. jako výše na str. 21. č. 4.

(Sekreta): Přijmi, prosíme, ó Pane, oběť, kterou
za duši služebníka Tvého N. kněze obětujeme, abys
tomu, kterého Jsi důstojností kněžskou ozdobil, i od-
měny uděliti ráčil. Skrze Pána našeho . . .

(Po přijímání): Modleme se. Dej, prosíme, všemohoucí Bože, aby duše služebníka Tvého, N. kněze, ve společnosti spravedlivých blaženosti věčné účastna býti mohla. Skrze Pána našeho . . .

PŘI MŠI SV. ZA RODIČE.

(Kollekta): Modleme se. Bože, jenž jsi nám přikázal otce a matku ctíti . . . atd. jako na str. 22. č. 8.

(Sekreta): Přijmi, ó Pane, obět, kterou Tobě za duše otce svého a matky (za duši otce svého) (za duši matky své) obětuji, a uděl jim v kraji živých radost věčnou, mě pak s nimi v blaženosti svatých spojití račiž. Skrze Pána našeho . . .

(Po přijímání): Účast nebeské svátosti, prosíme, ó Pane, ať duším otce mého a matky mé (duši otce mého) (duši matky mé) odpočinutí a světlo věčné vymůže, mne pak milost Tvá věčná s nimi ať korunuje. Skrze Pána našeho . . .

PŘI MŠI SV. ZA TY, KTEŘÍ NA HŘBITOVĚ ODPOČÍVAJÍ.

(Kollekta): Modleme se. Bože, z jehož milosrdenství duše věřících pokoje nalézají, račiž služebníkům a služebnicím svým a všem, kteří zde a kdekoli v Kristu odpočívají, odpuštění všech hříchů milostivě udělití, aby od všeliké viny očištěny jsouce s Tebou bez konce se radovaly. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista . . .

(Sekreta): Přijmi dobrotivě, ó Pane, obět za duše služebníkův a služebnic svých i všech katolíků zde a kdekoli v Kristu odpočívajících Tobě podávanou, aby touto vznešenou obětí pout strašlivé smrti zba-veny jsouce života věčného dojítí zasloužily. Skrze téhož Pána našeho . . .

(Po přijímání): Ó Bože, světlo duší věrných, račiž prosbám našim se nakloniti a služebníkům a služebnicím svým, jichž těla zde a kdekoli v Kristu odpočívají, místa občerstvení, blaženého pokoje a jasnosti světla udělití. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista . . .

V DEN VŠECH VĚRNÝCH ZEMŘELÝCH (2. listopadu).

Hodinky za mrtvé jako výše na str. 9nn.

Při první mši sv.

vše jako výše v den pohřbu s těmito změnami:

(Kollekta): Modleme se. Bože, všech věřících stvořiteli a vykupiteli . . . jako na str. 22. č. 9.

Čtení z prvního listu svatého Pavla Korintským
(15, 51—57).¹⁵⁴

Bratři, hle tajemství vám pravím: všickni nezemřeme, ale všickni budeme proměněni pojednou,

¹⁵⁴Sv. Pavel poučiv, že spravedliví vstanou z mrtvých s tělem proměněným, oslaveným, ukazuje nyní, že řečená proměna v tělo oslavené (duchovní) jest nutna tak, že se

v okamžiku, při troubě poslední; neboť trouba zazní, a mrtví vstanou neporušitelní a my budeme proměněni. Musí zajisté porušitelné toto (tělo) obléci neporušitelnost a smrtelné toto (tělo) obléci nesmrtelnost. Když pak (toto porušitelné tělo obleče neporušitelnost a toto) smrtelné obleče nesmrtelnost, tehda se naplní to slovo, které jest napsáno: „Pohlčena jest smrt ve vítězství. Kde jest, ó smrti, vítězství tvé? Kde jest, ó smrti, osten tvůj?“ Ostnem¹⁵⁵ pak smrti jest hřích, a mocí hříchu (jest) zákon.¹⁵⁶ Ale díky Bohu, který nám dává vítězství skrze Pána našeho Ježíše Krista.

Evangelium podle svatého Jana (5, 25—29).

Za onoho času Pán Ježíš řekl zástupům židovským: Amen, amen, pravím vám: Přichází hodina a nyní jest, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího, a ti, kteří uslyší, živi budou; neboť jako Otec má život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život sám v sobě, a dal mu moc konati soud, poněvadž jest Syn člověka.¹⁵⁷ Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, ve

ji musí dostati i těm (spravedlivým), kteří před příchodem Kristovým k soudu nezemrou, aby se tak zjednało plné vítězství nad smrtí a hříchem. (Sýkora).

¹⁵⁵ Hřích prvotný byl smrtící „osten“ všemu lidstvu.

¹⁵⁶ „Z á k o n“ mojžíšský dodával hříchu moci tím, že budil zlou žádostivost.

¹⁵⁷ — „Syn člověka“ = Vykupitel. Poněvadž vtělený Syn Boží jest Vykupitelem, obdržel při svém vtělení i jako člověk veškerou moc potřebnou ku provedení vykupitel-

které všichni, kteří v hrobech jsou, uslyší hlas jeho, a půjdou ti, kteří dobře činili, na vzkříšení k životu, ti však, kteří zlé páchali, na vzkříšení k soudu.

(Sekreta): Shlédni milostivě : . . atd. na str. 117.

(Po přijímání): Nechať modlitba prosících
atd. na str. 118.

Při druhé mši sv.

všecko jako v den pohřbu výše na str. 91 nn. s těmito změnami :

(Kollekta): Modleme se. Bože, Pane slitování, dej duším služebníků a služebnic svých sídlo občerstvení, blaženost pokoje a jasnost světla. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

(Sekreta): Vyslyš, ó Pane, prosby naše za duše služebníků a služebnic tvých, za které přinášíme obět chvály, abys je do společnosti svých svatých přijmouti ráčil. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

(Po přijímání): Dej, prosíme Tebe, ó Pane, aby duše služebníkův a služebnic tvých touto obětí očištěny jsouce, odpuštění a odpočinutí věčného dosáhly. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

ského úřadu svého, a tedy také tu moc, aby mohl oživit, i životem milosti, koho by chtěl, jakož i aby mohl konati soud (v širším i užším smyslu slova) a tedy též odsouditi ty, kteří v něho neuvěří. (Sýkora).

Při třetí mši svaté na úmysl svatého otce.

Vše jako při mši zádušní na každý den výše na str. 116.
kromě těchto změn:

(Kollekta): Bože, rozdateli milostí a lidské spásy milovníku, pobožně dobrotivost Tvou prosíme, abys duše služebníků a služebnic tvých, které z tohoto světa vykročily, na orodování blahoslavené Marie vždy Panny a všech svatých, věčného blahoslavenství účastny učiniti ráčil. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

(Sekreta): Bože, jehož milosrdenství nemá mezí, přijmi milostivě pokorné prosby naše; a rač duším všech věrných zemřelých, které jsi přivedl k vyznávání jména svého, skrze tato tajemství naší spásy udělití odpuštění všech hříchů. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

(Po přijímání): Modleme se. Uděl nám, prosíme, všemohoucí a milosrdný Bože, aby duše služebníkův a služebnic tvých, za které jsme tuto obět chvály velebnosti Tvé přinesli, působením této svátosti ode všech hříchů osvobozeny byly a ze smilování tvého blaženost světla věčného přijaly. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

(Po mši sv. kněz nad rakví počíná antifonu): Budeš-li hříchů mít . . . jako na str. 90.

Celý žalm 129: Z hlubin volám k tobě . . . na str. 14. Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi. — Otče náš . . .

- V. — A neuvod' nás v pokušení.
O. — Ale zbav nás od zlého.
V. — Od bran pekelných.
O. — Vysvobod', Hospodine, duše jejich.
V. — Odpočiňtež v pokoji.
O. — Amen.
V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.
O. — A volání mé k tobě přijď.
V. — Pán s vámi.
O. — I s duchem tvým.

Modleme se. Vysvobod', prosíme, ó Pane, duše služebníkův a služebnic svých od veškeré vazby hříchu, aby ve slávě z mrtvých vstání mezi vyvolenými a svatými tvými se radovali. Skrze Krista, Pána našeho. (Jako na str. 81.)

- O. — Amen.
V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane.
O. — A světlo věčné ať jim svítí.
V. — Ať odpočívají v pokoji.
O. — Amen.

Poté kněz počíná antifonu: Zaplesají Hospodinu . . . Celý žalm 50. Viz jej na str. 62. Cestou na hřbitov modlí se věřící bolestný růženec nebo žalmy kající. Viz je výše na str. 81 nn. U kříže hřbitovního: Vysvobod' mě,

ó Pane . . . jako výše na str. 111. Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi! Otče náš . . .

V. — A neuvod' nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

V. — Od bran pekelných.

O. — Vysvobod', Hospodine, duše jejich.

V. — Odpočiňtež v pokoji.

O. — Amen.

V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k Tobě přijď.

V. — Pán s vámi.

O. — I s duchem tvým.

Modleme se. Ó Bože, Jehožto smilováním duše zemřelých odpočívají v pokoji, služebníkům a služebnicím svým všem zde i kdekoli v Kristu odpočívajícím dej milostivě odpuštění hříchů, aby ode všech vin osvobozeni jsouce s Tebou věčně se radovali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane.

O. — A světlo věčné ať jim svítí.

V. — Ať odpočívají v pokoji.

O. — Amen.

Zde možno se modliti (soukromě): Litanii za zemřelé. Vše jako výše na str. 6nn. třeba jen místo jednotného čísla užívat čísla množného: Oroduj(te) *za ně*. Odpusť jim . . . Vysvoboď je . . . Modleme se. Ó Bože, stvořiteli a vykupiteli všech lidí, uděl duším zemřelých dokonalého odpuštění a prominutí všelikých trestů za hříchy spáchané, aby, vysvobozeny jsouce od muk očistcových, na Tebe patřiti, Tebe milovati a věčně věkův chváliti mohly. Jenž jsi živ a kraluješ po věky věkův. Amen.

V. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane.

O. — A světlo věčné ať jim svítí.

V. — Duše všech věrných zemřelých nechať pro milosrdenství Boží odpočívají v pokoji.

O. — Amen.

Při návratu do kostela modli se Žalm 50: Smiluj se nade mnou . . . jako na str. 62nn. nebo žalmy stupňové jako na stránce 76nn. V kostele před hlavním oltářem: Zdravas Královno . . . Ve všeliké naší strasti . . . Modleme se. Kéž oroduje za nás . . . atd. jako na str. 112.

V. — Pomoc Boží budiž vždycky s námi.

O. — Amen.

V den výroční památky na všecky zemřelé kněze.

Hodinky za zemřelé jako na str. 9nn. a zádušní mše sv. jako na str. 118. Nemůžeš-li vykonati těchto pobožností, pomodli se aspoň modlitbu:

Modleme se. Bože, jenž nám tělesné i duchovní otce v uctivosti míti přikazuješ, smiluj se, prosíme, nad dušemi duchovních pastýřů a otců našich, jejichž památku zádušní konáme, a dej, aby tito duchovní dobrodincové, kteří kdysi rozdávající svatých tajemství tvých byli na zemi, korunou spravedlnosti oslaveni byli na nebi. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Odpočinutí věčné... Amen.

V den výroční památky na zemřelé chrámové a farní patrony a na dobrotince vůbec.

Vše jako výše na str. 9nn. a na str. 114. nebo aspoň modlitbu:

Modleme se. Milosrdenství tvému, ó Pane, poroučíme duše všech zemřelých chrámových ochránců, farních i chrámových zakladatelů a dobrodinců, jakož i vůbec duše všech, kteří skutky milosrdenství a dobročinnosti k chudým se proslavili; račiž jim za dary časné věčnými statky odplatit a účastenství věčné slávy jim udělit. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Odpočinutí věčné... Amen.

V den výroční památky všech v Pánu zesnulých osadníků farních.

Vše jako výše na str. 114. a na str. 124. (průvod na hřbitov.)

MODLITBY PŘI NÁVŠTĚVĚ HŘBITOVA.

U hřbitovního kříže: Budeš-li hříchy mít ... Z hlubin atd. jako na str. 90. kromě modlitby: jako na str. 125. Zdravas Královno ... atd. jako na str. 112.

U hrobu otcova: Budeš-li hříchy mít ... Z hlubin ... atd. jako na str. 90. kromě modlitby: Bože, jenž jsi nám přikázal ... na str. 22. č. 8.

U hrobu matčina: vše jako u hrobu otcova s příslušnou změnou v modlitbě.

U hrobu rodičů: vše jako u hrobu otcova s příslušnými změnami v modlitbě.

U hrobu bratra, sestry, příbuzných, dobrodinců vše jako u hrobu otcova kromě modlitby, kterou viz na str. 22. č. 7.

Za padlé(ho) vojíny (vojína): Litanie za zemřelé jako výše na str. 6n. nebo hodinky jako na str. 9nn. Na konec možno dodati: Modleme se. Vysvobod, prosíme, všemohoucí, milosrdný Bože, duše těch, kteří na poli válečném v boji za vlast hrdinně padli. I oni v Tebe věřili, v Tebe doufali, Tebe milovali. Zařaď je do sboru svých svatých mučedníků, aby poездеjších zápasech a svízeličkách požívali pokoje věčného. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

VÝBĚR JINÝCH MODLITEB ZA MRTVÉ.

I.

Rozjímaje o utrpení Páně modli se pětkrát Otče náš ... a Zdrávas Maria ... Po každém zdrávasu přidej:

V. — Tebe tedy prosíme, přijď ku pomoci služebníků svým.

O. — Které Jsi drahou krví svou vykoupil.

Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane ... Amen.

II.

Rozjímaje o utrpení Páně modli se pětkrát Otče náš ... a Zdrávas Maria ... Po každém zdrávasu přidej:

Věčný Otče, pro drahou krev Ježíšovu milosrdenství!

Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane ... Amen.

(Odpustky 300 dní jednou za den získati může, kdo se pomodlí jednu z těchto dvou modliteb (I. nebo II.); plnomocných odpustků jednou za měsíc dochází, kdo jednu z těchto modliteb každodenně se modlí po celý měsíc, kdo přijme svátost pokání i oltářní, a kdo se pomodlí na úmysl sv. Otce. (Pius VII. 6./2. 1817).

III.

Modlitba k Panně Marii: Ó Maria, Matko Boží a Matko milosrdenství, oroduj za nás a za ty, kteří zesnuli. (Odp. 100 dní jednou za den.)

IV.

Bolestný růženec.

Rozjímej při jeho tajemstvích takto:¹⁵⁸

První tajemství: Který za nás krví potiti se ráčil.

Pán sténá v zahradě getsemanské pod těžkým břemenem nesčetných hříchů všeho lidstva, také těch, kterých se dopustily za svého pobytu na zemi duše, jež úpí nyní v očištcí. V úzkosti Pán zápasí se smrtí a potí se krví. Představ si, kterak Matka Boží zachycuje do svých přechistých rukou tu krev a lije ji do plamenů očištcových na ubohé duše, mezi nimiž jsou tvoji příbuzní, známí, přátelé, dobrodinci, spoluvinníci, tvoji bývalí svěřenci atd. Ti všichni za své proviny těžce pykají o pomoc volajíce. Spoj modlitbu svou s krví Kristovou, stékající do očištky trpitelkám na útěchu!

Druhé tajemství: Který za nás bičován býti ráčil.

Pán, Syn Boží, který všecku přírodu šatí, syn přechisté Panny stojí tu obnažený před drzými zraky smyslných biřiců, kteří do krve ho bičují. — Ó Panno panen, zachyť zase aspoň několik krůpějí té přesvaté krve Kristovy a pokrop jí duše v očištcí, své ubohé děti, zejména ty, které se prohřešily nedostatkem stydlivosti.

Třetí tajemství: Který za nás trním korunován býti ráčil.

Král králův a Pán pánův má korunu z trní, žezlo z rákosí; hávem jest mu vetchý plášť, trůnem kámen. Tak se pokořil, aby dosti činil za všecku pýchu lidskou. — Královno nejpokornější, viz, kolik tvých dětí úpí bolestně

¹⁵⁸Srv. Ackermann-Brabec, Růženec kněžský, Praha, 1896, str. 165 nn.

v očistci proto, že se na zemi poddávaly samolibosti, mar-
nivosti, ješitnosti, pýše. Zachyť, prosím tebe, rudou krev,
která barví trnovou korunu Páně a rač jí zbílití své mi-
láčky v očistci, aby brzy již dosáhli roucha nebeského
a koruny věčné, kterou jim Spasitel, trním korunovaný,
zasloužil.

Čtvrté tajemství: Který za nás kříž nésti ráčil.

Pán ochotně bere na ramena těžký kříž, který z ran,
otevřených při bičování, vytlačuje nové perly krve. Matko
bolestná, vezmi tu krev a očišť ji ode všech zbytků vin
duše, jež pykají v očistci za to, že nechtěly nésti útrapy
tohoto slzavého údolí — s ochotou a láskou.

Páté tajemství: Který za nás ukřižován býti ráčil.

Z probitých rukou a nohou Kristových, jakoby
ze čtyř zřidel, proudy krve vyvěrají a k nim se
druží krev a voda, prýstící se z jeho boku
Královno mučedníků, pod křížem stojící, nedopusť,
aby ty proudy krve Páně nadarmo stékaly na zemi,
ale zachyť a sved' je do očiště, kde tolik duší pozdě
již lituje, že dokud na zemi byly, málo té krve
a jejích užitků si vážily, že málo z oběti kříže těžily,
že poddávaly se vlažnosti v životě duchovním.

V.

Do páté rány Kristovy zavírej duše očištěné litanií
k srdci Páně.

Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad
námi! Pane, smiluj se nad námi! Kriste, uslyš nás!
Kriste, vyslyš nás!

Otče, s nebes, Bože,
Synu, Vykupiteli světa, Bože,
Duchu svatý, Bože,
Svatá Trojice, jeden Bože,
Srdce Ježíšovo, srdce Syna věčného Otce,
Srdce Ježíšovo, v lůně panenské Matky od
Ducha svatého utvořené,
Srdce Ježíšovo, s Bohem Synem podstatně
spojené,
Srdce Ježíšovo, velebnosti neskonale,
Srdce Ježíšovo, svatý chrám Boží,
Srdce Ježíšovo, stánku Nejvyššího,
Srdce Ježíšovo, dome Boží a brána nebeská,
Srdce Ježíšovo, hořící ohnisko lásky,
Srdce Ježíšovo, sídlo spravedlnosti a lásky,
Srdce Ježíšovo, plné dobroty a lásky,
Srdce Ježíšovo, hlubino všech ctností,
Srdce Ježíšovo, všelike lásky nejhodnější,
Srdce Ježíšovo, kteréž jsi králem a středem
všech srdcí,
Srdce Ježíšovo, v němž jsou všechny poklady
moudrosti a vědy,
Srdce Ježíšovo, v němž přebývá všechna plnost
Božství,
Srdce Ježíšovo, v němž si Otec dobře zalíbil,
Srdce Ježíšovo, z jehož plnosti jsme my všichni
obdrželi,
Srdce Ježíšovo, žádosti pahrbků věčných,
Srdce Ježíšovo, trpělivé a mnohého milosr-
denství,

Srdce Ježíšovo, bohaté ke všem, kteří vzý-
vají Tebe,

Srdce Ježíšovo, zdroji života a svatosti,
Srdce Ježíšovo, smíření za hříchy naše,
Srdce Ježíšovo, potupou nasycené,
Srdce Ježíšovo, za hříchy naše potřené,
Srdce Ježíšovo, až k smrti poslušným učiněné,
Srdce Ježíšovo, kopím probodené,
Srdce Ježíšovo, zdroji všelikého potěšení,
Srdce Ježíšovo, živote náš a vzkříšení naše,
Srdce Ježíšovo, pokoji náš a smíření naše,
Srdce Ježíšovo, oběti za hříšníky,
Srdce Ježíšovo, spáso v Tebe doufajících,
Srdce Ježíšovo, naděje v Tobě umírajících,
Srdce Ježíšovo, slasti všech svatých,

Smiluj se nad námi!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť nám, Pane.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uslyš nás, Pane.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.

V. — Smiluj se nad námi, o Ježíši, smiluj se nad námi.

O. — Smiluj se nad námi a nad dušemi v očistci.

Modleme se. Všemohoucí věčný Bože, popať na srdce Svého nejmilejšího Syna, jakož i na chvály

a dostiučinění, které Ti ve jménu hříšníků podává; jim pak, milosrdenství Tvé žádajícím, uděl milostivě odpuštění ve jménu téhož Syna svého Ježíše Krista, jenž s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův. Amen.

VI.

Vydatnou pomocí duším v očistci jest modlitba **křížové cesty**.

Úvodní modlitba: Bože nekonečné velebnosti, v nejhlubší pokoře padám před tebou do prachu země, abych se ti klaněl. Pravdo neomylná, v tebe věřím. Dobrotivosti, Věrnosti a Milosrdenství nevystihlé, v tebe doufám. Dobro nekonečné, tebe z celého srdce nade všechno miluji a lituji, že jsem tě kdy urazil. Nebudu již hřešiti!

Ku tvé cti a slávě, ke své spáse a ku prospěchu duší v očistci, zejména N. N., které chci zjednati odpustky, hodlám s Rodičkou Boží v průvodu svého anděla strážného kráčet za svým Spasitelem po cestě křížové.

Zastavení první: Pán Ježíš k smrti kříže odsouzen.

V. -- Klaníme se tobě, Pane Ježíši Kriste a dobrořečíme tobě.

O. — Že skrze svatý kříž svůj svět jsi vykoupil.

(Rozjímání): Pilát odsuzuje na smrt kříže nevinného Ježíše: bezbožník nejvýše Spravedlivého, hříšník Nejsvětějšího, člověk Boha-člověka, a přece, jak ochotně přijímá Odsouzený krutý ortel!

Modleme se. Pane Ježíši, pro tuto ochotu Svou smiluj se nad dušemi, které Jsi ty, soudce nejvyšší odsoudil, aby nesly kříž očištcových muk. Zkrať jim ve svém nekonečném milosrdenství cestu bolestné očisty, vyslov rozsudek osvobozující, aby brzy již došly blaženosti, ke které jim dopomohlo tvoje utrpení. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Odpočinuti věčné dejž jim, ó Pane . . .

Zastavení druhé: Pán Ježíš přijímá kříž na rámě své.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž svůj . . .

(Rozjímej): Pán Ježíš s veškerou touhou vztahuje ruce po kříži, nástroji lidské spásy a klade si jej na rámě mrskáním zraněné. Láska mu břímě kříže ulehčuje a oslazuje.

Modleme se. Pane Ježíši Kriste, který jsi s křížem přijal na sebe také všechny hříchy lidstva i duší, které v očištcí nyní se trápí, dej, ať Láska Tvá, která objímala kříž, ulehčí také břímě muk, které je snášeti jmenovaným duším. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

Zastavení třetí. Pán Ježíš klesá pod křížem poprvé.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Pán, který nese přetěžký kříž, nese s ním i hříchy všech národů a věků. Ký div, že pod takovou tíží klesá?

Modleme se. Pane Ježíši Kriste, který jsi ne toliko klesl, ale sebrav síly své zase povstal, ježto tvá láska tě zdvihla, pozdvihni s touže láskou duše z hlubin očišcových do výšin nebeských. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

Zastavení čtvrté: Pán Ježíš setkává se s bolestnou Matkou svou.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Maria Panna přála si potkati se s milovaným Synem. Jakou bolestí však byla záchvacena, když ho spatřila, an jako zločinec s těžkým křížem na rameni kráčí na popraviště. Jaká bolest pronikla

srdce Kristovo, když viděl ten bol v srdci své milované Matky!

Modleme se. Pane Ježíši Kriste, muži bolesti, pro tuto žalost Srdce svého i své drahé matky slituj se nad dušemi v očistci, které prahnou po tom, aby s tebou radostně se setkaly. Splň jim toto přání! Amen.

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Odpočinuti věčné . . .

Zastavení páté: Šimon pomáhá Pánu Ježíši kříž nésti.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Pán Ježíš neodmítá službu, kterou mu na cestě křížové prokazuje třebaže z donucení Šimon Cyrenský. Přijímá ji. Jakou službu prokážeš mu ty, duše má?

Modleme se. Spasiteli předrahý, ty nesa kříž činíš dosti za hříchy všeho lidstva. Dovol mi, abych směl přidružit se k tobě a s tebou spojití dosti- učinění svých dobrých skutků i této pobožnosti, kterou konám, a tak pomohl nésti kříž bolesti duším v očistci. Ty jsi pravil: „Cokoliv jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili“. Tato slova mi dovolují doufati, že pomoc mou, poskytnutou duším v očistci přijmeš tak, jako kdybich ji

poskytoval se Šimonem Cyrenským tobě, můj Pane.
Amen.

Otče náš Zdrávas Maria Odpočinuti
věčné

Zastavení šesté: Pán Ježíš otiskuje svůj obličej
Veronice na roušku.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Pohled do zkrvavené tváře Kristovy
vzbudil ve Veronice soustrast, která ji pudila k tomu,
by podala mu na utření svou roušku. Viz, kterak
Pán tu soustrast odměnil! Otiskl jí svůj obličej do
plátna! Jakou tichou radostí zahorelo jí srdce, že
má dar tak vzácný!

Modleme se. Tys, o Kráso nebeská, vtiskl svůj
obraz do každé duše, jež v očištění úpí, tak hluboce,
že žádná moc nemůže ho již vymazati ani po-
skvrniti. Ty duše ti vroucně za to děkují, ale
prahnou po tom, aby hleděti mohly konečně do
tvé spanilé tváře, která jest jim dosud zahalena.
Odhal, Pane tuto roušku, ať se splní horoucí jejich
touha. Amen.

Otče náš Zdrávas Maria Odpočinuti
věčné

Zastavení sedmé: Pán Ježíš padá pod křížem
podruhé.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Pána Ježíše tíží kříž tak, že po druhé již na zemi padá. Padá, ale zase trpělivě vstává a vstal by, i kdyby katané ho tolik nelítostně nebili, kráčel by dále, i kdyby nebyl ukrutně nucen. Div se té neúnavné trpělivosti.

Modleme se. Ježíši, Pane náš, svou trpělivostí zasloužil jsi duším, že snášejí tise a klidně, co jim spravedlnost tvá přisoudila. Jejich trpělivost — toť trpělivost tvoje! Shlédni, Pane na tuto ctnost a pro své nekonečné milosrdenství splň jejich očekávání, zdvihni je z prachu běd a přiviň je k svému srdci! Amen.

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Odpočinuti věčné . . .

Zastavení osmé: Pán Ježíš potkává se s plačícími ženami.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Kdož by, maje srdce, neplakal nad Ježíšem vysíleným tělesnými i duševními bolestmi, nad Ježíšem ztýraným, vlekoucím kříž s napjetím všech sil? Pán však plačící ženy napomíná, by neplakaly nad ním, ale samy nad sebou a nad svými syny,

t. j. nad obyvatelstvem Jerusalema, nad kterými byl kdysi plakal sám.

Modleme se. Také duše v očištcí pláčou samy nad sebou, nad svým stavem, nad svými mukami a nad hříchy, kterými si je zavinily. A já pláču nad nimi s nimi. Popatři, Pane, na tyto horké slzy naše a pro své slzy, které isi sám kdysi ronil nad Jerusalemem, nad jeho ženami a nad syny těch žen — popatři na duše v očištcí. Dej, ať zkane jediná slza z tvého svatého oka na jejich duše, ať je očiští. Budou-li dokonale očištěny, nebude jim nic brániti, aby vstoupily tam, kde již slzí nebude. Amen.

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

Zastavení deváté: Pán Ježíš padá potřetí.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Pán jako červ a ne člověk zase v prachu země pod křížem. Klesá, ale hned zase vstává. Žasni nad Kristovou vytrvalostí! Vstává, aby kráčel dál a dál, aby donesl kříž až na místo smrti.

Modleme se. Viz, dobrotivý Ježíši, kterak i duše v očištcí svíjejí se v bolestech pod křížem svých časných trestů, viz však, s jakou vytrvalostí trpí, a trpěti budou do konce! Pomni, že již netrpělivostí

neklesnou. Ty tedy, Pane, který jsi dal jim a dáváš vytrvalost, dej také, ať z bídy svízelů povstanou a dostanou se konečně tam, kam jsi je předešel a kde jich očekáváš. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

Zastavení desáté: Ježíše se šatů svlékají a octem i žlučí napájejí.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Jak se pýří Milovník panictví, když ho obnažují, jak touží, aby panenské tělo zase šatem zakryli! — Hořkým nápojem zasloužil nám sladkost blaženosti nebeské.

Modleme se. Ježíši, ženichu panen, tys ozdobil duše v očištcí rouchem posvěcující milosti své, kterého nemohou již pozbyti. Ale ony touží nevýslovně po šatě nebeské radosti, kterého se jim dosud nedostalo a dlouho nedostává. Ta touha je hrozně mučí. O Ježíši, milosrdenství! Splň žádost, splň žádost dychtivou! Oblec je do roucha a napájej je věčnými proudy rozkoší rajských!

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

Zastavení jedenácté: Pána Ježíše přibíjejí na kříž.

V. — Klaníme se . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Katané hříšní rozpínají svaté údy Kristovy a nemilosrdně je přibíjejí hrubými hřeby na dřevo kříže. Pán se nevzpírá, vidí v tom všem vůli Otce nebeského. Div se, duše má, a uč se odevzdanosti do vůle Boží.

Modleme se. Pane, který tak ochotně se podvoluješ vůli Boží, získáváš odevzdanost do této vůle všemu světu. I oddanost, s jakou duše v očištcí snášejí svůj žalostný úděl, jest zásluha tvá. V té oddanosti žádná duše v očištcí již se nekolísá a kolísati nebude. Přidej proto, nejmilostivější Ježíši milost další — ať již brzy noří se oddaná vůle duší očištcových do nekonečné tůně vůle Otce tvého na nebi. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

Zastavení dvanácté: Pán Ježíš na kříži umírá.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Největší dobrodinec veškerého světa visí na potupném dřevě kříže. Ruce, které jen žehnaly, nohy, které ochotně na pomoc chvátaly, jsou probodeny. Umíraje, modlí se za nepřátele, kajícímu lotru slibuje ráj, žízní po naší spáse, sklání hlavu a dokonává . . .

Modleme se. Ježíši, spáso lidského pokolení, který jsi proto na kříži zemřel, aby každý člověk živ býti mohl, viz duše v očišči, které zmírají touhou po životě věčném. Z ran svých rukou pošli jim požehnání, z ran svých nohou nechť proudí jim do očišce pomoc! Rci duši, za kterou konám tuto pobožnost, rci i jiným duším četným: „Ještě dnes budete se mnou v ráji!“ Ty žízniš po spáse duší. Rci o útrapách duší v očišči: „Dokonáno jest“, dokonáno utrpení vaše. Amen.

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

Zastavení třinácté: Pán Ježíš mrtvý odpočívá na klíně své Matky.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

(Uvaž): Jakou soustrast s Ježíšem cítí matka, chovající mrtvolu synovu na klíně! Vyhaslo oko, které tak laskavě na ni hledávalo, zavřela se ústa, která k ní se synovskou vlídností mluvívala, do-tlouklo srdce, které mělo pro ni tolik lásky . . . Podobnou soustrast má Maria Panna s každým trpítelem.

Modleme se. Matko milosrdenství, viz duše v žaláři očišce uvězněné. Vzpomeň, že jsou to děti, které odevzdal umírající Syn tvůj mateřské péči tvé:

Vzpomeň, že pokud žily na světě, volávaly k tobě!
„Matko milosrdenství, živote, sladkosti a naděje
naše.“ Jménem jich vzdycháme my k tobě lkajíce
a plačíc v tomto slzavém údolí. I protož, matko
duši v očišci, obrať k nim své milosrdné oči,
občerství je svým mateřským pohledem, vypros,
aby jim zkrácena byla doba putování plameny
očišce a Ježíše, který jest požehnaný plod života
tvého jim v slávě nebeské ukaž, ó milostivá, ó pří-
větivá, ó přesladká Panno Maria! Potěšení zarmou-
cených, oroduj za ně!

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Odpočinutí
věčné . . .

Zastavení čtrnácté: Mrtvolu Pána Ježíše kladou
do hrobu.

V. — Klaníme se tobě . . .

O. — Že skrze svatý kříž . . .

Spasitel po tolikém utrpení nalézá konečně od-
počinek ve hrobce . . . Kéž i duše očišcové dojdou
odpočinutí, ale věčného, za které tak často se
modlíváme! — Duše Kristova byla zatím sestoupila
do pekel a tam potěšila duše spravedlivců staro-
zákonných a naplnila je blaživou nadějí, že brzy
již uvedeni budou branou nebeskou na místo věčného
pokoje a světla. Pane Ježíši Kriste, navštiv aspoň
svou milostí očištec, místo temna a hrůzy, potěš
duše tam vězněné a vyveď jich co nejvíce do sídla

věčného občerstvení, blaživého pokoje a světla nejjasnějšího. Amen.

Modleme se. Shlédni, prosíme Tě, ó Pane, na rodinu svou v očistci, za kterou Pán náš Ježíš Kristus neváhal v ruce hříšníků se vydati a muky kříže podstoupiti. Jenž s tebou živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Odpočinutí věčné . . .

(Po křížové cestě): Nejdobrotivější Ježíši, přijmi díky za všechny milosti, které jsi mi při pobožnosti této křížové cesty udělití ráčil. Přijmi s těmito díky i samu pobožnost a smiluj se nad dušemi v očistci, za které jsem ji obětoval; přijmi pobožnost, kterou spojuji se všemi oběťmi mše sv., které dnes na celé zeměkouli byly nebo budou obětovány, jakož i se všemi modlitbami církve sv. a každého věřícího, konanými dnes za duše v očistci. Pro soucitné slzy, které jsi nad hrobem Lazarovým proléval tě prosím, abys aspoň jedinou slzou svou zmírnil palčivou žízeň, která v očistci vládne. Jako jsi Lazarovi, svému příteli dal život pozemský, tak dej duším očistcovým život nebeský, po kterém tolik dychtí.

Modleme se. Všemohoucí, věčný Bože, jenž nad živými i mrtvými panuješ, a nade všemi se smilováváš, o kterých napřed víš, že pro víru svou a skutky své Tvými budou: pokorně Tebe žádáme,

aby všichni ti, za které jsme modlitby konati sobě umínili a které buď tento svět v těle ještě přechovává, aneb které onen svět již těla zbavené přijal, na přimluvu všech svatých Tvých u dobrotivého milosrdenství Tvého odpuštění všech hříchů svých dojíti mohli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

VII.

Poroučej zemřelé často milosrdenství Božímu.

LITANIÍ KE VŠEM SVATÝM.

Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás! Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes Bože, smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad námi.

Duchu svatý, Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Maria,

Oroduj za nás!

Svatá Boží Rodičko,

Oroduj za nás!

Svatá Panno panen,

Oroduj za nás!

Svatý Michaelle,

Oroduj za nás!

Svatý Gabriele,

Oroduj za nás!

Svatý Rafaelé,
 Všickni svatí andělové a archandělové,
 Všickni svatí blahoslavených duchů řádové,
 Svatý Jene Křtiteli,
 Svatý Josefe,
 Všickni svatí patriarchové a proroci,
 Svatý Petře,
 Svatý Pavle,
 Svatý Ondřeji,
 Svatý Jakube,
 Svatý Jene,
 Svatý Tomáši,
 Svatý Jakube,
 Svatý Filipe,
 Svatý Bartoloměji,
 Svatý Matouši,
 Svatý Šimone,
 Svatý Tadeáši,
 Svatý Matěji,
 Svatý Barnabáši,
 Svatý Lukáši,
 Svatý Marku,
 Všickni svatí apoštolové a evangelistové,
 Všickni svatí učedníci Páně,
 Všecka svatá neviňátka,
 Svatý Štěpáne,
 Svatý Vavřinče,
 Svatý Vincenci,
 Svatí Fabiáne a Šebestiáne,
 Svatí Jene a Pavle,

Oroduj(te) za nás!

Svatí Kosmo a Damiáne,
Svatí Gervasi a Protasi,
Všichni svatí mučedníci,
Svatý Šylvestre,
Svatý Řehoři,
Svatý Ambroži,
Svatý Augustine,
Svatý Jeronyme,
Svatý Martine,
Svatý Mikuláši,
Všickni svatí biskupové a vyznavači,
Všickni svatí učitelové církevní,
Svatý Antoníne,
Svatý Benedikte,
Svatý Bernarde,
Svatý Dominiku,
Svatý Františku,
Všickni svatí kněží a jáhnové,
Všickni svatí mniši a poustevníci,
Svatá Maří Magdaleno,
Svatá Agato,
Svatá Lucie,
Svatá Anežko,
Svatá Cecilie,
Svatá Kateřino,
Svatá Anastasie,
Všecky svaté Panny a vdovy,
Všickni svatí a světice Boží,
Milostiv nám buď, odpusť nám, Pane!
Milostiv nám buď, uslyš nás, Pane!

Ode všeho zlého,
 Od všelikého hřichu,
 Od hněvu Svého,
 Od náhlé a nenadále smrti,
 Od úkladů ďábelských,
 Od hněvu a nenávisti i ode vši zlé vůle,
 Od ducha smilného,
 Od blesku a bouřky,
 Od metly zemětřesení,
 Od moru, hladu a války,
 Od věčné smrti,
 Skrze tajemství Svého svatého vtělení,
 Skrze příchod svůj,
 Skrze narození své,
 Skrze křest a svatý půst Svůj,
 Skrze kříž svůj a umučení své,
 Skrze smrt Svou a pohřeb svůj,
 Skrze svaté vzkříšení své,
 Skrze divuplné na nebe vstoupení Své,
 Skrze příchod Utěšitele Ducha svatého,
 V den soudný

My hříšníci,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys nám odpustiti ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys nám milostiv býti ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys nás ku pravému pokání přivésti ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys svatou církev Svou spravovati a zachovati ráčil,

Abys náměstka Apoštolského a veškeré církevní řády ve svatém náboženství zachovati ráčil,

Abys nepřátelé svaté cirkve pokořiti ráčil,

Abys králům a knížatům křesfanským pokoj a pravou svornost dáti ráčil,

Abys všemu lidu křesfanskému pokoj a jednotu udělití ráčil,

Abys nás ve svaté službě Své posilniti a zachovati ráčil,

Abys mysli naše k nebeským žádostem pozdvihl,

Abys všem dobrodincům našim věčnými statky odplatil,

Abys duše naše, bratří, příbuzných a dobrodinců od věčného zahynutí vytrhl,

Abys úrodu zemskou dáti a zachovati ráčil,

Abys všem věrným zemřelým odpočinutí věčné dáti ráčil,

Abys nás vyslyšeti ráčil,

Synu Boží,

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpus Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy věta, usly Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás! Kriste, vyslyš nás!

Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš . . .

V. — A neuvoď nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

Žalm 69.

Bože, na mou pomoc pomni,

Pane, pomáhat mi pospěš.

Ať se zahanbí a zardí,
kteří dychtí po mé duši.

Kéž zpět odejdou zahanbeni,
kteří se z neštěstí mého těší.

Kéž ihned odejdou s hanbou a studem,
kteří mně se posmívají.

Ať jásá a plesá z tebe každý,
kdokoli hledá tebe;

komu je milá tvá spása,

vždy ať říká: „Pán buď slaven!“

Já pak jsem ubožák a chudás,

Bože, na pomoc mi přispěj.

Tys má ochrana a pomoc,

Hospodine, neprodlévej!

- V. — Spas své služebníky.
 O. — Kteří doufají v Tebe, můj Bože.
 V. — Buď nám, ó Pane, věží opevněnou.
 O. — Před nepřítelem.
 V. — Nic ať nesvede nepřítel proti nám.
 O. — A nešlechtník ať nám neublíží.
 V. — Pane, ne dle hříchův našich činiž nám.
 O. — Aniž dle nepravostí našich odplácej nám.
 V. — Modleme se za nejvyššího biskupa N.
 O. — Pán ho chraň, život mu zachovej, na zemi jej oblažuj, aniž ho vydej zvůli nepřátel jeho.
 V. — Modleme se za své dobrodince.
 O. — Odplatíš, Pane, všem dobře nám činícím pro jméno Svě životem věčným.
 V. — Modleme se za věrné zemřelé.
 O. — Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí!
 V. — Ať odpočívají v pokoji.
 O. — Amen.
 V. — Za bratry své nepřítomné.
 O. — Spas své služebníky, kteří doufají v Tebe, můj Bože.
 V. — Sešli jim pomoc ze svatyně.
 O. — A se Sionu ochraňuj je.
 V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.
 O. — A volání mé k Tobě přijď.

Modleme se, Bože, jehož vlastností jest smilovávat se vždycky a odpouštět, přijmiž milostivě modlitbu naši, aby nás a všechny služebníky Tvé, kteří vazbou hříchů stíženi jsou, smilovná dobrotitost Tvá od nich milostivě sprostila. — Vyslyš, prosíme, ó Pane, pokorné prosby naše, a chválícím Tebe hříchy promiň, abychom i milostného odpuštění, i pokoje od Tebe dojíti mohli. — Nevýslovné milosrdenství Své, Hospodine, laskavě nám prokaž, a nás všech hříchů sprostiti a od zasloužené pokuty vysvoboditi račiž. — Bože, jenž hříchem rozhněván a pokáním ukojen býváš, shlédni milostivě na modlitby skroušeného lidu Svého, a odvráť od nás metly hněvu Svého, jichžto zasluhujeme za své hříchy. — Všemohoucí, věčný Bože, smiluj se nad služebníkem Svým, nejvyšším biskupem naším N., a veď ho dle dobrotivosti Své po cestě spasení věčného, aby pomocí Tvou věci Tobě líbezných vyhledával a je s veškerou snažností vykonával. — Bože, od kterého svaté žádosti, dobrá předsevzetí a skutky pocházejí, dej služebníkům Svým pokoj ten, kterého svět dáti nemůže, tak aby i srdce naše příkázáním Tvým byla oddána, a po odvrácení strachu nepřátelského časy naše v ochraně Tvé byly spokojené. — Ohněm Ducha svatého zapal ledví a srdce naše, ó Pane, abychom Tobě neposkrvněným tělem sloužili, a čistým srdcem se líbili. — Bože, všech věřících Stvořiteli a Vykupiteli, račiž duším služebníkův a služebnic Svých odpuštění všech hříchů dáti, aby

prominutí, jehož vždycky sobě žádaly, nábožnými prosbami našimi obdržely. — Činy naše, prosíme, ó Pane, milostí Svou předcházej a pomocí Svou prováděj, aby všechny naše modlitby i skutky od Tebe vždy počínaly a s Tebou začaty se dokonávaly. — Všemohoucí, věčný Bože, jenž nad živými i mrtvými panuješ, a nade všemi se smilováváš, o kterých napřed víš, že pro víru svou a skutky své Tvými budou, pokorně Tebe žádáme, aby všichni ti, za které jsme modlitby konati sobě umínili a které buď tento svět ještě v těle přechovává, nebo kteréž onen svět již těla zbaveně přijal, na přimluvu všech svatých Tvých u dobrotivého milosrdenství Tvého odpuštění všech hříchů svých dojíti mohli. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, který s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všecky věky věkův. Amen.

Pán s vámi.

O. — I s duchem tvým.

V. — Vyslyš nás všemohoucí a milosrdný Hospodin.

O. — Amen.

V. — A duše věrných zemřelých skrze milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji! Amen.

VIII.

Ve čtvrtek po modlitbě na památku úzkosti Krista Pána v zahradě getsemanské přidej první desátek bolestného růžence jako výše na str. 130.

IX.

V pátek, když se zvoní na památku smrti Krista Pána, přidej pátý desátek bolestného růžence za duše v o. jako výše na str. 131.

X.

(Modlitba ze sakramentáře sv. Řehoře): Ó Pane! Před tebe kladu své prosby za duše tvých věrných. Odpusť jim všechno, čím se prohřešily na své pouti pozemské, a popřej jim místa v blažených stanech vykoupenců svých. Amen.

XI.

(Modlitba před obrazem Ukřižovaného): Ó Ježíši nejdobrotivější a nejsladší! Hle, před tváří tvou na kolena padám a s největší vroucností duše své tě prosím a žádám, abys ráčil do srdce mého vstípnout živou víru, naději a lásku, jakož i pravou lítost nad mými hříchy a nejpevnější vůli je napravit, když hlubokou soustrastí a bolestí v duši jsa dojat, o tvých svatých pěti ranách u sebe rozjímám a k tomu v duchu uvažuji, a tak i před očima mám, co již dávno ústy svými o tobě, dobrý Ježíši, zvěstoval David, prorok řka: „Zbodli ruce mé a nohy mé, sečtli všecky kosti mé.“ (Plnomocné odpuštění pokaždé tomu, kdo se vyzpovídal, Velebnou svátost přijal a tuto modlitbu před obrazem Ukřižovaného se pomodlí. Pius IX. 31. července 1858).

XII.

Otče věčný, tobě obětujeme krev, umučení a smrt Ježíše Krista, bolesti nejblahoslavenější Panny Marie a sv. Josefa, jakožto dostiučinění za hříchy své, k útěše trpících duší v očistci, za potřeby svaté matky církve a na obrácení hříšníkův. (Odp. 100 dní jednou za den. Pius IX. r. 1860).

XIII.

Střelné modlitby odpustkové.

Můj Ježíši, smilování! (Odp. 100 dní pokaždé. Pius IX. r. 1868).

Sladké srdce Panny Marie, budiž mou spásou! Odp. 300 dní pokaždé. — (Plnomocné za obyčejných podmínek, jeden, kterýkoliv den za měsíc pro ty, kdož každý den v měsíci tak se modlí. — Pius IX. r. 1852).

Ó Maria, bez hříchu počatá, oroduj za nás, kteří se k tobě utíkáme. (Odp. 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1888).

Nejsladší Ježíši, nebudiž mi soudcem, ale spasitelem! (Odp. 50 dní pokaždé. Pius IX. r. 1851).

Spasiteli světa, smiluj se nad námi! (Odp. 50 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891).

Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou! (Odp. 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1896).

Sladké srdce Ježíšovo, budiž láskou mou! Odp. 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1892.)

Nejsvětější srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi!

(Odp. 7 let a 7 kvadragen pro ty, kdož se pomodlí tak s knězem po mši sv. Pius X. r. 1904).

Račiž, ó Pane, životem věčným odplatiti všem, kteří nám pro jméno tvé dobře činí. Amen. (Odp. 50 dní dvakrát za den. Lev XIII. r. 1892.)

Svatá Panno Maria neposkrvněná, matko Boží, matko naše, mluv ty za nás k srdci Ježíšovu, jenž je tvůj syn a bratr náš! (Odp. 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1893).

Kříž — bezpečná má spása, a kříži stále se kořím. Kříž Páně se mnou, kříž útočistě mé. (Odp. 300 dní jednou za den. Pius IX. r. 1874).

Srdce Ježíšovo, má důvěra v tobě. (Odp. 300 dní. Pius X. r. 1906.)

Ježíši v nejsvětější svátosti, smiluj se nad námi! (Odp. 100 dní pokaždé Pius X. r. 1910).

Svatá Panno Maria Lurdská, oroduj za nás! (Odp. 300 dní. Pius X. r. 1907).

Svatý Josefe, vzore a patrone milovníků nejsvětějšího srdce Ježíšova, oroduj za nás! (Odp. 100 dní. Lev XIII. r. 1891).

Dobrotivý Ježíši, dej mu odpočinutí věčné. (Odp. 300 dní. Pius X. 1909.)

Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí, ať odpočívají v pokoji. Amen. (Odp. 300 dní. Pius X. r. 1908).

Kromě modlitby pomáhej duším v očistci postem a almužnou, tedy jakýmikoli **dobrymi skutky**, vykonanými v posvěcující milosti Boží a z lásky k Bohu. Hrdinné duše, poradivše se se zpovědníkem obětují jednou

pro vždy všechny své dobré skutky celého života
za duše v o.

POHŘEB DÍTEK.¹⁵⁹

(V domě zemřelého dítěte).

Antifona: Buď jméno „Hospodin“.

Žalm 112.

Chvalte, sluhové, Hospodina,
chvalte jméno Hospodinovo.
Buď jméno „Hospodin“ požehnáno,
od tohoto času až na věky.
Od slunce východu do západu
chváleno buď jméno Hospodin.
Vyvýšen nad všechny národy Hospodin,
ba nad nebesa sláva jeho.
Kdo, jako Hospodin, Bůh náš?!
Přebývá sice na výsostech,
přece však nízkého si všímá,
na nebesích i na zemi.
Zdvíhá se země vysíleného,
a z kalu povyšuje chudása,
aby ho posadil vedle knížat,
vedle knížat lidu svého.

¹⁵⁹ Modlitby při pohřbu dítek jsou výraz díků za milost
dítěti prokázanou a spolu vyslovují prosbu, aby Bůh po-
dobně učinil i dospělým.

Usazuje bezdětnou v rodině
učiniv ji šťastnou matkou.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku i nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona: Buď jméno „Hospodin“ požehnáno od
tohoto času až na věky.

Cestou z domu do kostela:

Žalm 118.¹⁶⁰)

Blahoslaveni bezúhonných mravů,
kteří chodí v zákoně Hospodinově.
Blaze těm, kteří myslí na jeho zjevení,
a kteří celým srdcem hledají ho.
Nebo kdož dopouští se nepravostí,
po cestách jeho nekrácejí.
Ty jsi udělil přikázání svoje,
aby bedlivě jich bylo dbáno.
Ó by řízeny byly cesty moje
k tomu, bych šetřil ustanovení tvých!
Tehdy nebude mi hanbiti se,

¹⁶⁰ Ž. tento vychvaluje zjevené náboženství, jež nazývá „zjevením“ (= svědectví), „zákonem“ i „rozkazy“, „soudy“, „právem“, „ustanovením“, „přikazy“, „slovem Božím“, „výroky Božími“, „cestou“ (= způsob života).

budu-li hledět si všech příkazů tvých!
Budu ti děkovat v upřímnosti srdce,
naučím-li se spravedlivým tvým soudům.
Ustanovení tvá chci zachovávat,
docela mne tedy neopouštěj!

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému . . .

Jak se zachová jinoch na cestě pravé?
Bude-li chovati se dle tvých řečí.
Celým srdcem vyhledávám tebe;
nedopusť, bych se vzdálil od tvých příkazů.
Ve svém srdci ukrývám výroky tvé,
abych se neprohřešil proti tobě.
Požehnaný budiž, Hospodine;
vyučuj mě ustanovením svým.
Svýma rtoma ohlašuji
vše, co tvá ústa usoudila.
Z cesty zjevení tvých raduji se,
jako z veškerého bohatství.
Ve tvých příkazech se cvičím,
a mám na zřeteli tvé stezky.
O tvých ustanoveních rozjímám,
nezapomínám tvých řečí.

Sláva Otci i Synu . . .

Milost dej služebníkmu svému, bych živ byl,
abych zachovával slova tvoje.
Otevři mi oči, abych patřil
na podivuhodnosti zákona tvého.
Cizincem jsem na této zemi;

neskrývej přede mnou svých příkazů.
Prahne duše moje dychtivostí
po tvých ustanoveních každou dobu.
Káráš lidi pyšné, zlořečené,
kteří se uchylují od tvých příkazů.
Odejmi ode mne pohanu a potupu,
neboť zjevení tvá vyhledávám.
Byť na mne ve schůzi knížata se smlouvala:
sluha tvůj cvičí se ve tvých ustanoveních.
Vždyť tvá zjevení jsou mým rozjímáním,
a mými rádci ustanovení tvá.

Sláva Otci i Synu . . .

Přilnula ku prachu má duše;
obživ mne podle slova svého.
Cesty své ti ohlašuji a slýcháš mne;
vyučuj mne ustanovením svým.
Cestu rozkazů svých ukazuj mi,
neboť uvažuji o tvých divech.
Umdlévá má duše roztrpčením;
rač mne posilnití slovy svými.
Cestu nepravosti ode mne odvrát,
a mě zákonem svým omilostni.
Cestu pravdivosti jsem si zvolil,
na tvá práva nezapomínám.
Lnu k tomu, co jsi zjevil, Hospodine;
nedopouštěj, abych zahanben byl.
Po cestě tvých přikázání běžím,
neb ty uvolňuješ mému srdci.

Sláva Otci i Synu . . .

Vštip mi, Pane, cestu svých ustanovení,
abych ji vyhledával každou dobu.
Dej mi rozum, bych bádal ve tvém zákoně,
abych zachovával jej celým svým srdcem.
Voď mne po stezce svých přikázání,
neboť na té mám zalíbení.
Nakloň srdce mé k zjevením svým,
nikoli však ke chtivosti zisku.
Odvrať mé oči, ať nepatří na marnosti;
na své cestě rač mne občerstvovat.
Potvrť svému služebníku své slovo,
dané tomu, kdo se bojí tebe.
Odvrať pohanu mou, kterou tuším,
neboť tvoje právo příjemné jest.
Hle, já toužím po tvých nařízeních,
spravedlností svou obživuj mne.

Sláva Otci i Synu . . .

Přiď tedy na mne milost tvá, Hospodine,
spása tvoje podle výroku tvého,
ať něco odpovím svým utrhačům,
neboť naději skládám ve tvých slovech.
A neber ústům mým nikdy slova pravdy,
neboť soudům tvým velmi důvěřuji.
I budu šetřiti zákona tvého vždycky,
na věky, a na věky věkův.
Ať mohu tedy vykračovat volně,
nebo přikázání tvá vyhledávám.
Nechť mluvím o tvých zjeveních před králi
bez bázně a beze strachu,

**a uvažuji o tvých přikázáních,
která jsem si zamiloval.
Ruce své vztahuji po tvých milých mi rozkazech,
a v tvých ustanoveních se cvičím.**

Sláva Otci i Synu . . .

**Pamatuj na slovo své sluhovi svému,
kterým jsi mi naději dát ráčil.
To jest útěchou mi v soužení mém,
že mne výroky tvé obživují.
Zpupní nepravě činí ustavičně;
já však od tvého zákona jsem se neuhnul.
Pamětliv jsem odvěkých tvých soudů,
Hospodine, a tak se potěšuji.
Jímá mne zmalátnělost pro hříšníky,
kteří opouštějí zákony tvé.
Zpívám o tvých ustanoveních
na místě putování svého.
V noci jsem pamětliv jména tvého, Pane,
a dle zákona tvého se zachovávám.
Toho údělu se dostalo mně —
že tvé zákony zachovávám.**

Sláva Otci . . .

**Úděl můj jest, Hospodine — říkám —
chovati se podle zákona tvého.
Prosím před tebou z celého srdce svého;
smiluj se nade mnou podle výroku svého.
Uvažuji v duchu o svých cestách,
a své nohy obracím ke tvým zjevením.**

Připraven jsem a nedávám se másti,
abych ostříhal tvých přikázání.
Osidla hříšníků mne oplétají,
ale zákona tvého nezapomínám.
O půl noci vstávám, bych tě slavil
pro tvá spravedlivá rozhodnutí.
Společníkem jsem všech, kteří bojí se tebe,
a kteří šetří tvých přikázání.
Tvé milosti, Hospodine, plná je země!
ustanovením svým vyučuj mne.

Sláva Otci . . .

Dobrotu prokazuješ sluhovi svému,
Hospodine, podle slova svého.
Pravému umění a vědě uč mne,
nebo přikázáním tvým věřím.
Dříve než snižen jsem byl, já jsem hřešil;
proto nyní výroků tvých šetřím.
Dobrotiv jsi; nuže v té dobrotě své
vyučuj mne ustanovením svým.
Rozmnožila se proti mně nepravost zpupných,
já však celým svým srdcem bádám v tvých při-
kazech.

Ssedlé je jako mléko srdce jejich;
já však o tvém zákoně uvažuji.
Dobře mi, žes mě ráčil pokořiti,
abych se naučil ustanovením tvým.
Lepší je mi zákon tvojich úst
nežli tisíce zlata i stříbra.

Sláva Otci i Synu . . .

Ruce tvé učinily mne, stvořily mne ;
dej mi rozum, bych naučil se tvým příkazům.
Kdo se tě bojí, hledí na mne s radostí,
že slovu tvému pevně důvěřuji.
Poznávám, Pane, spravedlnost tvých soudů,
a žes dle věrnosti své pokořil mne.
Ukaž se milost tvá, by mne potěšila,
dle slibu tvého daného sluhovi svému.
Sneste se na mne tvá slitování, bych živ byl,
neboť zákon tvůj rozjímání mé jest.
Zahanben každý buď zpupný, jenž neprávem tísnil
mne,
já však se cvičím ve tvých přikázáních.
Ke mně se obraťtež, kteří bojí se tebe,
a kteří znají výpovědi tvoje.
Budiž mé srdce bezúhonné v tvém právu,
aby nebylo mi hanbiti se.

Sláva Otci i Synu . . .

Duše má prahne po pomoci tvoji,
důvěřujíf velmi tvému slovu.
Zemdlely oči mé touhou po tvém výroku
říkajice: „Kdy as potěšíš mne?“
Ačkoli jsem jako měch kožený v jíní,
ustanovení tvých nezapomínám.
Jak bude dlouhý život sluhy tvého?
Kdy budeš soud činit nad mými nepřáteli?
Vyprávěli mi nešlechetníci bajky;
ty však nejsou jako zákon tvůj.
Všecka přikázání tvá jsou pravda;

bez důvodu mne pronásleduji, pomoz mi.
Bezmála již ubili mne na zemi,
já však neopustil jsem tvých rozkazů.
Podle milosrdenství svého mne obživ,
abych šetřil výpovědi úst tvých.

Sláva Otci i Synu . . .

Na věčné časy, ó Hospodine,
slovo tvoje trvá na nebesích.
Rod od rodu trvá věrnost tvoje;
jak jsi založil zemi, v tom stavu zůstává.
Dle tvého zařízení trvá den,
neboť všechny věci slouží tobě.
Kdyby zákon tvůj nebyl mým rozjímáním,
dávno byl bych zahynul ve své bídě.
Na věky nezapomenu práv твоjich,
neboť jimi dodáváš mi života.
Tvůj jsem já, rač mi pomoc poskytnouti,
nebo přikazy tvé vyhledávám.
Čihají na mne bezbožní, aby mne zničili,
já však tvé výpovědi mám na zřeteli.
Všeho i nejlepšího vidím konec;
toliko zákon tvůj rozměrů je nesmírných.

Sláva Otci i Synu . . .

Ó jak miluji zákon tvůj, Hospodine!
Je mým celodenním rozjímáním.
Nad mé odpůrce moudřejším činiš mne slovem svým,
ježto mám je ustavičně před sebou.
Nade všechny své učitele jsem zmoudřel,

ježto tvé výroky jsou mým rozjímáním.
Nad starce stal jsem se rozumnějším,
ježto rozkazy tvé vyhledávám.
Od každé cesty zlé zdržuji své nohy,
abych se zachoval podle slov tvých.
Od práva tvého se neuchyluji,
protože ty mně zákon vštěpuješ.
O jak sladké jsou hrdlu mému tvé řeči!
Sladší nežli med jsou mojim ústům.
Z přikázání tvých jsem rozumu nabyl,
že nenávidím všelike cesty hříchu.

Sláva Otci i Synu . . .

Svítilnou mým nohám je tvé slovo,
ano, je světlem stezkám mojim.
Přisáhl jsem — a to také plním —
že budu šetřiti spravedlivých tvých řádů.
Skličen jsem přenáramně, Hospodine;
obživ mne podle své přípovědi.
Svobodnou obět mých úst mile přijmi, Pane,
a svým právům rač mne vyučovat.
Duši svou na jazyku mám ustavičně,
ale zákona tvého jsem nezapomněl.
Hřišnici osidlo na mne poličují,
já však s rozkazů tvých nezbloudil jsem.
Jakožto dědictví slov tvých jsem ujal se na věky,
neboť radostí jsou srdce mého.
Nakloňuji své srdce, bych činil tvé rozkazy
na věčné časy, abych odměněn byl.

Sláva Otci i Synu . . .

Nešlechetníky mám v nenávisti,
protože tvůj zákon miluji.
Pomocníkem mým a ochráncem ty jsi,
ve slovo tvé nade všecko doufám.
Odstuptež ode mne zlomyslníci;
bádati budu v příkazech Boha svého.
Ujmi se mne dle výroku svého, bych živ byl,
ať nejsem zklamán v tom, že naději mám.
Pomáhej mi, abych zachován byl,
a měl tvá ustanovení na mysli vždycky.
Pohrdáš všemi, kdož od práv tvých odstupují,
neboť jest nespravedlivé smýšlení jejich.
Za zrádce pokládám všechny hříšníky světa;
a proto miluji tvá nařízení.
Protkni tělo mé bázní před tebou,
neboť soudů tvých se bojím.

Sláva Otci i Synu . . .

Činil jsem podle práva a spravedlnosti,
nedej mne mým utiskovatelům.
Zastaň se sluhy svého k štěstí jeho,
aby mne zpupní neutlačovali.
Zemdlely oči mé touhou po tvé spáse,
po tvé spravedlivé přípovědi.
Nalož se svým sluhou podle své milosti,
a svým ustanovením mne nauč.
Služebník tvůj jsem já, rač mi rozum dáti,
abych poznal tvoje výpovědi.
Čas jest, abys jednal, Hospodine,
neboť rozmetali již tvůj zákon.

**Proto miluji tvá nařízení
více nežli zlato a drahý kámen.
Proto se spravuji všemi předpisy tvými;
každé cesty hříšné nenávidím.**

Sláva Otci i Synu . . .

**Podivu hodny jsou výpovědi tvoje;
proto zabývá se jimi duše má.
Výklad výroků tvých osvěcuje,
poznání zjednává lidem prosté mysli.
Ústa svá otvírám a popadám dechu,
nebo přikázání tvých jsem žádostiv.
Popatři na mne a smiluj se nade mnou
dle práva těch, kteří milují tvé jméno.
Kroky mé spravuj podle výroku svého,
ať žádná nepravost nade mnou nepanuje.
Vysvoboď mne od útisků lidí,
abych dbáti mohl příkazů tvých.
Vyjasni tvář svou na svého služebníka,
a svým ustanovením mne vyuč.
Proudy slz mé oči prolévají,
že lidé neostříhají zákona tvého.**

Sláva Otci i Synu . . .

**Spravedlivý jsi, ó Hospodine,
a také spravedlivé jsou tvé soudy.
Příkazy, které jsi dal, jsou spravedlivé,
jsou i nade všechno spolehlivé.
Jsem až zvadlý, jak se rozhorluji,
že zapomněli tvých slov moji nepřátelé.**

Osvědčená je řeč tvá dokonale;
a proto služebník tvůj miluje ji.
Chlapec já jsem a opovržený;
ale tvých ustanovení nezapomínám.
Spravedlnost tvá je spravedlnost věčná
a tvoje zákonodárství věčná pravda.
Útrapy a nátisk mne sice stíhají,
avšak tvé příkazy jsou mým rozjímáním.
Spravedlnost jsou výroky tvé na věky;
uděl mi poznání, abych živ být mohl.

Sláva Otci i Synu . . .

Volám celým srdcem svým: „Vyslyš mne, Pane!“
Ustanovení tvá vyhledávám.
Volám k tobě, zjednej mi vysvobození,
abych ostříhal tvých příkázání.
Záhy před svítáním volávám,
neboť ve tvá slova velmi doufám.
Oči mé obracejí se k tobě před jitem,
abych rozjímal o tvých výpovědích.
Hlas můj slyš dle své milosti, Hospodine,
a dle svých ustanovení mne obživ.
Kteří mne tísní, blíží se k nepravosti,
od tvého zákona však vzdalují se.
Blízko jsi ty, Hospodine,
a všechny cesty tvé jsou pravda.
Záhy poznal jsem z tvých výpovědí,
že jsi založil je na věčné časy.

Sláva Otci i Synu . . .

Viz mé utrpení a vysvobod' mne,
neboť na zákon tvůj jsem nezapomněl.
Zastaň se mne v při mé a vysvoď mne;
pro svou přípověď rač mne obživiti.
Daleko jest od hříšníka spása,
nebo tvých ustanovení nehledají.
Milosrdenství tvého je mnoho, Pane;
dle svého práva rač mne obživiti.
Mnoho je těch, kteří honí mne a tísní;
od tvých však rozkazů se neuchyluji.
Patřím na věrolomce a chřadnu,
protože nevšímají si tvých řečí.
Viz, že tvé přikazy miluji, Hospodine;
podle milosrdenství svého mne obživ.
Pokladem tvých zásad pravdivost jest,
na věky trvá tvůj každý soud spravedlivý.

Sláva Otci i Synu . . .

Knížata bez příčiny mne pronásledují,
ačkoli slov tvých boji se mé srdce.
Raduji se z tvojih výpovědí,
jako ten, kdo našel kořist hojnou.
Nepravost v nenávisti, v ošklivosti mám,
ale zákony tvé miluji.
Sedmkrát za den chválu vzdávám tobě
pro tvé spravedlivé rozsudky.
Pokoj hojný mají, kdož milují zákon tvůj,
jakýkoliv úraz jich nepotká.
Očekávám spásy tvé, Hospodine,
a tvá přikázání miluji.

**Duše má zachovává výroky tvé,
neboť má je v lásce veliké.
Dbám tvých příkazů a výpovědí,
neboť všechny cesty mé před tebou jsou.**

Sláva Otci i Synu . . .

**Přibliž se prosba má před tebe, Hospodine;
dle svého slova poznání mi uděl.
Dojdiž má žádost před obličej tvůj;
podle své připovědi vysvoboď mne.
Rty mé pronášeti budou chválu,
že mne učíš zásadám spravedlnosti.
Opěvovat bude můj jazyk tvůj výrok,
jsoutě všechny tvé příkazy spravedlivost.
Budiž ruka tvá mojí pomocníci,
neboť zvolil jsem si tvá přikázání.
Toužím po tvé pomoci, Hospodine,
a tvůj zákon je mým rozjímáním.
Kéž jsem živ, abych chválit mohl tebe,
a tvé soudy kéž mi pomáhají!
Jestliže bloudím jako ztracená ovce,
hledati rač služebníka svého,
nebo příkazů tvých nezapomínám.**

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému. Jako byla . . .

Žalm 148.

**Chvalte Hospodina s nebes,
vychvalujte ho na výsostech.**

Chvalte jej všichni andělé jeho,
chvalte ho všechna vojska jeho.
Vychvalujte jej slunce i měsíc,
chvalte ho všechny svítící hvězdy!
Vychvalujte jej nebesa nebes,
i všechno vodstvo, které je nad nebem.
Ať chválí jméno Hospodinovo,
řeklť on — a byly učiněny;
on rozkaz dal — a byly stvořeny.
Upevnil je na věky věkův,
zákon dal, jehož nepřekročí.
Chvalte Hospodina od země,
obři mořští, všechny tůně,
oheň, krupobití, sníh, led,
vichřice činící rozkaz jeho,
hory, jakož i pahorky,
stromoví ovocné i všechny cedry!
Zvěř i všechna zvířata domácí,
plazi a ptactvo okřídlené,
králové země se všemi národy,
knížata a všichni soudcové světa,
jinochové, jakož i panny,
starcové a s nimi děti!
Ať chválí jméno Hospodinovo,
jeť jen jeho jméno vznešené,
sláva jeho nad nebem, nad zemí!
Zdvihl roh též lidu svého
ke cti veškerých svých ctitelů,
Israele, lidu mu blízkého.

Sláva Otci . . .

Žalm 149.

**Zpívejte Hospodinu píseň novou,
chvála budiž mu vzdávána ve sboru svatých.
Vesel se Israel ze svého stvořitele,
synové Sionu plesejte ze svého krále.
Nechť chválí jméno jeho tancem,
při bubnu, při citaře ať mu pějí.
Neboť má Hospodin, zálibu ve svém lidu,
oslavil zubožené vítězstvím.
Ať tedy plesají svatí a honosí se,
ať se veselí na svých ložích.
Chvalozpěvy Boží ať mají v hrdlech
a meče dvojsečné ve svých rukou:
trest aby vykonali na pohanech,
národy by pokárali,
aby spoutali řetězy jejich krále,
a jejich velmože železnými pouty.
Vykonati soud na nich předepsaný —
toť bude čest všech jeho svatých!**

Sláva Otci . . .

Žalm 150.

**Chvalte Pána v jeho svatyni,
chvalte ho na jeho mocné obloze.
Chvalte ho pro jeho veledíla,
chvalte ho pro jeho velikou vznešenost.
Vychvalujte ho zvukem rohu,
vychvalujte ho harfou a citarou,
vychvalujte ho bubnem i tancem,
chvalte ho strunami i píšťalou,**

vychvalujte ho cinkotem zvonců,
vychvalujte ho chřestem cimbálů!
Vše, co dýchá, chval Hospodina!

Sláva Otci . . .

V kostele antifona: Tomu se dostane.

Žalm 23.¹⁶¹

Hospodinova souš jest i s tím, co ji plní,
pevnina a všichni, kteří sídlí na ní.

Neboť on nad moře položil základy její,
a nad proudy pevně ji udržuje.

Kdo smí vstoupit na horu Hospodinovu,
a kdo smí státi na svatém místě jeho?

Kdo má nevinné ruce a čisté srdce,
ten, kdo nepozdvihuje k nicotám mysli své,
aniž přísahá lstivě bližnímu svému.

Tomu se dostane požehnání od Pána,
a milosrdenství od Boha spásy jeho.

Toť je pokolení těch, kdož ho hledají,
hledají tváře Boha Jakobova.

„Zdvihněte, knížata, brány své,¹⁶²
zvyšte se, brány věčné,

¹⁶¹ Žalm 23. byl poprvé zpíván asi tehdy, kdy archa a s ní Hospodin, nad ní trůnící, který slavně byl zvítězil nad bohy filištínskými, v radostném průvodě byl uváděn do města Davidova, na Sion, kde byl David zřídil nový stan pro archu. —

¹⁶² Zde mluví dva hlasy, snad sbory zpěváků: jeden z nich vyslovuje přání, by brány, které jsou příliš nízké

by mohl vejít král slávy!“
„Kdo je ten král slávy?“
„Hospodin silný a mocný,
Hospodin mocný v boji.“
„Zdvihněte, knížata, ¹⁶³ brány své,
zvyšte se brány věčné,
by mohl vejít král slávy!“
„Kdo je ten král slávy?“
„Hospodin (Bůh) zástupů,
on je ten král slávy.“ ¹⁶⁴

Sláva Otci i Synu . . .

Antifona: Tomu se dostane požehnání od Pána
a milosrdenství od Boha, spásy jeho;
toť je pokolení těch, kdož hledají Ho-
spodina.

Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad
námi! Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš . . .

na krále tak vznešeného, zvýšily horní své prahy, by mohla
projít tak vznešená Velebnost; druhý hlas (sbor?) mlu-
vící jménem neživých bran táže se, kdo je ten slavný král.

¹⁶³ — „knížata“ — představení kněží a levitů. —

¹⁶⁴ Na horu Hospodinovu, do nebeské blaženosti smí
vstoupiti dítko nevinných rukou i čistého srdce, které ne-
došlo ještě užívání rozumu a proto ani nemohlo pozdvih-
nouti k nicotám své mysli. Při pohřbu jeho jest nám, ja-
koby andělé ve slavném průvodu odnášeli jeho duši,
schránku milosti Boží vítězně ku branám nebeským a těmi
branami do nebeského Jerusalema.

V. — A neuvoď nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

V. — Mne pak pro mou nevinnost jsi zachoval.

O. — Pevně před svou tvář postavils mne na věky.

V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k tobě přijď.

Modleme se. Všemohoucí, milosrdný Bože, který každému křtem svatým znovu zrozenému dítěti, když s tohoto světa odchází, beze všech jeho zásluh ihned život věčný uděluješ, jako věříme, že i duši tohoto maličkého dnes učiniti jsi ráčil: prosíme tebe, ó Pane, dej nám na přímluvu nejblahoslavenější Panny Marie a všech svatých tvých, abychom ti zde čistým srdcem sloužili a v ráji nebeském s blahoslavenými maličkými na věky sjednoceni byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Cestou z kostela na hřbitov antifona: Jinochové.

Žalm 148.

Chvalte Hospodina s nebes ... jako výše na str. 172n.
Sláva Otci i Synu ...

Antifona: Jinochové i parny, starcové a s nimi
děti ať chválí jméno Hospodinovo.

U hrobu: Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš ...

V. — A neuvod' nás v pokušení.

O. — Ale zbav nás od zlého.

V. — Nechte dítek a nebraňte jim přijíti ke mně.

O. — Neboť takových jest království nebeské.

V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k tobě přijď.

Modleme se. Všemohoucí věčný Bože, milovníku svaté čistoty, jenž jsi duši tohoto dítěte dnes do království nebeského milostivě povolati ráčil; nakládej i s námi tak milostivě, abychom pro zásluhy tvého nejsvětějšího utrpení a na přímluvu nejblaho-slavenější Panny Marie a všech tvých svatých v témž království nebeském se všemi tvými svatými a vyvolenými na věky se radovali. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Po vykropení mrtvoly antifona: Dobrořečte.

Zpěv tří mládenců (Dan 3, 57-88.56).

Dobrořečte všecka díla Páně Pánu,
chvalte a nade všecko ho vyvyšujte na věky.

Dobrořečte andělé Páně Pánu,
dobrořečte nebesa Pánu.

Dobrořečte všecky vody, které jsou nad nebesy Pánu;
dobrořečte všecky moci Páně Pánu.

Dobrořeč slunce a měsíc Pánu;
dobrořečte nebeské hvězdy Pánu.

Dobrořeč všecek dešť a rosa Pánu;

dobrořečte všecky Boží větry Pánu.
Dobrořeč oheň i žár Pánu;
dobrořeč mráz i vedro Pánu.
Dobrořečte krůpěje rosy a jíní Pánu;
dobrořeč mráz i zima Pánu.
Dobrořeč led i sníh Pánu;
dobrořečte noci i dny Pánu.
Dobrořeč světlo i temno Pánu;
dobrořečte blesky i mračna Pánu.
Dobrořeč země Pánu;
chval a nade všecko ho vyvyšuj na věky.
Dobrořečte hory a pahorky Pánu;
dobrořeč veškero rostlinstvo na zemi Pánu.
Dobrořečte prameny Pánu;
dobrořeč moře i řeky Pánu.
Dobrořečte veliké ryby a vše, co se hýbá ve vo-
dách Pánu;
dobrořečte všichni nebeští ptáci Pánu.
Dobrořečte všechna zvířata divoká i krotká Pánu;
dobrořeč lidstvo Pánu.
Dobrořeč Israel Pánu;
chval a nade všecko ho vyvyšuj na věky.
Dobrořečte kněží Páně Pánu;
dobrořečte služebníci Páně Pánu.
Dobrořečte duchové i duše spravedlivých Pánu;
dobrořečte svatí a stísněného srdce Pánu.
Dobrořeč Ananiáši, Azariáši a Misaeli Pánu;
chvalte a nade všecko ho vyvyšujte na věky.
Dobrořečme Otci i Synu i Duchu svatému;
chvalme a nade všecko ho vyvyšujeme na věky.

**Požehnaný jsi, Hospodine, na nebeské obloze;
úcty hodný, slavný a nade všechno vyvýšený jsi
na věky.**

**Antifona: Dobrořečte Pánu všichni vyvolení jeho;
žijte dny veselé a chvalte ho.**

V. — Pane, vyslyš modlitbu mou.

O. — A volání mé k tobě přijď.

**Modleme se. Bože, který podivuhodným řádem
andělům i lidem služby vykazuješ: propůjč nám
milostivě, ať život náš pozemský střeží ti, kteří
v nebesích neustále před tebou stojí sloužíce tobě.
Skrze Krista, Pána našeho. Amen.**

O B S A H.

	Str.
Úvod	3
U mrtvolý doma	5
Hodinky za zemřelé: {	
Nešpory	9
Jitřní	23
Čtení na „Dušičky“	57
Chvály	62
Žalmy stupňové	76
Sedmero žalmů kajících	81
Obřady při pohřbu dospělého: {	
V domě	89
V kostele	91
Žádušní mše sv.	91
Na hřbitově	112
Na výročí úmrtí nebo pohřbu	114
Na každý den v roce	116
Na den všech věrných zemřelých (2. listopadu)	120
Na výroční památku zemřelých kněží	126
Na výroční památku zemřelých patronů a dobrodinců	127
Na výroční památku zemřelých farníků	127

	Str.
Při návštěvě hřbitova	128
Výběr jiných modliteb za mrtvé: I. II. III.	129
IV. Bolestný růženec	130
V. Litanie k božskému srdci Páně	132
VI. Pobožnost křížové cesty	134
VII. Litanie ke všem svatým	146
VIII.—XIII. jiné modlitby	154
Dobré skutky za zemřelé	157
Hrdinná obět všech dobrých skutků	157
Pohřeb dětí	158

Přistupte
k **„DĚDICTVÍ SVATOJANSKÉMU“**
a i jiné k tomu povzbudte!

Člen platí jednou pro vždy 80 Kč a pak každého roku při vyzvednutí podílu v příslušném knihkupectví 2 Kč 50 h.

Za to obdrží hned po přístupu několik knih bezplatně, dostává každého roku podíl zdarma a mimo to má značnou slevu na knihách „Dědictvím“ vydávaných.

Přihlaste se
u Ředitelství **„DĚDICTVÍ“**
v Praze-IV., Vikářská ulice čis. 35.

Žádejte seznam knih, jež **„DĚDICTVÍ“** vydalo! Seznáte z něho, jak mnoho cenných knih **„DĚDICTVÍ“** již vydalo, a jistě si je objednáte.